

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20

1016 København K.

ams@ams.dk + tbi@ams.dk + mh@ams.dk + aml@ans.dk act@ams.dk
anh@ams.dk + bst@ams.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLE. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 4. juni 2013
SAGSNR.: 2013 - 1624
ID NR.: 238870

**Høring - over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive
beskæftigelsesindsats og forskellige andre love**

Ved e-mail af 15-05-2013 har Arbejdsmarkedsstyrelsen anmodet om Advokatrådets
bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Arbejdsmarkedsstyrelsen

ams@ams.dk

tbi@ams.dk

rnh@ams.dk

aml@ams.dk

Om høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen)

4. juni 2013

J.nr. 0000780-13

Cpr.nr. 1780

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Ankestyrelsen

Amaliegade 25

Postboks 9080

1022 København K

Venlig hilsen

Tel +45 3341 1200

Fax +45 3341 1400

ast@ast.dk

www.ast.dk

EAN-nr:

57 98 000 35 48 21

Maria Teresa Raaschou-Jensen

Åbningstid:

man-fre kl. 9.00-15.00

Personfølsomme

oplysninger kan kun

fremsendes elektronisk til

sikkermail@ast.dk

Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmen Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K

4. juni 2013

Ref. nr.: UDK-01-04-3
Oplys venligst ved
henvendelse

Høring over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love

Arbejdsmarkedsstyrelsen har ved brev af 15. maj 2013 fremsendt høring over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love.

Administrationen for Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) skal i denne forbindelse bemærke følgende:

Lovforslagets § 5 indeholder forslag til ændring af lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag. Det fremgår bl.a., at VEU bidraget i 2016 nedsættes til 554 kr. pr. fuldtidsbeskæftiget i 2013-pris- og lønniveau og at bidraget herefter udgør 537 kr. pr. fuldtidsbeskæftiget i 2013-pris- og lønniveau. Ifølge de almindelige bemærkninger til forslaget, punkt 2.15.2.2, forslås det, at arbejdsgiverne kompenseres for afledte merudgifter til skolepraktikydelse m.v. inden for ordningen med Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB), således at arbejdsgiverne ikke pålægges nye omkostninger som følge af kontanthjælpsreformen. Kompensationen foreslås udmøntet således, at VEU-bidraget i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag tilsvarende sættes ned over årene 2016 og 2017. Kompensationen er i lovforslaget opgjort til 22 mio. kr. i 2016 og for 2017 og 55 mio. kr. årligt herefter (2013-pris- og lønniveau).

Hertil bemærkes, at Administrationen for AUB ikke på det foreliggende grundlag finder det muligt at vurdere hverken forudsætningerne for eller resultatet af beregningerne af den afledte merudgift til skolepraktik.

Det fremgår af lovforslagets alm. bemærkninger, at mere end 50.000 kontanthjælpsmodtagere er unge under 30 år og at 90 pct. ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse - 75 pct. har højest gennemført folkeskolen - og at målet for alle modtagere af uddannelseshjælp er en ordinær uddannelse. Den tidligere igangsættelse af arbejdet med uddannelsespålægget for uddannelsesparate unge på uddannelseshjælp og gruppens lave uddannelsesniveau kan forventes også at øge tilgangen på erhvervsuddannelsernes ordinære forløb, hvilket øger udgifterne for AUB til lønrefusion, befordringstilskud, præmie og bonus mv. Der ses ikke at være taget hensyn hertil i lovforslaget, idet der hverken er fore-

Arbejdsgivernes
Uddannelsesbidrag
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

Tlf.: 70 11 30 70
www.atp.dk
CVR-nr.: 11043798

Telefontid:
Man-tors: 8.00-16.00
Fredag: 8.00-15.30

taget beregning eller afsat finansiering af afledte merudgifter til lønrefusion, befording, præmie- og bonus m.v.

Administrationen for AUB har samtidig noteret sig, at arbejdsgiverne først kompenseres fra 1. januar 2016 for afledte merudgifter til skolepraktikydelser m.v., jf. forslaget § 18, stk. 2, og at arbejdsgiverne således ikke kompenseres for eventuelle merudgifter til skolepraktik eller øvrige AUB-ydelser som følge af kontanthjælpsreformen i 2014 og 2015. Dette indebærer, at afledte merudgifter, som følge af en tidligere igangsættelse af arbejdet for de åbenlyst uddannelsesparate unge uden andre barrierer i forhold til at kunne påbegynde og gennemføre en uddannelse ikke er finansieret.

Samlet set ser Administrationen for AUB sig ikke på det foreliggende grundlag i stand til at vurdere, om den i lovforslaget beregnede compensationen til arbejdsgiverne for afledte merudgifter som følge af kontanthjælpsreformen er tilstrækkelige til at sikre, at arbejdsgiverne eller AUB-ordningen ikke pålægges nye udgifter, da de bagvedliggende beregninger ikke foreligger oplyst, ligesom AUB's udgifter til ordinære erhvervsuddannelsesforløb ikke er beregnet eller finansieret. Det fremgår således hverken hvor mange unge, der forventes at påbegynde en erhvervsrettet uddannelse i de enkelte år eller hvordan fordelingen på uddannelsesstyper forventes at være – f.eks. erhvervsdannelse, produktionsskolebaseret erhvervsuddannelse, erhvervsgrunduddannelse eller skolepraktik.

Administrationen for AUB noterer sig, at aftaleparterne bag "Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti" er enige om at følge aktivitetsudviklingen løbende, bl.a. udviklingen i skolepraktikaktiviteten, for at sikre, at der ikke sker store forskydninger i skolers, praktikcentres og virksomheders brug af skolepraktik i forhold til antallet af indgåede uddannelsesaftaler med henblik på at identificere problemer tidligt, hvilket kan danne grundlag for et eventuelt indgreb. Administrationen for AUB har yderligere noteret sig, at der først ultimo 2015 udarbejdes analyser over uddannelsespålæggets virkning på tilgangen til skolepraktik. Administrationen for AUB skal hertil bemærke, at der henset til AUB's betydelige negative egenkapital, som ikke kan finansiere yderligere træk på egenkapitalen uden tilførsel af yderligere indtægter, bør skabes mulighed for at eventuelle konstaterede merudgifter løbende finansieres. Som følge heraf bør beslutning om at øge indtægterne ikke afvente en analyse ultimo 2015, men bør ske i takt med at udgifterne til skolepraktik og andre AUB ydelser eventuelt stiger.

Det bemærkes i denne forbindelse, at tilgangen til skolepraktik i dag oversiger Børne- og Undervisningsministeriets budget for 2013 med 35 pct.

Administrationen for AUB har endelig noteret sig, at forslaget som følge af compensationen for udgifterne til kontanthjælpsreformen indebærer en nedsættelse af bidraget til VEU. På denne baggrund ønsker Administrationen for AUB oplyst, hvorledes denne nedsættelse harmonerer med, at indsatsen på videre- og efteruddannelsesområdet ifølge Vækstplan DK påtænkes forøget?

Venlig hilsen

Gitte Fønsten Madsen

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K
Att.: Specialkonsulent Birgitte S. Staffeldt

4. juni 2013

**Pr. e-mail : ams@ams.dk, tbi@ams.dk, rnh@ams.dk, aml@ams.dk,
act@ams.dk, anh@ams.dk, bst@ams.dk**

**Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats mv. og forslag til lov om ændring af lov om aktiv
socialpolitik mv.**

Tak for muligheden for at kommentere lovforslagene.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Liselotte Bang
konsulent – cand.jur.

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Beskæftigelsesrådet
Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K

Høringssvar på ændringer af reglerne for kontanthjælp

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) er gennem Beskæftigelsesrådet blevet anmodet om at afgive høringssvar på lovændringerne som følge af den politiske aftale om ændringer af vilkårene for at modtage kontanthjælp.

5. juni 2013
EES

Dok ID: 26362

Ændringerne af kontanthjælp retter sig primært imod 25-29-årige. Det er fint, at tilskyndelsen for denne gruppe til at deltage i uddannelse bliver forøget. Det kan bidrage til at få nogle unge i gang med en uddannelse.

Ændringerne er dog helt utilstrækkelige for kontanthjælpsmodtagere på 30 år eller derover.

Der er brug for bedre incitamentter til at arbejde og klare krav om at stå til rådighed. Rigtig mange kontanthjælpsmodtagere vil fortsat opleve, at der er en meget ringe gevinst ved at tage et job.

90 pct. af forsørgere på kontanthjælp vil tjene mindre end 8 kr. pr. time ekstra efter skat ved at tage et job til 107 kr. pr. time. Hvis den ene i et ægtepar på kontanthjælp får et job, så skal pågældende tjene 35.000 kr. pr. måned for at forøge parrets indkomst med 2.000 kr. pr. måned efter skat.

Aftalen løser ikke det paradoks, at et stigende antal udlændinge arbejder til overenskomstfastsatte lønninger på mellem 105 og 140 kr. i timen, mens danskere, som kunne varetage disse job, modtager offentlig forsørgelse.

DA har følgende bemærkninger til bestemmelserne i de enkelte lovforslag:

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl.

Aktivitetstillæg

Efter forslaget skal under 30-årige, der er aktivitetsparate, kunne modtage et aktivitetstillæg på op til 8.200 kr. pr. måned. Aktivitetsparate er personer, som kommunerne vurderer, ikke kan deltage i uddannelse. Regeringen lægger stor vægt på, at så mange unge kontanthjælpsmodtagere som muligt deltager i uddannelse. Alligevel bliver under 30-årige, som kommunerne vurderer ikke at kunne deltage i uddannelse, langt bedre økonomisk stillet, end under 30-årige der har gjort eller er motiveret og evner at gøre det, samfundet gerne vil have – deltage og gennemføre uddannelse.

Det er DA's opfattelse, at der ikke bør være incitamentter til at indgå i gruppen, der ikke kan tage en uddannelse. Danmark har brug for, at gevinsten ved at tage en uddannelse eller arbejde er åbenlys for alle.

Efter lovforslaget skal unge have ret til aktivitetstillæg, selv om kommunen ikke giver den unge et tilbud. Den konstruktion fremgår ikke af den politiske aftale. Dette forslag kan have meget negative incitamenteffekter. En kommunal medarbejder kan opfordre en ung aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager til at ønske et aktivt tilbud, men samtidig meddele at det kan kommunen ikke give vedkommende. Det er billigst for kommunen og mest attraktivt for den enkelte.

Det bør kun være muligt at få aktivitetstillæg, hvis man faktisk deltager i de aktive tilbud. Aktivitetstillægget bør således også falde bort de dage, hvor kontanthjælpsmodtagere måtte være fraværende fra det aktive tilbud.

Lovgivningen kunne indeholde en pligt for kommunen til at tilbyde de aktive tilbud i kombination med, at kommunen ikke får statslig refusion for forsørgelse til aktivitetsparate, hvor kommunen ikke tilbyder de aktiviteter, som kommunen er forpligtet til.

Af den politiske aftale fremgår det, at aktivitetstillægget først skal kunne udbetales efter 3 måneder. Den foreslåede udmøntning af aftalen indebærer til trods herfor, at aktivitetstillægget kan udbetales næsten fra starten af ydelsesperioden. Det gælder, når kommunen ved første samtale vurderer, at pågældende er aktivitetsparat. Denne konstruktion indebærer, at tilskyndelsen til at være klar til uddannelse og arbejde blot bliver endnu ringere. 3 måneders-perioden bør være ufravigelig.

Situationen omtales i bemærkningerne til lovforslaget som "særlig". Det vil være hensigtsmæssigt med en vurdering af andelen af 18-29-årige kontanthjælpsmodtagere, der vil kunne modtage aktivitetstillægget før 3 måneder.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår følgende: "Kan den unge aktivitetsparate på grund af sin situation ikke deltage i tilbud, får personen alligevel et aktivitetstillæg." Dermed bliver kravet om aktivitet reelt ophævet. Det er således ikke længere et aktivitetstillæg, men alene et tillæg. Det virker meget uhensigtsmæssigt.

Rådighed og sanktioner

Den foreslåede visitation af under 30-årige på kontanthjælp indebærer, at personerne enten er parat til uddannelse eller en kommunal indsats. Det er DA's opfattelse, at den sondring er alt for rigid. Arbejdslivet burde være en højt prioriteret mulighed for unge på kontanthjælp. Hvis lovforslaget bliver gennemført, sker der reelt en afskærmning af unge på kontanthjælp i forhold til arbejdsmarkedet. Det er yderst uhensigtsmæssigt.

Mange unge kontanthjælpsmodtagere har få formelle kompetencer. Mange kan have haft dårligere oplevelser i folkeskolen og i det formelle uddannelsessystem. For disse unge vil det ikke bidrage positivt at forsøge at pålægge dem at deltage i uddannelse. Det vil være negativt for de pågældende, men også for de unge, der er kompetente og motiverede for at deltage i f.eks. en erhvervsuddannelse.

Unge modtagere af kontanthjælp, der vurderes ikke at være klar til at deltage i uddannelse, bør derfor ikke automatisk visiteres til en kommunal indsats, men i stedet kunne vurderes som parat til at deltage på og stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Arbejdslivet er i sig selv med til at øge personernes kompetencer, hvilket undervurderes med det fremsatte lovforslag. Samtidig kan arbejds-

livet bidrage til at øge motivationen for efterfølgende formel uddannelse.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at "de eksisterende rådighedsregler for kontanthjælpsmodtagere vil stort set blive videreført uændret." Det er de rådighedsregler og administrationen heraf, der indebærer, at hver tredje arbejdsmarkedsparate kontanthjælpsmodtager ikke reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet. Der bør ske en markant opstramning af selve rådighedsreglerne samtidig med, at der bliver skredet ind over for visse kommuners fejlbehæftede administration af reglerne.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget at: "Kommunen skal foretage en rådighedsvurdering, hvis en person har sygemeldt sig mindst 2 gange inden for en kortere periode eller flere gange inden for en længere periode."

For at opnå en mere ensartet og konsekvent administration af rådighedsreglerne, så bør formuleringen ændres til følgende: "Kommunen skal foretage en rådighedsvurdering, hvis en person har sygemeldt sig mindst 2 gange inden for seks måneder eller flere end to gange inden for 12 måneder."

Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.fl.

Der bør være en definition af, hvad "åbenlyst uddannelsesparat" som minimum indebærer. DA foreslår, at kravet som minimum er at have bestået folkeskolens afgangsprøve.

Det er uklart, hvorfor der skal gå 3 uger, inden åbenlyst uddannelsesparate skal tilmeldes arbejdsstyrken, når visitationen skal ske efter højst en uge. Disse personer burde umiddelbart efter kunne stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Kompensation til arbejdsgiverne via AUB

Lovforslaget lægger op til, at det allerede nu er muligt at fastlægge størrelsen af kompensationen til arbejdsgiverne. Det er efter DA's opfattelse ikke i overensstemmelse med aftalen.

Af den politiske aftale fremgår det, at "Arbejdsgiverne kompenseres for afledte merudgifter inden for AUB til skolepraktikydelse m.v. som følge af kontanthjælpsreformen fra 2016 og frem, så arbejdsgiverne ikke pålægges nye omkostninger. Kompensationen udmøntes ved at reducere arbejdsgivernes VEU-bidrag tilsvarende. Aftalepartierne vil følge udviklingen."

For at leve op til aftalen er det således nødvendigt at gøre de faktiske merudgifter op. Det er ikke det lovforslaget lægger op til.

Det bør være sådan, at ministeriet gør op, hvor mange 18-29-årige, der i 2014 har fået et uddannelsespålæg gennem kontanthjælpssystemet, og som efterfølgende er startet på en erhvervsuddannelse og nu deltager i skolepraktik. Det er varigheden af perioderne, der skal tælles. Efterfølgende skal prisen pr. periode for skolepraktikydelse naturligvis ganges på.

Den opgørelse er det muligt at lave i 2015. Når man i 2015 skal fastlægge AUB-bidraget for 2016, så skal der tages højde for det beløb, som bliver overført til AUB fra kontanthjælpssystemet.

Samme beregning må så foretages for de følgende år.

Side 4

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

A handwritten signature in black ink that reads 'Erik E. Simonsen'. The signature is written in a cursive style with a long, sweeping underline.

Erik E. Simonsen

Danske Handicaporganisationer
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf.: 3675 1777
Fax: 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Til
Arbejdsmarkedsstyrelsen

Taastrup, den 4. juni 2013
Sag 2-2013-00422-- Dok. 120206/jtn

E-mail: ams@ams.dktbi@ams.dk, rh@ams.dk
aml@ams.dkact@ams.dk, anh@ams.dk og bst@ams.dk

Høringssvar vedr. reform af kontanthjælpssystemet (lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og andre love)

DH har modtaget ovennævnte i høring og takker for muligheden for at afgive bemærkninger hertil.

Generelle bemærkninger

DH kan tilslutte sig reformens intentioner om, at uddannelse og håndholdt indsats er den rette vej at gå for personer med handicap, der har mulighed herfor. DH er imidlertid grundlæggende imod at anvende lavere ydelser og sanktioner som motivation for uddannelse, som det foreslås i denne reform.

Der lægges med lovforslaget op til en skarp differentiering mellem uddannelses-/jobparate og aktivitetsparate hvad angår den indsats og ydelse, de tilbydes, samt brugen af sanktioner ved manglende aktiv deltagelse. DH's erfaringer er, at personer med handicap alt for ofte ender på kontanthjælp. Dette skyldes blandt andet manglende viden om handicap, kompensation, arbejdsmarkeds-og uddannelsesmuligheder mv. Det afspejler bl.a. beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap, som er faldet med 10 procentpoint i løbet af 10 år - til en beskæftigelsesfrekvens på godt 45% mod en beskæftigelsesfrekvens på ca. 80% for personer uden handicap. Når indsatsen og ydelsen differentieres i dette omfang, vil ledige med handicap være i stor risiko for at blive fejlvisiteret til enten en forkert indsats eller ydelse. Derfor er det afgørende for DH at sikre en høj faglig kvalitet og viden om handicap i visitationen og i den efterfølgende sagsbehandling, således at personer med handicap ikke risikerer at falde mellem to stole i et kontanthjælpssystem, som ikke har den fornødne viden og kompetence til at visitererpersoner med handicap til de rette indsatser og ydelser. Herunder er det fx nødvendigt at opkvalificere UU-vejledningen til at kunne håndtere og rådgive unge med handicap om uddannelse.

DH er også opmærksom på de problemer, der kan opstå ved, at unge med meget omfattende handicap holdes fast i kontanthjælpssystemet, selvom de retteligt burde være tildelt en førtidspension. Senest har der været eksempler i dagspressen, hvorkommuner ikke vil tildele førtidspension i sager, hvor det er åbenlyst formålsløst at udvikle borgerens arbejdsevne, eller hvor førtidspensioner forbeholdt terminalpatienter. Det er tvingende nødvendigt, at et nyt visitationssystem er i stand til visitere personer med handicap korrekt på tværs af forskellige ordninger og indsatser.

Specifikke bemærkninger til lov om ændring af lov om aktiv social politik

Ydelse i form af uddannelseshjælp og aktivitetstillæg

DH er grundlæggende imod at anvende lavere ydelser som motivation for uddannelse, jf. §23 i det fremsatte lovforslag om indførelse af en ny og lavere ydelse på SU-niveau til uddannelsesparate. Lavere ydelser virker ikke motiverende i sig selv, og det rammer især skævt, når det handler om unge med handicap, der skal til at gå i gang med en uddannelse. Det er hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt for unge mennesker, som forsøger at skabe sig en tilværelse og derudover forventes at udvikle sig personligt og i forhold til uddannelse.

Af § 24 fremgår det, at aktivitetsparate modtagere af uddannelseshjælp vil kunne modtage et aktivitetstillæg, svarende til en samlet ydelse til kontanthjælpssats. DH bemærker, at tillægget tidligst kan ydes, når personen har modtaget uddannelseshjælp i tre måneder. DH er uforstående over for denne bestemmelse, der afskærer udsatte borgere for det nødvendige økonomiske forsørgelsesgrundlag i tre måneder uden saglig begrundelse. Det vil især ramme unge med handicap, som ofte vil være afhængige af aktivitetstillægget til betaling af udgifter, der kan være forbundet med handicapet.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at den aktivitetsparate unge kan modtage aktivitetstillægget, selvom vedkommende på grund af sin situation ikke vil have mulighed for at deltage i tilbud. Denne mulighed er ikke beskrevet i § 24. Mange unge med handicap vil ofte være forhindrede i at deltage i tilbud på grund af sygdom og tilbagefald relateret til deres handicap. De skal kunne have perioder med sygdom og fravær uden at miste tillægget, som det er beskrevet i bemærkningerne. Muligheden for at få aktivitetstillæg i perioder med fravær bør beskrives i loven.

For at afbøde de negative effekter af et for lavt ydelsesniveau, foreslår DH, at alle personer, der er visiteret som aktivitetsparate og tilkendegiver ønske om at deltage i tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats skal kunne modtage aktivitetstillæg fra den dag visitationen er afsluttet. Personer, hvor visitationen kræver en sagsbehandling på tre måneder, bør, mens visitationen pågår, modtage aktivitetstillægget.

Ydelse i form af kontanthjælp og aktivitetstillæg

Det fremgår af lovforslaget, at personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse fremover vil modtage en ydelse, svarende til nuværende ungesats. Denne gruppe

opdeles i jobparate og aktivitetsparate. DH kan ikke se begrundelsen for, at personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse skal stilles ringere økonomisk end andre kontanthjælpsmodtagere alene med den begrundelse, at de er under 30 år, når de principielt står i samme situation. Det skal hertil tilregnes, at personer med handicap ikke vil have de samme jobmuligheder efter endt uddannelse og derfor kan være afhængige af et rimeligt forsørgelsesniveau i en mangeårig periode. DH betragter ikke ungesatsen som et rimeligt forsørgelsesniveau. DH foreslår, at personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse får samme ydelse som andre modtagere af kontanthjælp., jf. §25 stk. 2, 2.

Personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse, som visiteres som aktivitetsparate, vil tidligst kunne modtage et aktivitetsstillæg efter 3 måneder, svarende til en samlet ydelse på hidtidigt niveau for kontanthjælp. Aktivitetsstillægget skal kunne ydes fra første dag, en person visiteres som aktivitetsparat.

Gensidig forsørgerpligt for samlevende par, der er fyldt 25 år

Sidestillingen af samlevende med gifte får alvorlige konsekvenser for de mennesker med handicap, der endda gennem mange år kan være nødsaget til at leve af kontanthjælp. Kontanthjælp er målrettet personer, der har været ude for ændringer i sine forhold (fx sygdom, arbejdsløshed eller samlivsforhold), som bevirker personen ikke kan skaffe til den nødvendige forsørgelse, og som ikke kan dækkes af andre ydelser. Endvidere er det et krav, at den enkelte udnytter sine arbejdsmuligheder og står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Problemet for mennesker med handicap er, at der er tale om et indskrænket arbejdsmarkedet at stå til rådighed for. Jobmulighederne for mennesker med handicap er væsentligt mindre end for ikke handicappede.

For nogle mennesker med handicap er kontanthjælp desværre eneste forsørgelsesmulighed, og nogle må leve på kontanthjælp i flere år. For dem er det et økonomisk hårdt slag, at der nu med en meget hurtig indfasning sker en sidestilling af samlevende og gifte. Nogle vil blive tvunget til at sælge hus og hjem.

Det er ikke rimeligt og viser endnu engang, at kontanthjælp ikke er den rigtige ydelse for mennesker med handicap. Man skal ikke være henvist til en ydelse, der er baseret på økonomisk trang (kontanthjælp), når man ikke har de samme muligheder for at komme ud af kontanthjælpen.

Rådighed

Det fremgår af bemærkningerne, at rådighedsforpligtelserne med reformen videreføres i næsten uændret form. DH finder, at det bør fremgå, at kommunen har pligt til at sikre sig, at kontanthjælpsmodtagere og modtagere af uddannelseshjælp er fuldt ud bevidste om, hvilke rådighedsforpligtelser der gælder for dem og, hvornår det forventes, at de lever op til bestemte rådighedspligter, således at alle uanset funktionsnedsættelse har de samme forudsætninger for at følge reglerne, modtage rette indsats og undgå sanktioner.

Det bør fremgå af loven, at kommunen skal være særligt opmærksom ift. modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp, som har handicap, fx kognitive handicap. Det kan have betydning for personens evne til at deltage aktivt i tilbud, til at melde fravær, samt til at

forstå konsekvenserne af fravær. Kommunens information til borgeren om rådighedsforpligtelsen og konsekvenserne af ikke at opfylde disse, skal derfor gives under hensyn til borgerens evt. funktionsnedsættelse og på en måde, så det er forståeligt for den enkelte borger uanset dennes funktionsnedsættelse.

Krav om CV

Nogle personer med handicap har i større omfang end personer uden handicap læse/stavevanskeligheder. Det kan give særlige vanskeligheder ift. at overholde kravet om at lægge CV på Jobnet inden 3 uger efter første henvendelse for kontanthjælpsmodtagere med handicap. Det bør derfor som minimum afgørende fremgå, at kommunen har pligt til at afklare, om en kontanthjælpsmodtager har særlige behov for hjælp, herunder støtte, vejledning, hjælpemidler eller andet, i forhold til at kunne efterkomme dette krav. Særligt bør kommunen have fokus på personer med problemer udover ledighed, der visiteres som aktivitetsparate.

Krav om at deltage i tilbud

Hvis en person afslår et tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, fx et tilbud om løntilskud eller virksomhedspraktik, pga. manglende match af *alle* personens skånebehov, skal det være klart, at det ikke fremtvinger sanktioner og fradrag i kontanthjælp.

Gentagne sygemeldinger og rådighed

Personer med handicap vil opleve perioder med sygdom og forværring som følge af deres handicap, hvilket kan forhindre dem i at deltage i tilbud og aktiviteter ift. uddannelse og job. Det fremgår af lovforslaget, at kommunen skal foretage en rådighedsvurdering, hvis en person har meldt sig syg 2 gange inden for en kort periode eller flere gange inden for en længere periode. Kommunen bør altid overveje, om gentagne sygemeldinger har forbindelse til en persons handicap. Det vil ikke være formålstjenesteligt at foretage en rådighedsvurdering af en person med handicap, der ikke kan deltage i aktiviteter på grund af handicaprelateret sygdom. Kroniske smertepatienter og mennesker med kroniske lidelser har fx ofte et højere sygefravær og dage, hvor de pga. deres lidelse ikke kan møde op.

Fritagelse for rådighed

For aktivitetsparate modtagere af uddannelseshjælp skal der foretages en konkret vurdering af, om der i øvrigt foreligger forhold, der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine uddannelsesmuligheder. DH ser positivt på dette nye tiltag, da det tager højde for, at personer med problemer udover ledighed kan være forhindrede i at opfylde rådighedspligten af grunde, som ikke er med på listen over rimelige grunde, der videreføres med reformen. DH foreslår, at tiltaget også skal gælde for aktivitetsparate over 30 år, hvis forhold i lige så høj grad kan betyde, at de har grunde til ikke at opfylde alle rådighedskravene.

Sanktioner

Grundlæggende er sanktioner ikke fremmede for uddannelse og udvikling hos mennesker med handicap. Det vil tværtimod ofte være kontra-produktivt. Set i lyset af, at mange borgere, der modtager uddannelseshjælp eller kontanthjælp, har et handicap, fx psykisk sygdom, eller mentale og kognitive handicap, og derfor må forventes ikke altid at kunne handle rationelt, rettidigt eller kommunikere på kommunens præmisser, er sanktioner en helt forkert metode at forsøge at opnå borgerens aktive medvirken i tilbud og aktiviteter. Disse borgere har komplekse problemer og vil opleve udfald. Det må forventes, at de ikke altid vil være i stand til at informere på den forventede måde om manglende deltagelse i tilbud og aktiviteter. Sanktioner vil snarere bidrage til, at mennesker med handicap, som virkelig har brug for en indsats, risikerer at miste deres forsørgelsesgrundlag. DH finder, at det bør fremgå, at kommunen har pligt til at sikre sig, at aktivitetsparate borgere er vidende om konsekvenserne af udeblivelse, og at der gives klar information i tilgængelig form, således at alle uanset funktionsnedsættelse har de samme forudsætninger for at følge reglerne, modtage rette indsats og undgå sanktioner. Hvis der er tilgængelighedsproblemer, eller en borger pga. en funktionsnedsættelse ikke kan bruge 'Min Side', skal borgeren kompenseres herfor, og det skal ikke komme borgeren til skade ifm. sanktioner.

Kommunen skal se bort fra formue for personer på STU

DH er meget positive over indførelsen af denne bestemmelse, der sikrer, at STU-studerende ikke bliver udsat for en urimelig forskelsbehandling, fordi de er indskrevet på en uddannelse, der ikke er underlagt SU-reglerne. Personer med handicap skal altid have ret til at tage en uddannelse på lige fod med andre. Afskaffelsen af formueafhængigheden for STU-studerende bidrager hertil.

Digitale sagsbehandlingsskridt, herunder partshøring mv.

Det er positivt at digitalisere sagsbehandlingen, herunder partshøring af borgere. Mange personer med handicap får nye muligheder for at kommunikere og bidrage til sagsbehandlingen gennem digitaliseringen. Forudsætningen for dette er imidlertid, at man sikrer, at den digitale kommunikation fuldt ud kan benyttes af personer med handicap.

Der vil altid være nogle personer, som ikke kan blive 'digitale', heriblandt findes også personer med handicap. Det kan der være mange grunde til; svage læseforudsætninger, svært ved at indlære systemer mv. Nogle grupper af personer med handicap kan slet ikke benytte de digitale muligheder, fordi deres handicap er af meget gennemgribende art. En del personer med f.eks. hjerneskade har som følge af deres hjerneskade store problemer med at forstå det skrevne sprog, læse, forstå tal, opfatte hurtigt, overskue og forstå informationer m.m. For denne gruppe borgere er det nødvendigt med hjælp og støtte for at kunne kommunikere med kommunen i forbindelse med sagsbehandling.

Af § 98b stk. 4. fremgår det, at en digital partshøring, agterskrivelse eller afgørelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for modtageren. DH foreslår, at ordet "tilgængelig" skal forstås vidtgående, således at informationen er tilgængelig for personer med handicap og lever op til de standarder og retningslinjer, der findes for tilgængelighed for personer med handicap samt, at der tages højde for, at nogle grupper af personer med handicap enten ikke kan benytte de digitale løsninger eller skal have en grundig støtte og

hjælp til brugen af disse. DH ønsker således at det skrives ind i lovgivningen, at en kommune har pligt til at undersøge og vurdere om en kontanthjælpsmodtager har forskellige former for handicap, der gør det vanskeligt eller umuligt at anvende digital kommunikation. Kommunen skal i disse tilfælde have pligt til at sørge for at informationerne tilgår borgeren på anden vis.

Specifikke bemærkninger til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og andre love.

Nye målgrupper i lov om aktiv beskæftigelsesindsats for unge under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse

Med reformen vil alle personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse fremover blive omfattet af uddannelsespålægget og visiteret som enten åbenlyst uddannelsesparate, uddannelsesparate eller aktivitetsparate. Uddannelsesparate forventes at påbegynde en uddannelse inden for et år. Aktivitetsparate skal også have et mål om ordinær uddannelse, men det forventes, at forløbet frem til uddannelse vil være af længere varighed. DH er enige i, at alle skal have en uddannelse. Det er især vigtigt for mennesker med handicap, fordi det er den bedste vej at opnå en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, som forholdsvis færre mennesker med handicap har. Det forudsætter dog en individuel og håndholdt indsats, der bygger på den nødvendige viden om handicap. Disse forudsætninger er ikke til stede i beskæftigessystemet i dag.

For at sikre unge med handicap de bedste uddannelsesmuligheder, skal de rette organisatoriske og indsatsmæssige rammer være sikret i loven. Det er derfor positivt, at muligheden for at indsatsen over for unge under 30 år kan varetages af en særskilt enhed, jf. § 15 stk. 3. i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats. DH mener dog, at det skal være et krav til kommunerne at indsatsen for unge, der modtager uddannelsesstøtte, skal varetages af en enhed med uddannelseskompetence.

Uddannelsespålæg til unge under 30 år

DH er opmærksomme på, at uddannelsespålægget i sin nuværende form ikke indeholder alle forudsætningerne for at kunne hjælpe mennesker med handicap i uddannelse. Uddannelsesparate og aktivitetsparate med handicap kan have behov for særlig vejledning og støtte i trin 1 og 2 i uddannelsespålægget, når den unge får pålæg om at udvælge realistiske uddannelser, som den unge skal søge optagelse på. Det er her vigtigt, at støtten og vejledningen varetages af en enhed med de rette kompetencer inden for både uddannelsesrådgivning og handicapviden. Her anser DH ikke mentorordningen for en tilstrækkelig rådgivning til valg af uddannelse, som det er lagt op til i lovforslaget, jf. § 21 b stk. 3. Det er nødvendigt, at der i loven stilles krav til, at arbejdet med uddannelsespålægget hurtigst muligt flyttes til et uddannelsesmiljø, hvor den unge kan få rådgivning ift. valg af en uddannelse, der kan realisere ønsker til fremtidens arbejdsliv. Mangelfuld rådgivning kan føre til forkert uddannelsesvalg, som kan medføre yderligere

barrierer for vejen væk fra kontanthjælp. Personer, der skal gennemføre et grundigere visitationsforløb, og derfor ikke vil blive indplaceret i en bestemt målgruppe efter den første visitationssamtale, skal også have adgang til kvalificeret rådgivning ift. uddannelsespålægget.

Uddannelsesrettet indsats til aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp

DH er tilfredse med, at der med reformen iværksættes en tidlig indsats for aktivitetsparate unge, der har væsentlige større udfordringer end uddannelsesparate, der skal tages hånd om. Mange personer med handicap vil være en del af denne målgruppe, og det er derfor væsentligt, at der tages højde for de specifikke udfordringer personer med handicap vil have i forhold til at påbegynde en uddannelse. Det er derfor afgørende, at de uddannelsesforberedende indsatser er nøje tilpasset den enkelte unges behov, ressourcer og formåen, og at indsatsen er baseret på de fornødne viden om handicap og funktionsnedsættelser. Det vil være særlig vigtigt, når det handler om unge med usynlige handicap, fx ordblindhed, ADHD, psykiske lidelser, kognitive vanskeligheder. Der vil for nogle unge i denne gruppe være tale om en lang vej for at kunne opfylde målet om at komme i ordinær uddannelse. Det er her vigtigt, at den uddannelsesrettede indsats også går på tværs af de forskellige tilbud i kommunen, så den unge ikke kun får tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, der alt andet lige fortrinsvis sigter på at få borgere i arbejde.

Det er samtidig vigtigt, at indsatsen for denne gruppe ikke stopper ved overgangen til uddannelse. Borgere med handicap oplever ofte vanskeligheder ift. at få hjælp og støtte, når en ny sektor overtager ansvaret for borgeren. Det bør derfor beskrives i loven, at unge visiteret som aktivitetsparate skal have mulighed for støtte og hjælp for at sikre smidige overgange i uddannelses – og beskæftigelsessystemet. DH foreslår konkret, at aktivitetsparate med handicap skal have mulighed for at medbringe hjælpemidler i overgangen til uddannelse som et led i den uddannelsesrettede indsats. Det bør også i overgangen mellem uddannelseshjælp og uddannelse på ordinære vilkår være muligt at få tilknyttet en mentor, som kan støtte og på den måde sikre et godt forløb.

Læse -, skrive - og regnetests

DH hilser reformens intention om at teste læse -, skrive - og regnefærdigheder hos borgere med grundskolen som højest fuldførte uddannelse velkommen. Det er dog vigtigt at tests og undervisning tager højde for handicap, og de særlige indlæringsbehov personer med handicap kan have. Det er positivt, at kontanthjælpsmodtagere med dysleksi vil få mulighed for at deltage i ordblindkurser. Mange personer med dysleksi er ikke blevet diagnosticeret pga. manglende screening i grundskolen, og det vil dette tiltag forhåbentlig råde bod på. DH forventer, at bekendtgørelsen om læse -, skrive og regnetest og ordblindforløb vil præcisere, hvordan prøverne administreres samt hvordan kommunernes forpligtelser til at iværksætte uddannelsstilbud udformes.

Koordinerende sagsbehandler

Det fremgår af bemærkningerne under pkt. 2. 4.2, at de unge, så snart de vurderes aktivitetsparate, skal have tilbudt en koordinerende sagsbehandler. I lyset af den foreslåede

konstruktion mener DH som minimum, at kommunen skal have pligt til at udpege en sådan for aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp. Endvidere skal der stilles krav om, at sagsbehandleren er en uddannet fagperson, som har de nødvendige kompetencer til at vejlede den unge om uddannelsesmuligheder og tilbud på tværs af forvaltningerne, når dette er nødvendigt. Det bør også være muligt for personer med handicap, der vurderes uddannelsesparate at få tildelt en koordinerende sagsbehandler i året frem til at den pågældende senest skal påbegynde uddannelse.

Nyt visitationssystem

DH kan være bekymret for, at problemet med, at for mange personer med handicap, fx med usynlige handicap, kognitive vanskeligheder etc. kan blive fejlvisiteret, videreføres med det nye visitationssystem med den øgede differentiering mellem forskellige målgrupper. Det gælder også personer med kroniske sygdomme og fysiske handicap, der overgår fra sygedagpengesystemet til kontanthjælp. Personer med handicap, som fejlvisiteres til en forkert målgruppe, risikerer at blive mødt med en uhensigtsmæssig indsats, urealistiske krav og sanktioner, som ikke understøtter udvikling og progression hen imod uddannelse og job. Især for unge kan fejlvisitation have stor betydning, da det har betydning for ydelsens størrelse.

Det fremgår af lovforslaget, at kommunen skal gennemføre et grundigere visitationsforløb ved at gennemføre to samtaler udover den indledende visitationssamtale for unge, der modtager uddannelseshjælp. En grundigere visitation er et vigtigt middel til at sikre en korrekt visitation af personer med handicap, men det skal samtidigt sikres at mere viden om handicap er tilgængelig i visitationsprocessen, end tilfældet er i dag. Det er en forudsætning for en god visitation, at jobcentret kender til de særlige udfordringer, der knytter sig til at være ung med handicap.

Kommunen kan i helt særlige tilfælde vurdere en ung til at være aktivitetsparat ved den første indledende visitation. DH finder det positivt, at visitationen tager højde for, at unge med særlige komplekse udfordringer i form af sociale og/eller helbredsmæssige problemer vil kunne blive straksvisiterede som aktivitetsparate. Det må formodes at mange personer med handicap vil være en del af denne målgruppe, som vil have behov for en individuelt tilrettelagt og helhedsorienteret indsats. Det er imidlertid afgørende, at denne visitering ikke træder i stedet for en tilkendelse af førtidspension i sager, hvor det er åbenlyst formålsløst at udvikle arbejdsevnen eller pålægge den unge at tage én uddannelse på ordinære vilkår. Der er fortsat en gruppe unge med så omfattende funktionsnedsættelser, at førtidspension er den eneste rigtige – og åbenlyse – løsning. Fejlvisitering af unge inden for denne gruppe kan udgøre betydelige barrierer ift. udviklingsmuligheder, og det bør tydeliggøres, at kontanthjælp ikke er løsningen for denne gruppe unge således, som det gjort i forbindelse med reformen af førtidspension og fleksjob.

Med lovforslaget afskaffes matchgrupperingerne, hvor mange borgere med handicap blev placeret i matchgruppe 3 uden indsats eller anden form for støtte. Det er positivt, at kommunerne ikke længere har mulighed for at sortere de ledige fra, som er langt væk fra

arbejdsmarkedet. Det giver mulighed for at give en indsats til personer med handicap i det omfang, de har brug for det.

DH håber, at bekendtgørelsen om det nye visitationssystem vil kunne bidrage mere konkret til at belyse, hvilke kriterier der tages i anvendelse, når borgere bliver visiteret til enten jobparate/uddannelsesparate eller aktivitetsparate, herunder snitflader til fleksjob og førtidspension.

Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere skal have helhedsorienteret hjælp

DH anerkender intentionen om mere individuelt tilrettelagte og specialiserede indsatser som vejen frem for personer med handicap, der har komplekse problemer udover ledighed.

Udpegningen af en koordinerende sagsbehandler til denne gruppe af kontanthjælpsmodtagere anser DH for at være positivt skridt, men det er langt fra nok til at sikre en helhedsorienteret indsats på tværs af forvaltninger. Der lægges endvidere op til, at den koordinerede sagsbehandler skal skifte, når personen skal have en mere beskæftigelsesrettet indsats. DH er bekymret for, om denne tilgang til den helhedsorienterede indsats for alvor gør op med silotankegangen. DH foreslår, at den koordinerede sagsbehandler skal have mulighed for at koordinere det forløb, der i samråd med borgeren vurderes til at være det rette ift. at komme nærmere beskæftigelse, herunder indledning af sag om førtidspension eller fleksjob, uanset hvilken forvaltning sagsbehandleren måtte tilhøre.

DH savner, at den parallelle indsats ift. sundhed, bolig, økonomi og psykiske problemer beskrevet i bemærkningerne udmøntes i konkret lovgivning. Det er af afgørende betydning for at kunne levere den individuelle og helhedsorienterede indsats til denne gruppe af udsatte borgere, at deres rettigheder til indsatser udenfor beskæftigelsesloven eksplicit fremgår af lovgivningen.

Det er positivt, at kontanthjælpsmodtagere, der ikke kan deltage i tilbud på grund af deres situation ikke er i stand til at deltage i aktivitetstilbud, får mulighed for mentorstøtte uden tidsbegrænsning. Hvis mentorstøtten er tilrettelagt hensigtsmæssigt kan den være med til at sikre, at personer med handicap, der oplever tilbagefald eller sygdom relateret til handicappet, bliver i stand til at komme sig og forsætte i de tilrettelagte forløb.

Nye regler for mentorstøtte

DH ser et stort potentiale for brugen af mentorordning for personer med handicap på kontanthjælp og uddannelseshjælp. Det er især positivt, at mentorstøtten tilbydes til psykiatriske patienter i perioden efter deres udskrivelse. Det bør dog ikke være den eneste støtte og opfølgning, som disse personer har ret til. Der er tale om en meget sårbar periode for disse mennesker, hvor den rette hjælp og indsats kan være af afgørende betydning.

DH mener, at god mentorstøtte til mennesker med handicap kræver en række forudsætninger for at kunne udgøre den rette hjælp. Borgeren må meget gerne kunne

genkende sig selv i sin mentor. Mennesker med handicap vil derfor kunne være egnede mentorer. Kommunerne bør være meget åbne for at inddrage mennesker med handicap i deres mentorkorps, give dem uddannelse og dermed på en gang skabe jobs og fremme rehabilitering og uddannelse for mennesker med handicap. Et eksempel på at denne tilgang har båret frugt, er Dansk Blindesamfunds konsulentordning, hvor konsulenterne, der alle er synshandicappede, fungerer som coach eller mentor i forhold til unge medlemmer. DH mener, at det er værd at overveje og udvikle mulighederne generelt for at etablere samarbejde mellem kommuner på den ene side og handicaporganisationerne og andre civilsamfundsorganisationer på den anden side om løsningen af udvalgte opgaver i kontanthjælpssystemet.

Det er vigtigt, at der uanset mentorens baggrund stilles krav til mentorer til aktivitetsparate borgere, herunder krav om en vis faglighed og viden, hvad angår handicap og rehabilitering. Mentoren skal kende til borgerens funktionsnedsættelse, afledte skånebehov og håndtering heraf. Mentoren skal ligeledes have viden om kommunale sagsgange og uddannelsesmuligheder, således at mentoren kan være "talsperson" for personen i forhold til job og uddannelse, hvor det måtte være relevant. Mentoren skal altid vælges i samråd med den aktivitetsparate borger.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål, kontakt afdelingsleder Kirsten Plambech (kp@handicap.dk).

Med venlig hilsen

Stig Langvad
formand

Hørings svar vedr. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats mv.

Dansk Socialrådgiverforening takker for muligheden for at afgive hørings svar til forslaget om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats mv. (reform af kontanthjælps systemet – indsatsdelen).

Først følger der nogle generelle kommentarer og herefter kommentarer i kronologisk rækkefølge efter paragrafferne i de berørte love.

I. Generelle bemærkninger

Én borger, én plan, én koordinerende sagsbehandler

Dansk Socialrådgiverforening ser mange gode tiltag i kontanthjælpsaftalen. Det gælder ret til en koordinerende sagsbehandler, større mulighed for en helhedsorienteret og tværfaglig indsats samt muligheden for at få en mentor tilknyttet med henblik på en mere håndholdt indsats. DS mener dog, at det er afgørende, at den enkelte borgers forskellige planer bliver koordineret i et tværsektorielt team, så der bliver udarbejdet én plan for hver enkelt borger. Det vil sikre, at alle parter og den koordinerende sagsbehandler arbejde ud fra én plan, som der er enighed om.

I dag er der mange tilbud til borgerne på kontanthjælp. Desværre er koordineringen mellem tilbuddene ofte ringe, så borgerne oplever at blive kasterbold mellem forskellige forvaltninger og tilbud. Det er resultatet af en opdeling af ansvaret mellem forskellige enheder i kommunerne og regionerne, og det betyder, at der spildes både tid og penge, og at indsatsen ift. borgerne ikke bliver optimal.

Derfor foreslår vi, at tilbuddene fremover koordineres i én samlet plan for den enkelte borger. Koordineringen og udarbejdelsen af den fælles plan skal foregå i tværfaglige teams. En koordinering vil gøre en konkret forskel for den enkelte borger og være en vigtig nyskabelse fagligt.

Både i sygedagpengeudspillet og i førtidspensions- og fleksjobreformen er tværfaglige teams og én samlet plan centrale elementer. Det er oplagt at fastholde denne tænkning ved at integrere tværfaglige teams og én samlet plan i kontanthjælpsreformen i en eller anden form. Det vil betyde, at kontanthjælpsreformen, førtidspensionsreformen og udspillet til sygedagpengereform opererer med samme metodik ift. borgere, der på mange måder har ensartede problemer. På den måde vil de tre reformer hænge meget bedre sammen ved organiseringen i kommunerne.

Det koster ikke noget særligt at udvikle kommunernes indsats med tværsektorielle/tværfaglige teams, men det er en forudsætning for, at der kan anlægges et reelt helhedssyn, for at der kan udarbejdes en sammenhængende udredning, lægges en samlet plan for indsatsen og for, at alle sektorer faktisk forpligter sig på en sammenhængende indsats.

Visitationen

Det er vigtigt, at der opbygges meget stærk visitation, fordi den har stor betydning for borgerens første møde med systemet og for det planlagte forløb videre, men især fordi den afgør, hvilken ydelse de unge tildeles. Visitationen skal ydermere ske inden for den første uge. Derfor skal der være meget klare regler vedr. den. Lovforslaget indeholder ikke nogen konkrete bestemmelser om den nye visitationsmodel, der henvises kun til de bemyndigelser, ministeren har efter § 4 a, og der er heller ikke i lovforslagets bemærkninger nogen afklarende uddybning.

Ved visitationen skal der udskilles fem grupper af unge: Jobparate, åbenlyst uddannelsesparate, uddannelsesparate, aktivitetsparate og endelig den gruppe af aktivitetsparate, der på grund af særlige udfordringer mht. helbred eller sociale barrierer kan få aktivitetstillæg fra første samtale. Det er fagligt krævende og retssikkerhedsmæssigt meget vigtigt at udskille disse grupper korrekt, så visitationen bør beskrives langt mere præcist, end det sker i lovforslagets bemærkninger.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at der skal stilles klare krav til personalets kompetencer. Der skal være mulighed for at trække på tværfaglige kompetencer mht. beskæftigelse, sociale forhold, uddannelse og sundhed, så der kan arbejdes helhedsorienteret ift. de unge. De sagsbehandlere, der har ansvaret for

visitationen, skal have solide socialfaglige kompetencer, så de er i stand til at vurdere de unges situation allerede ved første samtale.

Unge, der ikke er åbenlyst uddannelsesparate skal mødes som uddannelsesparate og i de første 3 måneder have yderligere to samtaler samt aktive tilbud, der kan afklare deres ressourcer og behov ift. ordinær uddannelse. Det bør fremgå af bemærkningerne i lovforslaget, at hele indsatsen i denne fase af visitationen skal være tværfaglig og helhedsorienteret, fordi det er en forudsætning for at støtte de unge i en proces frem mod uddannelse.

Det fremgår af bemærkningerne, at der er unge, som på grund af særlige udfordringer mht. helbred eller sociale barrierer umiddelbart kan visiteres som aktivitetsparate, og som derfor skal have aktivitetstillæg med det samme. F.eks. unge med alvorlige sindslidelser. Vi er enige i, at det ikke giver mening at lade dem leve på de meget lave ydelser uden aktivitetstillæg. De vil ikke være i stand til at reagere konstruktivt på en situation med en lav forsørgelse, og de kan i værste fald blive skadet yderligere af den situation, f.eks. hvis de udsættes fra deres bolig eller får forværret deres sindslidelse. Men gruppen er ikke beskrevet nærmere i bemærkningerne. Det mener vi, at den skal, så alle ved, hvilken gruppe, der er tale om, og så der ikke er mulighed for tvivl i kommunerne.

Det foreslås, at der udvikles et digitalt screeningsværktøj til visitationen. Dansk Socialrådgiverforening vil advare mod, at udførelsen af visitationen og beslutningen om de unge træffes ud fra screeningen i stedet for at ske ud fra en kvalificeret og helhedsorienteret socialfaglig vurdering. Det bør fremgå klart af lovforslaget, at visitationen skal bygge på en sådan socialfaglig vurdering og at screeningsværktøjet kun skal støtte den.

Visitationen kan blive et meget udsat sted at arbejde, da der skal træffes beslutninger om økonomisk hjælp som er af meget stor betydning for den enkelte. I værste fald kan det føre til sammenstød eller konfrontationer med unge, som oplever, at de indplaceres forkert og derfor får en meget lavere ydelse. Det understreger betydningen af, at visitationsforløbet mht. bemanning, kompetencer og tydelighed i regelgrundlaget bliver så kvalificeret som muligt. Både for borgerne og de ansatte er det vigtigt, at der skabes de bedst mulige rammer for dette møde, og at der er tid og ressourcer til den enkelte.

Afbureaukratisering

Dansk Socialrådgiverforening har i meget lang tid sammen med mange andre med indsigt i beskæftigelsessystemet påpeget, at der er et meget stort behov for at afbureaukratisere systemet. Systemet er gradvist blevet særdeles bu-

reaukratiske, hvilket har stor betydning på flere måder. Det er belastende for borgerne, der skal agere i et meget tungt og stift system. Stivheden og papirvældet gør det sværere at yde borgerne en optimal indsats, og der er for os ingen tvivl om, at det medfører dårligere resultater for borgerne og samfundet. Endelig er bureaukratiet en stor belastning for de ansatte i jobcentre og tilbud, som skal administrere systemet i det daglige. Der er derfor et stort behov for at tage konkrete skridt til at reducere bureaukratiet og den omfattende regulering af området.

I denne aftale er der ikke taget betydelige nogen skridt i den retning. Tværtimod er der flere elementer i de foreslåede ændringer, som vil udbygge det bureaukratiske system. Vi vil kraftigt anbefale, at der derfor i anden sammenhæng tages seriøse skridt til at reducere bureaukratiet. Det kunne f.eks. ske i forbindelse med arbejdet i Carsten Koch-udvalget.

Refusionsreform

Der er heller ikke i lovforslaget taget skridt til at forenkle de meget komplicerede refusionsregler, som i høj grad styrer kommunernes praksis, og som ydermere er meget bureaukratiske. Tværtimod lægges der endnu nogle brikker til dette system med forslagene vedr. finansieringen af mentorudgifter og af tilbud efter § 92 samt refusionsordningen i § 118, stk. 1.

Alt i alt gør de mange varierende refusionsordninger det svært at forudsige, hvad regelændringer medfører i praksis, fordi kommunerne manøvrerer efter de økonomiske incitamentter i refusionsordningerne. Det bliver derfor i ikke ringe grad muligheden for refusion snarere end en socialfaglig vurdering, der styrer deres valg.

Vi vil derfor kraftigt anbefale, at der også snarligt gennemføres en tilbundsående refusionsreform, som forenkler det omfattende og bureaukratiske refusions-system og fjerner de skævheder, det medfører.

Revalidering

Det er meget veldokumenteret, at revalidering virker og bringer borgerne i arbejde også på langt sigt. Alligevel bruges revalideringen i stadig mindre grad. Derfor er der beklageligt, at en styrkelse af revalideringen ikke indgår i lovforslaget.

Der bør således gøres op med nogle meget begrænsende principafgørelser og med kommunernes skuffecirkulærer på området. Der blev i 2009, truffet to nye principafgørelser af Ankestyrelsen. En frisør med håndeksem fik således ikke tilkendt revalidering, da man vurderede, at hun kunne tage ufaglært arbejde

indenfor et andet område, på baggrund af hendes kompetencer. Og en Socialrådgiver, som ikke længere kunne arbejde inden for sit eget område, blev henvist til, at hun ud fra uddannelse og erfaring kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet. Samtidig blev to andre principafgørelser ophævet, om en skovarbejder med pollenallergi og en bager med melallergi, som havde fået tilkendt revalidering til nye uddannelser. De to nye afgørelser og ophævelsen af de to forudgående har derefter medført et langt mindre brug af revalidering.

Herudover er brugen af § 32, som giver mulighed for uddannelse på kontanthjælp, blevet brugt i langt højere grad, hvilket har skubbet revalidering endnu mere i baggrunden.

Derfor bør der lovgivningsmæssigt gøres noget for at styrke brugen af revalidering. Vi vil opfordre til, at revalidering i anden sammenhæng gentænkes og får den rolle i beskæftigelsesindsatsen, som dens resultater giver anledning til.

Et rummeligt uddannelsessystem

Når alle unge, der vurderes uddannelsesparate, pålægges at påbegynde ordinær uddannelse, stiller det krav til uddannelsessystemet, om at kunne tage imod dem.

Det må sikres, at der på de forskellige uddannelser støttes op om de unge, som kan have vanskeligheder med at holde fast og gennemføre uddannelsen. Uden en sådan støtte vil det for flere unge betyde nederlag og afbrudte uddannelsesforløb. En sikker gennemførelse vil også kræve en særlig indsats fra uddannelsesstedernes side i form af ekstra støtte til enkelte elever. Dette kan f.eks. være i form af mentorer eller Socialrådgivere tilknyttet uddannelsesinstitutionerne. I tilknytning til kontanthjælpsreformen må der tages konkrete skridt for at sikre, at uddannelsesinstitutionerne kan give de unge den støtte, der er behov for.

Et rummeligt arbejdsmarked

Når alle skal med og i arbejde, er det nødvendigt med et rummeligt arbejdsmarked. Dansk Socialrådgiverforening mener, at reformen mangler initiativer på dette område. Sådanne initiativer må derfor sikres på anden måde.

Et af dem kan være at styrke socialøkonomiske projekter og virksomheder, og vi har med glæde konstateret, at regeringen faktisk er ved at tage konkrete skridt i den retning. Socialøkonomiske projekter og virksomheder skal kunne tilbyde meningsfuld beskæftigelse og aktivitet for særligt udsatte grupper. De skal alle rumme et udviklingsperspektiv for de deltagende, som så vidt muligt kan føre dem nærmere mod arbejde eller uddannelse, men man må også se i øjnene, at der vil være nogle af de deltagende, som ikke kan komme videre på

denne måde, og som derfor skal have et tilbud om meningsfuld beskæftigelse og aktivitet, selvom det måske bliver af mere permanent karakter.

Derudover må der tages andre skridt til at fremme et rummeligt arbejdsmarked. Det gælder en indsats for arbejdsfastholdelse, rotationsordninger og brugen af de sociale kapitler i overenskomsterne. Dansk Socialrådgiverforening opfordrer regeringen til i tæt dialog med arbejdsmarkedets parter at tage konkrete skridt til at gøre arbejdsmarkedet mere rummeligt. Det er en forudsætning for, at kontanthjælpsreformen i sidste ende kan få den effekt, vi alle ønsker.

Implementering

Kontanthjælpsaftalen og reformen om førtidspension og fleksjob ændrer meget på arbejdsformen i kommunerne. Dansk Socialrådgiverforening vil opfordre til, at implementeringen af disse reformer følges tæt, da der kan opstå udfordringer med detaljer i lovgivningen, som man ikke kunne forudse. Herudover må det sikres at lovens intentioner bliver fulgt i kommunerne praksis.

Det er f.eks. af stor betydning, at de nye samlede ungeenheder, opbygningen af en tværsektoriel og helhedsorienteret indsats, etableringen af en koordinerende sagsbehandler og indførelse mentorer med relevant fagligt baggrund, bliver virkelighed i kommunerne. Ellers får kontanthjælpsaftalen ikke den effekt i kommunerne, som den skal have.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

§ 10 c, stk. 2. Digitale meddelelser

Af denne paragraf fremgår det, at "en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen". I bemærkningerne fremgår det, at det er det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen, og at det har betydning for hvornår en evt. tidsfrist begynder at løbe.

Hvis afgørelser, partshøringer og andre dokumenter sendes digitalt, skal der tages hensyn til, at et antal borgere stadig ikke er fortrolige med bruges at e-mail og Nem-id. Det gælder måske især nogle af de borgere, der er målgruppen for kontanthjælpsreformen. Der kan også være driftsforstyrrelser på nettet. Derfor mener Dansk Socialrådgiverforening at formuleringen af paragraffen bør ændres, så den tager højde for disse borgeres problemer, så deres retssikkerhed ikke svækkes.

§ 18, stk. 3. Samtaler

Samtaler for personer omfattet af § 2, nr. 12, skal afholdes i et omfang som kan sikre fremdrift i arbejdet med uddannelsespålægget. Opfølgningsreglerne skal derfor ændres, så der kommer fokus på indholdet og ikke på antallet af samtaler på særligt fastsatte dage. Der bør fastsættes et minimum af kontakter pr. år for at følge op på den unges forløb, da der ellers kan komme til at gå lang tid mellem opfølgningerne. Men tidspunktet for den enkelte opfølgning, hvordan den foregår, og hvad den indeholder, skal være op til sagsbehandlerens faglige vurdering.

Opfølgning behøver ikke at være møder med den ledige. Det kan også være indhentning af nye oplysninger, telefonisk kontakt, kontakt til behandlingssted, samtaler med anden aktør, rundbordssamtaler og lignende. Der skal naturligvis føres journal på opfølgningen. En sådan ændring af opfølgningsreglerne vil også være en tiltrængt afbureaukratisering af reglerne.

§ 18 a. Koordinerende sagsbehandler

Med denne paragraf får personer, som er omfattet af § 2 nr. 3 eller 13, ret til en koordinerende sagsbehandler, der skal sikre en helhedsorienteret og tværfaglig indsats koordineret på tværs af de kommunale forvaltninger. Det er et rigtig godt tiltag, som kan sikre en lagt mere kvalificeret indsats for målgruppen, og vi mener også, at det er godt, at funktionen som koordinerende sagsbehandler kan placeres i en anden enhed i kommunen end jobcenteret. Vi mener dog, som nævnt ovenfor, at der er behov for også at indføre et tværsektorielt og -fagligt team, som kan indgå i udredningen og planlægningen af indsatsen for borgeren. Uden et sådant team kan den koordinerende sagsbehandler komme til at stå alene med koordineringen. I værste fald får koordinatoren en meget vanskelig opgave med at koordinere i et system, der i øvrigt ikke hænger sammen.

Tilsvarende mener vi, som nævnt, at der skal tages skridt til at indføre én samlet plan for de aktivitetsparate borgere. En overordnet plan, der kan styre de konkrete handleplaner fra de forskellige forvaltninger. Den må udarbejdes i det tværsektorielle team, hvorefter den koordinerende sagsbehandler skal være tovholder på den. En borger kan i dag have mange forskellige planer, som f.eks. en social handleplan, en behandlingsplan ift. misbrug, en genoptræningsplan i sundhedssystemet, en eller flere planer fra børne-familie-afdelingen, en jobplan osv.

Den koordinerende sagsbehandler skal have en relevant faglig baggrund, da vedkommende skal være i stand til at arbejde med borgere med komplekse problemstillinger, hvor det er nødvendigt at have en socialfaglig viden for at kunne planlægge og koordinere i samarbejde med den enkelte borger.

Herudover er det afgørende for kvaliteten af arbejdet, at den koordinerende sagsbehandler har en mængde sager, der svarer til opgaven som koordinerende sagsbehandler. Det er en opgave, som indebærer et stort tværfagligt samarbejde og koordinering på tværs af forvaltningerne, hvilket naturligvis kræver tid.

§ 20 a. Første visitationssamtale

I bemærkningerne til § 20a, fremgår det, at den unge forud for første visitationssamtale skal have forberedt sig ved at overveje uddannelsesønsker, mål og muligheder. Det bør sikres, at den unge informeres om forventningerne til denne forberedelse skriftligt eller telefonisk, så vedkommende har mulighed for at leve op til kravene. Det fremgår ikke af bemærkningerne hvordan det skal ske, og det er også uklart, hvilken grad af forudgående forberedelse, der forventes.

§ 21 b, stk. 8. Ubrudt forløb mellem uddannelseshjælp og uddannelse

Jobcenteret skal efter denne paragraf forsætte indsatsen helt frem til uddannelsesstart for at sikre et ubrudt forløb mellem uddannelseshjælp til uddannelse.

Dansk Socialrådgiverforening vil gerne kvittere for dette forslag, som vi mener er væsentligt for at sikre, at den unge kommer godt i gang med uddannelse.

§ 31 b. Mentorstøtte

Mentorstøtte kan gives, hvis en person ikke kan deltage i tilbud efter kapitel 10-12, og det er samtidig et tilbud som åbner op for aktivitetstillægget. Mentorerne skal også have en stor rolle ift. de aktivitetsparate, og det kan også give meget god mening for denne målgruppe at få en mentor. På den baggrund må det antages, at mange borgere med meget komplekse problemstillinger vil få tilknyttet en mentor.

Det er vigtigt, at relationen mellem personen og mentoren er god, både fordi de skal have et tæt samarbejde, men især fordi undersøgelser af mentorordninger viser at relationen er af stor betydning for den unges progression. Derfor bør det være muligt at skifte mentor, hvis relationen ikke fungerer. Det bør fremgå af bemærkningerne.

Dansk Socialrådgiverforening mener det skal sikres, at den enkelte mentor kvalifikationsmæssigt matcher borgerens udfordringer, og at de derfor har en relevant faglig baggrund. Det vil være afgørende for effekten af ordningen.

§ 31 b, stk. 2. Udskrivningskoordinator

Personer, som er omfattet af § 2 og udskrives fra en psykiatrisk indlæggelse vil få ret til mentorstøtte i op til 3 måneder før udskrivelsen og minimum 6 mæne-

der i alt. Af bemærkninger fremgår, at denne mentor skal have særlige kompetencer ift. målgruppen, men der er ikke skrevet noget om hvilken faglig baggrund, de skal have. Dansk Socialrådgiverforening mener, at det bør sikres at disse mentorer har en relevant faglig baggrund, og at det derfor skal præciseres i bemærkningerne.

§ 31 b. Udslusningskoordinator

En anden målgruppe, som kommunen skal have fokus på i forbindelse med overgangen til en normal hverdag med eventuel støtte fra kommunen, er indsatte i afsoningsinstitutioner, der står overfor løsladelse.

Denne støtte fremgår ikke af selve lovteksten i § 31 b, og det er også uklart i bemærkningerne, om udslusningskoordinatorer skal varetage udslusningen fra fængslet på samme måde som udskrivningskoordinatorerne ift. de sindslidende. Eller om det er en opprioritering af den mentorordning, som allerede findes i kriminalforsorgen.

Vi mener, der bør sikres en sammenhængende indsats, som allerede påbegyndes før løsladelsen, og der bør udarbejdes en uddannelses- eller jobplan, som skal følges efter løsladelsen. Vi mener også, at ordningen skal gælde for indsatte i arresthuse, da afsoningerne i nogle tilfælde foregår alene i arresthuse på grund af ventetiden på dommen.

§ 31 d. Mentorfunktionen

Det fremgår, at hvis en virksomhed eller en uddannelsesinstitution skal have støtte til at varetage en mentorfunktion, så skal indsatsen ligge ud over det, arbejdsgiveren eller institutionen sædvanligvis forventes at varetage.

Det er væsentligt, at der sikres fælles forståelse for, hvilken indsats arbejdsgiveren eller institutionen forventes at varetage, da forventningerne godt kan være så forskellige, at borgeren ikke får den indsats, der er behov for, og at der heller ikke tilknyttes en mentor.

§ 121 a. Refusion på mentorudgifter

Refusionen af udgifter til mentorer sker ud fra en udmeldt ramme, hvorefter der refunderes 50 % af udgifterne til mentorer efter kapitel 9b. Rammen skal hvert år udmeldes ud fra årets finanslov. Dansk Socialrådgiverforening mener, at denne ordning kan medvirke til at sikre budgetoverholdelse, men den kan også medføre, at kommunerne holder igen med tildeling af mentorer, når rammen er brugt. Dermed udhules dette element i reformen. Ydermere er ordningen bureaukratisk ude i kommunerne.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at kommunerne i stedet skal sikres en fast refusion af udgifter til denne mentorfunktion, hvis den skal være stabil og af god faglig kvalitet.

Det fremgår ikke af bemærkningerne til denne paragraf, at der ydes refusion i forbindelse med udslningskoordinatorer, som i bemærkningerne til dette kapitel ellers indgår sidestilles med mentorer. De bør naturligvis have refusion på linje med de andre mentorer.

Dansk Socialrådgiver mener i øvrigt, at det er rigtig godt, at igangværende mentorforløb kan forsætte, når borgeren f.eks. starter på ordinær uddannelse eller arbejde, og at der ydes refusion til dette.

§ 32 a. Læse-, skrive-, regne- og ordblindekursus samt realkompetencevurdering

Dansk Socialrådgiverforening vil kvittere for, at personer, der er omfattet af § 2, nr. 2, 3, 12 og 13, gives ret til læse-, skrive-, regne- eller ordblindekursus, hvis en test viser behov for det. Det har stor betydning for at kunne komme videre i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet.

Det er også godt, at personer omfattet af § 2, nr. 1 og 2, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, får ret til en realkompetencevurdering. Det kan både medvirke til at afdække deres uddannelsesbehov og til at sikre, at de kan evt. kan få papir på deres kompetencer og få merit for en del af en uddannelse. Vi mener dog, at denne mulighed også bør udvides til at gælde personer omfattet af § 2, nr. 9 og 10.

§ 42 a. Nytteindsats

Nytteindsats skal efter lovforslaget bestå af udførelse af samfundsmæssige opgaver på en kommunal virksomhed. Vi mener, at formuleringen i lovgivningen bør være mere præcis, så det tydeliggøres, hvad intentionen med nytteindsatsen er, udover at personen skal arbejde for sin ydelse. Der bør være et arbejdsmæssigt sigte i nytteindsatsen, som enten peger på et kompetenceløft eller på en mulighed for et fremtidigt ordinært arbejde.

I bemærkningerne til denne paragraf fremgår det, at nytteindsats er arbejde på kommunale arbejdspladser af nytteskabende værdi. Og at det skal være en form for beskæftigelse, hvor den enkelte indgår i et arbejdsfællesskab. Det bør fremgå mere tydeligt, hvad der kan ligge i nytteskabende værdi, og det bør fremgå, om det alene forventes, at personen indgår i et arbejdsfællesskab med andre i nyttejob, eller om det er i et almindeligt arbejdsfællesskab med fastan-

satte medarbejdere i kommunen. Vi mener, at det sidste bør være tilfældet, fordi det er en vigtig del af nytteindsatsen, at den forgår i et normalt arbejdsfællesskab.

Hvis der skal ydes nytteindsats indenfor områder, hvor det ikke er tænkeligt, at den enkelte kan opnå ansættelse, må det antages at tilbuddet kan stride mod bemærkninger til § 42 b om, at tilbuddet så vidt muligt skal være rettet mod beskæftigelse inden for områder med behov for arbejdskraft.

§ 48, stk. 4. Rimelighedskravet

Af denne paragraf fremgår det, at "for personer, der er i virksomhedspraktik i form er nytteindsats, kan det lokale beskæftigelsesråd dispensere fra rimelighedskravet efter ansøgning fra kommunen."

Dansk Socialrådgiverforening mener, at det bør fremgå af bemærkningerne til denne paragraf, hvad der kan begrunde en dispensation fra rimelighedskravet. Det fremgår af § 50, at ministeren kan fastsætte nærmere regler for nytteindsats, herunder om indholdet og muligheden for at dispensere fra rimelighedskravet. Vi mener, at denne mulighed skal benyttes til at fastsætte sådanne regler.

§ 92. Refusion på tilbud

Personer som er omfattet af § 2 nr. 2 har ret og pligt til tilbud efter kapitel 11 og 12 efter 3 måneder med kontanthjælp og personer som er omfattet § 2 nr. 3 har ret og pligt til tilbud efter kapitel 10-12 efter 6 mdr.

Ifølge § 92 gives der de første 9 måneder ikke refusion på ordinær uddannelse, og de første 24 måneder gives der ikke refusion for tilbud om øvrig opkvalificering og vejledning. Det kan betyde at målgruppen til trods for mangler i praktiske og personlige kompetencer kommer til at fortsætte i virksomhedsrettede tilbud, som ikke kan føre til ordinær ansættelse f.eks. på grund af barrierer i praktiske og personlige kompetencer.

Personer, der er omfattet af § 2, nr. 2, har dog efter § 96, stk. 1 efter første afsluttede tilbud ret og pligt til at påbegynde nyt tilbud efter kapitel 10-12. Det er uklart, om personer omfattet af § 2, nr. 2 har ret til tilbud efter kapitel 10, selv om kommunen ikke modtager refusion for tilbud under dette kapitel.

§ 96, stk. 3. Ret til tilbud

Personer omfattet af § 2 nr. 3 har ret og pligt til at påbegynde et nyt tilbud, hver gang den pågældende har modtaget kontanthjælp i en sammenhængende periode på 12 mdr.

Dansk Socialrådgiverforening mener, at der bør sikres en mere kontinuerlig indsats for personer som er omfattet af § 2, nr. 3. De har i mange tilfælde behov for en helhedsorienteret, tværfaglig, koordineret og håndholdt indsats. Derfor er bestemmelsen om, at der alene skal gives ret og pligt til tilbud efter kapitel 10-12 én gang om året, ikke i alle tilfælde tilstrækkelig.

§ 96 b. Forskel på ret og pligt i selve loven og bemærkningerne

Personer omfattet af § 2, nr. 12 og 13 får ret og pligt til at påbegynde tilbud efter kapitel 10-12, senest efter en måned og fortsætte kontinuerligt med dette indtil de påbegynder ordinær uddannelse. Det fremgår dog af bemærkningerne, at personer, som vurderes uddannelsesparate, alene har ret og pligt til at påbegynde nytteindsats efter kapitel 11. Det bliver derudover muligt at tilbyde målgruppen tilbud om vejledning og opkvalificering efter kapitel 10, men der ydes ikke refusion på dette.

På den baggrund skal det bemærkes at selve lovteksten og bemærkningerne ikke er sammenfaldende ift. ret og pligt til tilbud.

Særskilt om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

§ 15 stk. 3. Tværgående ungeforvaltning

Indsatsen for de unge under 30 år uden uddannelse, kan efter ændringerne i § 15 fremover foregå i en særskilt enhed, og kommunalbestyrelsen kan beslutte at etablere en sådan enhed som en tværgående ungeforvaltning uanset bestemmelsen i § 14 stk. 1. Dansk Socialrådgiverforening har mange gange peget på de meget beklagelige opdelinger i indsatsen over for de unge, og vi har understreget, at der må åbnes for en tværgående enhed. Vi støtter derfor fuldt ud op om denne ændring og ser den som en af reformens afgørende nyskabelser.

Vi mener dog også, at der er grund til også at inddrage unge, der er omfattet af § 2, nr. 3. Denne målgruppe har også komplekse og sammensatte problemstillinger, som bedst kan løses i en tværgående forvaltningsenhed. Vi vil også pege på, at unge, der har taget en kompetencegivende uddannelse, men som har så alvorlige problemer, at de ikke kan visiteres som jobparate, også bør være omfattet af en samlet ungeforvaltning. Det er de ikke efter forslaget, fordi paragraffen kun nævner unge uden uddannelse. Paragraffen bør derfor ændres, så den kan omfatte alle unge med behov for en tværgående og sammenhængende indsats.

Vi ser i den forbindelse § 15, stk. 5 som et skridt på vejen, fordi funktionen som den koordinerende sagsbehandler kan varetages i en anden enhed i kommunen end jobcenteret. Det kan styrke en mere tværgående indsats for de udsatte unge.

Med Venlig Hilsen

Majbrit Berlau
Formand
Dansk Socialrådgiverforening

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1060 København K

Sendt til: aml@ams.dk
tib@ams.dk
rnh@ams.dk
jm@jm.dk

6. maj 2013

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2013-112-0195
Sagsbehandler
Jesper Husmer Vang
Direkte 3319 3246

**Vedrørende udkast til lov om ændring af lov om aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive
beskæftigelsesindsats, lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i
forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.fl.**

Ved e-mail af fredag den 3. maj 2013 har Arbejdsmarkedsstyrelsen sendt ovennævnte lovforslag til Datatilsynet og anmodet om tilsynets eventuelle bemærkninger senest tirsdag den 7. maj 2013, klokken 12.

Datatilsynet har ved telefonsamtale den 6. maj 2013 gjort Arbejdsmarkedsstyrelsen opmærksom på, at tilsynet ikke – inden for den givne høringsfrist – finder det muligt at komme med seriøse og gennearbejdede bemærkninger til et så omfattende lovkompleks som det modtagne. Arbejdsmarkedsstyrelsen har i lyset heraf bedt Datatilsynet om alene at komme med eventuelle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14, § 2, nr. 15-23 samt afsnit 2.14. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslagets § 1, nr. 14 (lov om aktiv beskæftigelsesindsats), § 2, nr. 15-23 (lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats) samt afsnit 2.14. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget giver umiddelbart Datatilsynet anledning til følgende bemærkninger:

1. Udveksling af oplysninger

1.1. Det følger flere steder i lovforslaget (herunder f.eks. i de særlige bemærkninger til § 2, nr. 19), at der kan udveksles *relevante* oplysninger mellem diverse myndigheder.

1.2. Datatilsynet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at persondatalovens § § 6-8 indeholder hjemmel til, at der i visse nærmere beskrevne situationer kan ske udveksling af personoplysninger, når dette er *nødvendigt*.

På denne baggrund skal Datatilsynet opfordre til, at lovforslaget tilrettes således, at der kun kan ske udveksling af oplysninger mellem diverse myndigheder, når dette er nødvendigt til varetagelse af de hensyn, der følger af persondatalovens § § 6-8.

2. Kontrolsamkøring

2.1. I relation til etablering af hjemmel til registersamkøring skal Datatilsynet bemærke, at tilsynet i sin praksis forudsætter, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen, jf. persondatalovens¹ § 5, stk. 1.

Mulighederne for at foretage sammenstilling og samkøring i kontroløjemed svarer således til den praksis, som var gældende før persondatalovens ikrafttræden, og som er kommet til udtryk ved en tilkendegivelse fra flertallet i Retsudvalget i betænkning af 16. maj 1991 over forslag til lov om ændring af lov om offentlige myndigheders registre (L50). Det er her forudsat, at myndighederne i forbindelse med samkøring i kontroløjemed har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at myndighederne kun lader kontrolordningen tage sigte på fremtidige forhold, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Flertallet lagde vægt på, at de borgere, som berøres af en kontrolordning, i almindelighed gøres opmærksom på myndighedernes adgang til at foretage samkøring i kontroløjemed, inden kontrollen iværksættes, og at samkøringen så vidt muligt kun finder sted, hvis de personer, der omfattes af kontrollen, har fået meddelelse om kontrolordningen, inden de afgiver oplysninger til myndigheden.

2.2. Det følger af lovforslaget, at det er hensigten, at det med forslaget skal tilvejebringes lovhjemmel til at foretage kontrolsamkøring i videre omfang end efter gældende lovgivning, herunder i forhold til samkøring med ATP.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal ske kontrol af borgerne, er efter Datatilsynets opfattelse en politisk vurdering, som tilsynet ikke finder at kunne udtale sig nærmere om.

2.3. Datatilsynet skal desuden gøre opmærksom på, at persondataloven skal iagttages af alle myndigheder, som modtager personoplysninger med henblik på kontrolsamkøring.

Myndighedernes behandling af de modtagne oplysninger skal således bl.a. ske under iagttagelse af de grundlæggende krav i persondataloven, herunder reglerne om de registrerede personers rettigheder i persondatalovens kapitel 8-10.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at det fremgår af persondatalovens § 5, stk. 2, at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål (finalité-princippet).

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

Det følger endvidere af § 5, stk. 3, at oplysninger, som behandles, skal være relevante og tilstrækkelige og ikke omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne indsamles, og de formål, hvortil oplysningerne senere behandles.

2.4. Herudover skal reglerne om de registrerede personers rettigheder iagttages.

Datatilsynet forudsætter, at alle de personer, der berøres af kontrolordningen, modtager forudgående information, samt at der efter modtagelsen af oplysninger ligeledes leves op til oplysningspligten. Der henvises til den kommenterede persondatalov (ved Kristian Korfits Nielsen og Henrik Waaben, 2. udgave fra 2008) s. 381-382.

2.5. Reglerne om datasikkerhed i persondatalovens § 41, stk. 3, og sikkerhedsbekendtgørelsen skal tillige iagttages.

En udmøntning af princippet i § 41, stk. 3, er bl.a. sket i sikkerhedsbekendtgørelsens § 11, stk. 1, hvoraf det følger, at kun de personer, som autoriseres hertil, må have adgang til de personoplysninger, der behandles. Af § 11, stk. 2, følger endvidere, at der kun må autoriseres personer, der er beskæftiget med de formål, hvortil personoplysningerne behandles. De enkelte brugere må ikke autoriseres til anvendelser, som de ikke har behov for.

De nævnte regler medfører efter Datatilsynets opfattelse, at myndighederne må tilrettelægge databehandlingen således, at de ansatte ikke har adgang til oplysninger, der principielt ikke er brug for.

Efter en eventuel samkøring mellem et register modtaget fra en anden myndighed og myndighedens egne oplysninger bør de ansatte hos den modtagende myndighed efter Datatilsynets opfattelse alene have adgang til oplysninger om de personer fra den anden myndigheds register, som er omfattet af den kontrollerende myndigheds sagsområde. Dette kan f.eks. ske ved, at myndigheden lader samkøringen ske hos en databehandler, der sørger for, at kun oplysninger om de personer, som der er en sag på hos den kontrollerende myndighed, er tilgængelige for dennes medarbejdere.

Det er endvidere Datatilsynets opfattelse, at antallet af medarbejdere, der har adgang til resultatet af samkøringen, skal begrænses mest muligt.

3. Fravigelse af persondataloven

3.1. Af afsnit 2.14.16. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget følger det, at den fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, der blev vedtaget med lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats opretholdes.

3.2. Det står imidlertid ikke Datatilsynet helt klart, om der med nærværende lovforslag sker yderligere fravigelser af persondatalovens § 8, stk. 3. Er dette tilfældet, bedes det beskrevet nærmere i forarbejderne.

3.3. Datatilsynet kan generelt om forholdet mellem persondataloven og anden lovgivning henlede opmærksomheden på persondatalovens § 2, stk. 1, og forarbejderne dertil.

Konsekvensen af reglen er, at persondataloven går forud for regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som giver den registrerede en dårligere retsstilling end persondataloven. Dette gælder dog ikke, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet².

Hvis den dårligere retsstilling er tilsigtet, bør dette fremgå udtrykkeligt af bemærkningerne til lovforslaget, ligesom der i lovforslaget bør være redegjort for den dårligere retsstillings overensstemmelse med databeskyttelsesdirektivet, herunder bl.a. direktivets artikel 8, stk. 4-6. Opmærksomheden henledes også på direktivets artikel 8, stk. 6, om underretning af Kommissionen.

4. Udbygning af det fælles datagrundlag

4.1. Datatilsynet har noteret sig, at det følger af lovforslaget, at den foreslåede udbygning af det fælles datagrundlag skal ske inden for rammerne af persondataloven.

5. Afsluttende bemærkninger

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Datatilsynet forudsætter, at nærværende høringssvar medsendes til det relevante folketingsudvalg.

Med venlig hilsen

Jesper Husmer Vang
Specialkonsulent

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (direktiv 95/46/EF).

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1060 København K

Sendt til: ams@ams.dk, tbi@ams.dk,
rnh@ams.dk og aml@ams.dk

4. juni 2013

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2013-112-0204
Sagsbehandler
Kasper Frederiksen
Direkte 3319 3235

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet – indsatsdelen)

Ved e-mail af 15. maj 2013 har Arbejdsmarkedsstyrelsen anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Datatilsynet skal indledningsvist bemærke, at tilsynet har noteret sig, at det følger af pkt. 2.14.16 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at gennemførelsen af de foreslåede bestemmelser skal ske inden for rammerne af persondataloven.

Lovforslaget giver herudover tilsynet anledning til følgende bemærkninger:

1. Ændringer til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Af lovforslagets § 1, nr. 11-12, følger, at der henholdsvis sker ændringer i og fastsættes nye bestemmelser om beskæftigelsesministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om digital kommunikation i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Datatilsynet skal i den forbindelse henvise til tilsynets høringssvar af 14. november 2011, hvor tilsynet har påpeget, at det forudsættes, at de digitale løsninger lever op til de krav om fornødne sikkerhedsforanstaltninger, som følger af persondataloven¹ og databeskyttelsesdirektivet².

2. Ændringer til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Det følger af lovforslagets § 2, nr. 19, at § 63 i lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (herefter ”styringsloven”) ændres, således at der til brug for varetagelse af beskæftigelsesindsatsen efter lovgiv-

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

² Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

ningen, jf. lovens § 1, den koordinerede indsats over for borgeren, opdateringen af it-systemer, som anvendes i beskæftigelsesindsatsen, herunder systemer til den landsdækkende formidling, samt opgørelsen af forbrug af offentlige forsørgelsesydelse som noget nyt kan udveksles relevante oplysninger om udskrivelse fra sundhedsvæsenet, frihedsberøvelse, unddragelse fra frihedsberøvelse og løsladelse fra afsoningsinstitution, og at ATP og Justitsministeriet føjes til de ministerier med tilhørende styrelser m.fl., mellem hvilke udveksling af oplysninger kan ske.

Der sker med den nye § 63 så vidt ses også en udvidelse af det fælles datagrundlag, jf. pkt. 2.14.16. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Datatilsynet skal henstille til, at det nøje overvejes – og beskrives i forarbejderne – om udvidelsen af det fælles datagrundlag er i overensstemmelse med de grundlæggende principper i persondatalovens § 5 (databeskyttelsesdirektivets art. 6)

Datatilsynet skal endvidere gøre opmærksom på, at behandling af personoplysninger kan ske efter persondatalovens §§ 6-8, når behandlingen i en række nærmere beskrevne situationer er nødvendig. Der er således ikke nok, at en behandling er relevant som beskrevet i den nye § 63.

Datatilsynet skal derfor anbefale, at ordlyden ”relevant” ændres til ”nødvendig”.

3. Lovforslagets bemærkninger om forholdet til persondataloven

Af pkt. 2.14.16. i lovforslagets almindelige bemærkninger følger:

”Der er efter persondatalovens § 29, stk. 1, pligt for den dataansvarlige eller dennes repræsentant til at give information til den registrerede i de situationer, hvor oplysningerne ikke er indsamlet hos den registrerede selv, senest når videregivelsen af oplysningerne finder sted. Bestemmelsen gælder dog ikke, hvis underretning af den registrerede viser sig umulig eller uforholdsmæssig vanskelig, jf. persondatalovens § 29, stk. 3.

Behandlingen af ansøgninger i den digitale løsning vil samtidig omfatte et større antal sager, og som følge af den forventede massesagsbehandling vurderes det at ville være administrativt uforholdsmæssigt vanskeligt at opfylde oplysningspligten. På baggrund af omfanget og karakteren af oplysningerne vil der ikke blive sendt underretningsbreve til de registrerede personer i forbindelse med arbejdsgiveres ansøgninger om oprettelse af virksomhedspraktikpladser, løntilskudspladser og andre tilskudsberettigede pladser m.v. efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, jf. den foreslåede § 10 b, stk. 2, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.”

Datatilsynet skal påpege, at det med udtrykket *uforholdsmæssigt vanskelig* fastsættes, at der gælder et proportionalitetsprincip ved vurderingen af, om meddelelse, som foreskrevet i lovens § 29, stk. 1, skal gives. Der skal således ske en afvejning af på den ene side betydningen af en sådan underretning for den registrerede, og på den anden side den arbejdsindsats hos den dataansvarlige, der vil være forbundet med en sådan underretning. I hvilket omfang, underretning af registrerede personer er uforholdsmæssigt vanskelig eller endog

umulig, skal afgøres *i den enkelte situation*. Der henvises til rettighedsvejledningens³ pkt. 2.3.3 samt side 378 i Lov om behandling af personoplysninger med kommentarer, 2. udgave, af Henrik Waaben og Kristian Korfits Nielsen.

Det er på denne baggrund efter Datatilsynets opfattelse ikke muligt generelt at fastslå, at underretning på et givent sagsområde er uforholdsmæssigt vanskeligt.

4. Afslutningsvist skal Datatilsynet for en god ordens skyld henlede opmærksomheden på persondatalovens § 57. Efter denne bestemmelse skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Jesper Husmer Vang
Specialkonsulent

³ Vejledning nr. 126 af 10. juli 2000 om registreredes rettigheder efter reglerne i kapitel 8-10 i lov om behandling af personoplysninger

KOMMUNALE TJENESTEMÆND
OG OVERENSKOMSTANSATTE
LØNGANGSTRÆDE 25, 1
1468 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 97 00
www.kto.dk - E-mail: kto@kto.dk

Arbejdsmarkedsstyrelsen
ams@ams.dk

Sagsnr.: 3348.16
EA
Direkte tlf.nr.: 3347 0615
4. juni 2013

Kopi sendt til: tbi@ams.dk, rnh@ams.dk og aml@ams.dk

Vedr.: Høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen)

KTO har ved e-mail af 15. maj 2013 modtaget ovenstående i høring med frist for eventuelle bemærkninger den 5. juni 2013.

Virksomhedspraktik kan jf. lovforslagets udkast til ny § 42a og 42b gives som nytteindsats med det formål, at personen skal arbejde for sin ydelse. Med udkastet til lovændring er det ikke foreslået, at beskæftigelse i nytteindsats forudsætter merbeskæftigelse; men beskæftigelse i nytteindsats er derimod underlagt rimelighedskravet i § 48. Lovforslaget lægger endvidere op til jf. lovforslagets udkast til ny § 48, stk. 4, at det lokale beskæftigelsesråd kan dispensere fra rimelighedskravet for personer, der er i virksomhedspraktik i form af nytteindsats efter ansøgning fra kommunen.

Som baggrund for mulighed for at få dispensation fra rimelighedskravet angives at: ”Formålet med rimelighedskravet er bl.a. at sikre, at ledige primært arbejder sammen med ordinært ansatte og dermed opnår erfaringer, som bedst muligt bringer dem tættere på et rigtigt job. Med nytteindsats er formålet som nævnt, at den ledige indgår i et arbejdsfællesskab og udfører et stykke arbejde for sin ydelse, som skaber nytte. Da formålet således ikke er det samme som for almindelig virksomhedspraktik, vil der kunne være situationer, hvor rimelighedskravet ikke vil være hensigtsmæssigt.”

KTO finder det vigtigt, at hele arbejdsmarkedet bidrager til at sikre beskæftigelse/aktivering af ledige mhp. meningsfuld beskæftigelse og forberedelse til at få et job på det ordinære arbejdsmarked eller til uddannelse inden for det område, hvor beskæftigelse finder sted.

KTO anser det endvidere som centralt, at ansatte i nytteindsats ikke bliver en forudsætning for at kunne løse kerneopgaverne på den enkelte arbejdsplads og ikke kommer til at fortrænge de ordinært ansatte.

KTO finder det tilsvarende vigtigt, at medarbejderne og tillidsvalgte inddrages i arbejdet hermed, både for at drøfte indhold i forløbet og konsekvenserne for personale- og arbejdsvilkår for de øvrige ansatte, herunder for at sikre, at fortrængning af allerede ansatte ikke finder sted.

KTO skal derfor foreslå, at udkastet til lovforslag i forhold til udførelse af nytteindsats ændres til følgende:

- Nytteindsats bør også kunne etableres på private, statslige samt regionale arbejdspladser.
- Personer i nytteindsats bør ansættes og aflønnes i henhold til gældende overenskomst på området.
- Det bør forudsættes, at der er tale om merbeskæftigelse. I opgørelsen af merbeskæftigelsen bør der endvidere ikke blot ses på den samlede arbejdsplads, men også på omfanget inden for det enkelte overenskomstområde / den enkelte faggruppe.
- Rimelighedskravet som gælder for virksomhedspraktik bør også gælde for personer i nytteindsats. Dispensationsmuligheden vedrørende rimelighedskravet i forhold til nytteindsats bør således fjernes, alternativt bør dispensation fra rimelighedskravet kun kunne gives ved aftale mellem arbejdsgiveren og lokale repræsentant(er) for de(n) faglige organisationer, hvor ansættelsen forudsættes at finde sted.
- Rimelighedskravet bør endvidere præciseres, så der fremover skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet af ansatte i løntilskud, virksomhedspraktik og nytteindsats på arbejdspladsen og inden for den enkelte faggruppe.
- Det bør i lovgivningen fremgå, at en forudsætning for nytteindsats er, at det af ansættelsesmyndighedens tilbud til jobcenteret om ansættelse af personer i nytteindsats skal fremgå, at det har været drøftet med tillidsrepræsentanten for det pågældende område og at det fremgår, at de ansatte er positive over for at medvirke til opfyldelsen af formålet med ansættelsen. KTO skal i den forbindelse kvittere for, at der i udkastet til lovændring er lagt op til, at spørgsmålet om etableringen af nytteindsats skal være drøftet forud mellem virksomheden og tillidsrepræsentanten eller en medarbejderrepræsentant, uafhængigt af hvor lang tid nytteindsatsen fastsættes til. Det bør dog i lovgivningen præciseres, at drøftelsen skal ske med tillidsrepræsentanten for den faggruppe, hvor ansættelsen finder sted. Såfremt der ikke er en tillidsrepræsentant, drøftes det med en medarbejderrepræsentant.

Endelig skal KTO foreslå, at reglerne for offentligt løntilskud afskaffes og erstattes af reglerne for privat løntilskud.

Baggrunden for KTO's ændringsforslag er blandt andet følgende:

Allerede i dag er 6,5% af alle kommunalt ansatte ansat på særlige vilkår i fleksjob, løntilskud eller seniorjob i en kommune, jf. opgørelse foretaget af KL's blad Momentum i februar 2013. Hertil kommer ansatte i ulønnet virksomhedspraktik. Tillægges denne gruppe, vil andelen af ansatte på særlige vilkår i kommunerne være endnu større.

Fordelingen af ansatte på særlige vilkår er jf. oversigten nedenfor meget forskelligt fordelt på de forskellige sektorer. Det er derfor vigtigt, at en kommende indsats for at skabe nytteindsatsjobs særligt målrettes de sektorer, der i dag bidrager mindst til at løfte den arbejdsmarkedspolitiske indsats.

Andel ansatte på særlige vilkår i forskellige sektorer (%)

Staten	1,5
Regioner	2,1
Private sektor	2,8
Kommuner	6,5

Note: Tallene er ikke fuldstændig sammenlignelige, da de tilgængelige talkilder er forskellige. Tallene for staten og den private sektor er et gennemsnit for 2012. Tallene for regioner og kommuner er fra februar 2013

Kilde: Momentum på baggrund af KRL, DREAM, Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

Nedenstående opgørelse viser desuden, at der inden for en række faggrupper i forvejen er uforholdsmæssigt mange ansatte i job efter arbejdsmarkedslovgivningen i forhold til antallet af ordinært ansatte. Det fremgår således, at andelen af ansatte på særlige vilkår i kommunerne inden for faggrupperne teknisk service, rengøring, pædagogmedhjælpere og pæd. assistenter samt kontor- og it-personale er væsentligt større end gennemsnittet på 6,5%. Således udgør eks. andelen af ansatte på særlige vilkår i kommunerne inden for teknisk service eks. hele 33,4%.

Ansatte på særlige vilkår i kommunerne

Fordelt på udvalgte faggrupper.

	Fleksjob	Løntilskud	Seniorjob	Samlet	Andel af alle ansatte (%)
Teknisk service	1.567	1.340	523	3.430	33,4
Rengøring	2.068	1.272	232	3.572	21,0
Pædagogmedhjælpere og pæd. assistenter	1.329	2.386	160	3.875	15,0
Kontor- og it-personale	2.965	1.626	439	5.030	12,8
Samlet	15.416	10.950	1.840	28.206	6,5

Note: Tallene er fra februar 2013

Kilde: Momentum på baggrund af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor (KRL)

Fordelingen af ekstraordinært ansatte inden for de enkelte faggrupper er endvidere forskelligt fra kommune til kommune. Således udgør andelen af ansatte i særlige stillinger inden for teknisk servicepersonale i 10 kommuner mellem ca. 43% og ca. 56%. Hertil kommer ansatte i seniorjobs, som udgør ca. 5% af de ansatte inden for teknisk servicepersonale, samt ansatte i ulønnet virksomhedspraktik.

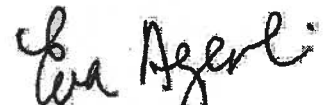
Ubalance mellem antallet af ordinært ansatte og ansatte efter arbejdsmarkedslovgivningen kan gøre det svært at opretholde kvaliteten og fagligheden i arbejdspladsens opgaveløsning. Den store udskiftning i ekstraordinære ansættelser som løntilskudsjob/virksomhedspraktik/nytteindsats kan samtidig udfordre den sociale sammenhængskraft, samarbejdsevne og den samlede erfaring, der er på fagområdet på den pågældende arbejdsplads. Andre faggruppers/ufaglærtes overtagelse af arbejdsopgaver kan desuden udfordre den faglige identitet og kultur på arbejdspladsen. Disse forhold kan samlet give de ordinært ansatte oplevelsen af, at fagligheden og fagets omdømme og status forringes.

Der henvises endvidere til eventuelle høringssvar fra LO, FTF og Akademikerne samt fra KTO's medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Eva Ageton

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K

DIGNITY
DANSK
INSTITUT
MOD TORTUR

København, d. 4. juni 2013

Vores ref. /AB
Dok. nr. D040613-13529

**Vedr. høring af udkast til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive
beskæftigelsesindsats og forskellige andre love**

DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur ser med glæde på, hvis også flere traumatiserede flygtninge får mulighed for at blive en del af arbejdsmarkedet. Vi har i alt for mange år set traumatiserede flygtninge blive glemt i det sociale system, fordi ingen kendte årsagen til deres manglende funktionsevne, og dermed heller ikke kunne tilbyde den hjælp, der kunne bedre funktionsevnen for den enkelte og dennes familie. De er dermed alt for sent blevet henvist til behandling/rehabilitering. De ofte mange års forudgående passivitet i smerter og håbløshed er med til at forværre deres tilstand og fjerne dem yderligere fra arbejdsmarkedet. Både de menneskelige og samfundsmæssige omkostninger ved dette kan vi håbe mindskes ved en mere aktiv, koordineret og tidlig indsats. Det er ikke alene af stor betydning for de voksne traumatiserede flygtninge, men i høj grad også for deres børns udvikling og integration.

Koordinerende sagsbehandler og fora for koordinering

Det er yderst positivt og tiltrængt, at der i lovforslaget stilles krav om, at alle aktivitetsparate skal have en koordinerende sagsbehandler. Vi har i alt for høj grad oplevet, at de enkelte forvaltninger har arbejdet i hver sin retning uden nogen form for koordination. Vi kan imidlertid frygte for den praktiske implementering af de positive intentioner i lovforslaget. Skal koordineringsindsatsen fungere optimalt, er det afgørende, at den koordinerende sagsbehandler har en bred socialfaglig viden og uddannelsesmæssig baggrund herfor. Derudover er det væsentligt, at der etableres et forum for koordinering, således at hver forvaltningsdel ikke blot (uden indsigt i helheden) skal meddele den koordinerende sagsbehandler, hvilken indsats de peger på.

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Borgergade 13
Postboks 2107
1014 København K

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 06 10

Info@dignityinstitute.dk
www.dignityinstitute.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114

Danske Bank Nr.
3001-4310821209

Det sociale system er blevet opdelt i en sådan grad, at helhedssynet er gået tabt. Derfor har vi i DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur i mange år, for at kunne rehabiliterer, søgt at koordinere de forskellige forvaltningers indsats for hver enkelt traumatiseret flygtning og dennes familie. Det er dog vor erfaring, at koordinering først rigtig lykkes, når de involverede professionelle mødes med hinanden og med borgerne og får mulighed for indblik i helheden. For at kunne koordinere arbejdet har vi derfor konsekvent afholdt netværksmøder for traumatiserede flygtninge og deres familier. Det betyder, at vi indkalder alle involverede sagsbehandlere, jobkonsulenter, handikaprådgivere, lærere, pædagoger, sundhedsplejersker m.v. til møder med forældrene og os. For en traumatiseret familie kan der være tale om rigtig, rigtig mange kommunalt ansatte. For børnene kan der f.eks. være lige så mange børnefamiliesagsbehandlere, som der er børn i familien. Det bemærkelsesværdige er, at de mange ansatte normalt aldrig har talt sammen før, men har alene fokuseret på hver deres lille hjørne af familiens virkelighed. Først når helheden bliver synlig, er det muligt at lægge fælles planer, der fungerer.

Det er vores klare opfattelse, at den koordinerende sagsbehandler vil have brug for et forum for koordineringen, hvis denne skal lykkes, ikke mindst når der er tale om traumatiserede børnefamilier med mange implicerede offentlige ansatte.

Mentorstøtte

Det er positivt, at alle aktivitetsparate unge og voksne ifølge lovforslaget skal tilbydes en mentor. Der kan dog for visse traumatiserede flygtninge være sproglige vanskeligheder forbundet med dette. Vi har dog mange års erfaring med at skaffe frivillige fra Dansk Flygtningehjælp og mentorer fra Kvinfor's Mentornetværk til vore klienter. Disse har haft en uhyre gunstig indvirkning på vore traumatiserede flygtninge, som ellers typisk har levet i isolation og uden kontakt til danskere, der ikke fik penge for at være sammen med dem. Ofte har kontakten kunne lade sig gøre, selv med et ganske lille dansk ordforråd hos den traumatiserede.

Vi kan imidlertid frygte, at kommunerne ikke kan skaffe alle de mentorer, der vil blive brug for.

Digital kommunikation m.v.

Gruppen af traumatiserede flygtninge spænder fra højtuddannede til analfabeter. Analfabeter vil ikke kunne skrive et cv eller anvende "Min side" på Jobnet.

Svært traumatiserede flygtninge kan grundet PTSD have vanskeligt ved at indlære det danske sprog i en sådan grad, at de kan læse og skrive sproget. Dette udelukker dog ikke nødvendigvis, at de kan arbejde, men de kan ligesom analfabeter ikke leve op til kravene om at skrive cv og søge job via

Jobnet. Det er væsentligt, at der til dem stilles krav, de har en chance for at leve op til. De vil have brug for hjælp til cv og jobsøgning fra jobcenter, idet de typisk er isolerede og ikke har et eget socialt netværk, som kan være behjælpelig. Med baggrund i vore erfaringer med jobcentrene har de foreløbig ikke kunnet eller villet yde den nødvendige hjælp, men blot henvist også analfabeter til at søge job via Jobnet.

Aktivitetsdusør til 15 - 17 -årige

Aktivitetsdusør til unge 15 - 17-årige kan for nogle unge i traumatiserede familier være medvirkende til at give den motivation, der skal til for at komme videre til en uddannelsesrettet indsats. Det kan dog have en uheldig virkning, såfremt aktivitetsdusøren er skattepligtig som skoleydelse er for unge på en produktionsskole - i så fald kan det få indvirkning på f.eks. forældrenes boligsikring, der er bestemt blandt andet af husstandsindkomsten. Der er måske således anledning til at overveje, at undlade at gøre aktivitetsdusøren skattepligtig for at undgå den mulige konsekvens, at man blot flytter penge fra forældrene til den unge.

Vi håber med ovenstående, at der kan ændres i lovforslaget, således at der kan tages endnu bedre hånd om traumatiserede flygtninges forsøg på at komme det danske arbejdsmarked nærmere.

Med venlig hilsen

Karin Verland, direktør

DIGNITY - Dansk Institut Mod Tortur

Beskæftigelsesministeriet,
Arbejdsmarkedsstyrelsen

København, den 3. juni 2013

Høringssvar vedrørende Forslag til Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love.

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelserne (FLD) ønsker i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget at gøre opmærksom på følgende problemstilling:

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det af afsnit 3.4.1 at kommunerne også fremover vil blive kompenseret for merudgifter til læse-, skrive og regnekurser (FVU test- og undervisning).

FLD kan kun bifalde en målrettet indsats overfor unge kontanthjælpsmodtagere med læse, stave- og regneproblemer, men FVU er som bekendt målrettet en personkreds der har dansk som modersmål og er socialiseret ind i det dansk sprog.

En del unge fra familier der har ikke har dansk som modersmål, har generelt og sammenlignet med etnisk danske unge, et begrænset ordforråd og utilstrækkelige mundtlige og skriftlige danskforudsætninger. Disse barrierer indebærer, at de unge ikke får et tilfredsstillende udbytte af FVU-undervisning. De har med andre ord ikke det forudsatte indgangsniveau til FVU-Dansk.

Mange tosprogede unge ledige har behov for et tilbud i henhold til Lov om Danskuddannelse for Voksne Udlændinge. Danskuddannelserne er tilrettelagt ud fra et andetsprogsdidaktisk udgangspunkt, der tager højde for kursisterne skriftlige og mundtlige forudsætninger og behov som tosprogede. For denne gruppe vil Danskuddannelse ofte være en forudsætning for efterfølgende, at kunne påbegynde erhvervskompetencegivende uddannelse.

I FLD er vi bekymrede for at kommunerne kun i begrænset omfang vil henvise unge tosprogede til Danskuddannelsestilbud, såfremt de ikke bliver kompenseret for merudgiften, på samme niveau som det er tilfældet med FVU-undervisning. Vores bekymring er at de gode intentioner i lovforslaget ikke kan indfris, når det gælder en del af de unge tosprogede ledige.

Vi ved fra en række undersøgelser ¹ at utilstrækkelige dansk kundskaber er en hovedårsag til unge tosprogedes massive frafald på ungdomsuddannelserne og at tosprogede unge har langt større risiko for at blive marginaliseret på arbejdsmarkedet, end det er tilfældet for etnisk danske unge.

Fra FLD's side skal vi opfordre til at tilbud i henhold til Danskuddannelsesloven sidestilles med læse, skrive og regnekurser og at kommunerne kompenseres på samme niveau.

FLD ser frem til ministeriets velvillige behandling af vore bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Poul Neergaard
Formand

¹

Helhedsorienteret undervisning på erhvervsuddannelserne, Undervisningsministeriet 2012.
Frafald på grundforløbet på de merkantile erhvervsuddannelser, Danmarks Evalueringsinstitut
2009

Tom Bjelke Iversen

Fra: Anne Dahl Petersen [andp@FOA.DK]
Sendt: 30. maj 2013 14:02
Til: POSTKASSE ARBEJDSMARKEDSSTYRELSEN; Tom Bjelke Iversen; Rosa Navarro Hammer; Anne Marie Møller Larsen; POSTKASSE ARBEJDSMARKEDSSTYRELSEN; Anne Cathrine Tjellesen; Anne Inger Hedegaard; Birgitte Staffeldt
Cc: Mona Striib; Malene G. Haarder
Emne: Høring vedr. reform af kontanthjælpssystemet
Vedhæftede filer: Høringsliste ekstern høring 15.5.2013.doc; Ændring af lov om aktiv socialpolitik_Ekstern høring.pdf; Lovforslag om ændring af LAB mv til ekstern høring - 15052013.pdf; Høringsbrev 15 05 2013.doc

Hermed fremsendes FOA's kommentarer til høring af Lov om aktiv socialpolitik og Lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

Indledningsvis kan vi oplyse, at FOA tilslutter sig LO's høringssvar, men vi har følgende yderligere synspunkter:

Forsørgerpligt mellem samlevende, der ansøger om eller modtager kontanthjælp og uddannelseshjælp jf. aktivlovens § 2a og § 97 a

Lovforslaget til aktivloven vil sidestille samlevende med ægtefæller, således at en samlever skal forsørge den anden samlever, der søger kontanthjælp eller uddannelseshjælp. Det fremgår af aktivlovens § 2a og § 97 a. FOA er bekymret over denne udvikling af den danske velfærdsmodel, idet vi ikke tidligere har set eksempler på, at en ikke-juridisk person bliver tillagt en økonomisk forpligtelse til at forsørge en anden person. Det er almen viden i den danske befolkning, at indgåelse af ægteskab er en juridisk og økonomisk forpligtelse og at det offentlige kan tvinge en forsømmelig ægtefælle til at forsørge den anden. Dette sker ved, at det offentlige kan fastsætte og indkræve et bidrag, som tvangsmæssigt kan inddrives til den anden ægtefælle. Dette kan imidlertid ikke lade sig gøre af juridiske årsager overfor samlevende. I stedet fastsætter aktivlovens § 97a, at den kontanthjælp eller uddannelseshjælp, som kommunen udbetaler til en samlever, efterfølgende kan opkræves af den forsømmelige samlever. FOA er i tvivl, om en så indgribende ny fortolkning af en samleveres forsørgelsespligt har gyldighed ved alene at ændre aktivloven. Det fremgår ikke af lovforslaget, om der har været en grundig høring af forslaget i eksempelvis justitsministeriet, hos Ombudsmanden, Højesteret eller blandt andre juridiske eksperter på området. Mange – herunder også FOA – er i tvivl om lovforslaget er i strid med Grundlovens beskyttelse af den enkelte borger. FOA vil derfor foreslå, at der udarbejdes et juridisk responsum til afdækning af, om lovændringen er juridisk gyldig.

FOA har følgende yderligere bemærkninger og eksempler til dette punkt:

- En samlever, der forpligtes til at forsørge en anden samlever, kan ikke få overført den andens skattefradrag, hvilket gælder for ægtefæller.
- En samlever, der har opsparet eksempelvis 30.000 kr til eget barns konfirmation skal hæve denne opsparing for at forsørge samleverens og dennes børn.
- Der bør i det mindste være en frist for, hvornår forsørgerpligten overfor samleveren indtræder. Et eksempel: 2 kærester flytter sammen med hver deres børn. De er begge i arbejde. Dagen efter flytningen bliver den ene opsagt fra sin stilling. Hun mangler 3 måneder i at blive berettiget til dagpenge fra a-kassen og er henvist til at søge kontanthjælp. I dette tilfælde vil han skulle forsørge samleveren og dennes børn, selv om de netop er flyttet sammen.
- En samlever, der skal forsørges af den anden samlever, vil ikke kunne få tilbud efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, da der ikke udbetales kontanthjælp. Det vil indebære, at pgl. ikke vil kunne få hjælp til uddannelse, virksomhedspraktik, løntilskudsjob eller virksomhedspraktik m.m., som kan sikre en indsats med henblik på at komme godt tilbage til arbejdsmarkedet igen. Pgl. risikere at ende i en fastlåst situation i forhold til mulighederne på arbejdsmarkedet. Det bør derfor sikres, at samlevende, der ikke kan få kontanthjælp, får ret til de samme aktive tilbud som kontanthjælp- eller uddannelseshjælpsmodtagere.

- Forslaget vil yderligere øge risikoen for, at kontanthjælpsmodtagere bliver endnu mere ekskluderet i forhold til at leve et normalt liv, idet det bliver vanskeligere for dem økonomisk at være samboende.
- Forslaget vil få ligestillingsmæssige konsekvenser, da det stadigvæk er manden, der har den højeste indtægt. Flest kvinder vil derfor mærke konsekvensen af forslaget.

Venlig hilsen
Anne Dahl Pedersen

FOA Fag og Arbejde
Socialpolitisk konsulent i FOA Faglig
Stauings Plads 1-3 | DK-1790 København V
Telefon: 4697 2626 | Telefon direkte: 4697 2273
E-mail: andp@foa.dk | Web: www.foa.dk

Til
Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K

4. juni 2013

Høringssvar til

- forslag lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet – indsatsdelen) og
- (2) forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD) er enig i, at der er behov for reformer af kontanthjælpssystemet. Den forud for lovforslagene fremlagte dokumentation af området viser klart, at kontanthjælpen for nogle grupper på arbejdsmarkedet har udviklet sig fra en midlertidig ydelse til en varig ydelse, og at kontanthjælpssystemet i sin helhed i alt for lille omfang har været i stand til at medvirke til at sikre, at unge fra uddannelsesfremmede miljøer og udsatte unge opnår en uddannelse, som kan give dem fodfæste på arbejdsmarkedet.

Alligevel kan det undre, at regeringen og forligspartierne fremlægger de konkrete forslag til ændringer af kontanthjælpssystemet stort set samtidig med, at regeringen har nedsat en ekspertgruppe (Carsten Koch-udvalget), som skal kulegrave hele beskæftigelsesindsatsen. Dette udvalgs udredning forudsættes at skulle danne udgangspunkt for en reform af den samlede danske beskæftigelsesindsats, og i dette udvalgs arbejde vil kontanthjælpsområdet blive inddraget i anden fase.

FSD er dog positiv over for de formulerede intentioner med reformen – betydningen af at satse på kompetencegivende uddannelse af unge gennem det ordinære uddannelsessystem samt reformens understregning af rettigheder og forpligtigelser for den enkelte.

FSD er i denne forbindelse meget positiv over for, at lovforslaget gennem en mulighed for hjælp til forsørgelse i op til 2 måneder, indtil der modtages støtte fra SU eller ved overgang til anden uddannelse. FSD forventer, at det vil medføre langt færre ansøgninger til kommunerne om enkelttydelser, lige som ændringer vil betyde, at borgere og kommuner kan undgå de sædvanlige frustrationer og pressehistorier om manglende forsørgelse i forbindelse med ferie under uddannelse.

Der vil ligeledes blive forøgede muligheder for at dække udgifter ved studiestart. Det rejser dog samtidig problemet om, hvordan kommunerne skal administrere "overforbrug" af ordningen (fx hyppige, gentagne start/stop af uddannelse). Der er en risiko for et administrativt merarbejde i forbindelse med tilbagebetaling af den bevilgede støtte ved ubegrundet ophør af uddannelse m.v. FSD ønsker dog at knytte en række bemærkninger eller spørgsmål til nogle af de konkrete elementer, der er indbygget i lovændringerne som følge af aftalen om reformen:

Aktivitetstillæg medfører, at der indarbejdes et økonomisk incitament i lovgivningen for den enkelte unge til at "undgå" at blive visiteret som uddannelsesparat. Det giver en risiko for en adfærd, som er uhensigtsmæssig i forhold til intentionen med reformen. Samtidig vil visitering mellem uddannelsesparat og aktivitetsparat have indbygget den samme risiko for uensartet vurdering fra kommune til kommune og fra sagsbehandler til sagsbehandler, som den nuværende indplacering i matchgrupper kritiseres for.

Tilvejebringelse af nyttejob har meget stor risiko for at sætte det ordinære kommunale arbejdsmarked under væsentligt pres. Det vil være en endog stor opgave for de enkelte kommuner at tilvejebringe det fornødne antal nyttejob til målgrupperne herfor, uden det kommer til at fortrænge ordinære job i kommunen. Det vil være afgørende for dette arbejde, at der indgås administrerbare aftale med arbejdsmarkedets parter på centralt hold om rammerne herfor, og det vil stille meget store krav til det konstruktive samarbejde i de lokale beskæftigelsesråd.

Det synes umiddelbart rimeligt at sidestille ægtefæller og samboende i forhold til den gensidige forsørgerforpligtigelse. Men der er stor risiko for, at det udvikler sig til et svært administrativt styrbart område. Det vil forudsætte meget klare retningslinjer og kriterier, og det vil være afgørende, at disse retningslinjer og kriterier kan administreres entydigt i forhold til borgere og medarbejdere i kommunen. Der kan forudses et meget stort administrativt arbejde i forbindelse med, at samlevende "ikke vil eller vil kunne" opfylde forsørgerpligt, og at kommunen i disse situationer skal foretage opkrævning hos den anden part.

FSD noterer, at lovforslaget lægger op til en øget registerbaseret sagsbehandling. Det er som udgangspunkt positivt og vil kunne medvirke til en administrativ lettelse. En forudsætning er imidlertid, at der sker en væsentlig udbygning og forbedring af de nuværende registre. Indtil videre har disse registre ikke været tilstrækkeligt valide til at kunne danne grundlag for sagsafgørelser. Mange borgere i målgruppen for kontanthjælpsreformen er endnu ikke fuldt ud digitaliseringsparate. Der er derfor en risiko for, at den administrative lettelse vil blive opslugt af en øget administration i forbindelse med at indføre borgerne i den digitale proces.

Lovforslaget lægger op til en skærpet sanktionsmulighed. FSD finder, at det er vigtigt at sikre konsekvens i anvendelse af sanktioner, men FSD frygter, at hensyn til retssikkerhed medføre så stort bureaukrati, at der er risiko for, at kommunerne ikke kommer til at anvende sanktionerne fuldt ud. Skal sanktioner have effekt, skal der være klare og enkle regler uden for mange individuelle tolkningsmuligheder. Det vurderes ikke at blive tilfældet med det foreslåede regelsæt, hvor der er indbygget lige så mange individuelle skøn som hidtil. Såvel de nuværende regler som de foreslåede vil efter FSD's vurdering være administrativt meget tunge.

Hertil kommer det dilemma, som en kommune ofte vil komme i, hvis sanktioner ved manglende rådighed anvendes konsekvent: Hvad er konsekvensen for familien og eventuelle børn, hvis sanktionerne medfører, at det økonomiske grundlag forsvinder – og der lukkes for vand og varme, familien sættes ud af lejlighed på grund af restance i betaling af leje m.v.? Hvad vil det i givet fald koste for kommune og samfund at rette op på konsekvenserne heraf?

FSD undrer sig over, at lovforslaget gennem forskellige refusionssatser vil styre kommunernes redskabsanvendelse. Det synes ikke at være hensigtsmæssigt, at der sker en styring af redskabsanvendelsen samtidig med, at der forventes at komme en reform af hele refusionssystemet, som baseres på resultater – hvor faldende refusionssatser for ydelser bliver afhængig af varighed på ydelser! FSD noterer med interesse reformens intention om, at indsatsen over for unge uden uddannelsesbør foregå i et uddannelsesmiljø. FSD er overbevist om, at mange kommuner gerne vil skabe sådanne nye organisatoriske rammer for indsatsen i samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner – og en række kommuner har allerede taget et sådant initiativ. FSD vil derfor foreslå, at regeringen meget hurtigt – og gerne før den endelige vedtagelse af hele lovkomplekset – udmelder den særlige pulje

med dette formål. For kommunerne vil det være vigtigt hurtigt at kende krav til og retningslinjer på dette område, så det nødvendige samarbejde med uddannelsesinstitutionerne kan etableres. Herunder vil FSD pege på, at det er hensigtsmæssigt, hvis krav og retningslinjer også tager stilling til andre konsekvenser for kommunerne – fx sammenhæng med kommunernes serviceramme, forpligtelse til deponering af midler ved udvidelse af lejemål etc.

Afslutningsvis vil FSD pege på uafklarede forhold om økonomi og ressourcer ved de fremlagte forslag. Det er FSD's vurdering, at specielt et intensivt tidligt samtale- og visitationsforløb sammen med markante ændringer i hele udgangspunktet for vejledernes kontakt til målgruppen for kontanthjælpsreformen, vil forudsætte langt flere administrative ressourcer i jobcentre, end lovforslaget lægger op til. Specielt i en indkøringsfase vil ressourcetrækket være stort, hvis de ønskede intentioner skal opnås. Samtidig vil der under indkøringen skulle indtænkes væsentlige ressourcer til en kompetenceudvikling af medarbejdere.

FSD kan på denne baggrund ønske, at regeringen og KL – fx i forbindelse med de igangværende forhandlinger om kommunernes økonomi de kommende år – kan løsne op på nogle af de barrierer, som er indbygget bl.a. i beskæftigelseslovgivningen i forhold til en mere effektiv udnyttelse af eksisterende ressourcer – fx begrænsede muligheder for kommunerne for at investere sig til besparelser gennem en mere intensiv indsats (konto 5 contra konto 6), den firkantede adskillelse af opgaver i jobcenter og ydelseskantor mv.

Med venlig hilsen

Ole Pass
Landsformand

Arbejdsmarkedsstyrelsen
ams@ams.dk
CC: tbi@ams.dk, mh@ams.dk, aml@ams.dk,
act@ams.dk, anh@ams.dk, bst@ams.dk

Den 4. juni 2013

Høringssvar vedr. reform af kontanthjælpssystemet

FA (Finanssektorens Arbejdsgiverforening) takker for modtagelsen af høring over:

- Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen) og
- Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

FA har følgende kommentarer:

Generelt mener FA, at det altid skal kunne betale sig at have et arbejde. Derfor bør kontanthjælpssystemet og beskæftigelsesindsatsen indrettes således, at den enkelte altid har et klart incitament til og bliver mødt med et klart krav om at stræbe efter at komme i arbejde så hurtigt som muligt. Det skal også kunne betale sig at forsikre sig selv via a-kasserne.

Derfor er det ærgerligt, at der med reformen ikke gøres mere for at give alle over 30 år et klart incitament til at komme i beskæftigelse. Det er dog positivt, at der indføres større ensartethed med hensyn til forsørgelsespligt for gifte og samlevende par. Det gør kontanthjælpssystemet mere tidssvarende og retfærdigt.

Det er et skridt i den rigtige retning, at kontanthjælpen erstattes med en lavere ydelse i form af uddannelseshjælp til unge under 30 år, så det ikke er højere overførselsindkomster, der afholder de unge fra at tage en uddannelse på SU.

Uanset muligheden for uddannelseshjælp, skal målet være at få alle ledige i ordinær beskæftigelse. Uddannelse kan være et middel til at nå det mål, men uddannelse må ikke være målet i sig selv. Uddannelsesforløb, som med høj sandsynlighed vil øge lediges beskæftigelsesmuligheder, fordi uddannelsesforløbet giver dem kompetencer, som efterspørges på arbejdsmarkedet, kan være en god investering. Derfor bør der være klare krav til uddannelsesforløb-

DOK. NR.:
FAID-6-14903
SAG. NR.:
FAID-6-1973
Charlotte Enevoldsen

bets arbejdsmarkedsrelevans. Det er også vigtigt, at jobcentrenes indsats for at få ledige i arbejde ikke svækkes, og at de lediges motivation til at tage et job ikke svækkes.

Afslutningsvist vil FA bemærke, at der ikke er brug for flere lappeløsninger, men i stedet en stærk og målrettet indsats, som kan styrke virksomhedernes konkurrenceevne. Derved øges jobskabelsen, som kan få de ledige tilbage på arbejdsmarkedet.

Med venlig hilsen

Charlotte Enevoldsen

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats mv. og Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik mv. (Kontanthjælpsreform)

FTF tilslutter sig ambitionen om at flere unge kontanthjælpsmodtagere får en uddannelse. FTF er ikke tilhænger af den gensidige forsørgelsespligt for ugifte samboende, da mange berørte vil miste deres selvstændige forsørgelsesgrundlag. Pligt til at arbejde i en nytteindsats for kontanthjælpen giver kun mening, hvis det samtidig kvalificerer til et lønnet job.

FTF har følgende bemærkninger:

Organisering af indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagere

Det er en god ide at kommunerne får mulighed for at etablere en særskilt enhed i kommunen, der alene varetager indsatsen over for uddannelseshjælpsmodtagere. Det kan sætte særlig fokus og opmærksomhed på deres individuelle behov for hjælp til at vælge og gennemføre en uddannelse.

Uddannelsespålæg

FTF støtter lovforslaget om udvidelse af uddannelsespålæg til alle modtagere af uddannelseshjælp under 30 år. I forhold til de aktivitetsparate unge uden uddannelse er det helt afgørende, at de får et individuelt behovsbestemt forløb og supplerende støtte- og opfølgingsforanstaltninger, der kan motivere og kvalificere den enkelte til fortsat at nå målet om at gennemføre en uddannelse.

FTF vil dog advare imod at tro, at et uddannelsespålæg med tvang og trusler løser det store problem, at en alt for stor andel af de unge ikke får en uddannelse. Hvis der optages mange umotiverede unge, der udelukkende er tilmeldt uddannelsen for at modtage en ydelse, er FTF meget bekymret for, hvad konsekvenserne bliver for studiesteder og studiemiljøet for de øvrige studerende. Derfor er det helt afgørende, at jobcentrene i højere grad ser deres rolle som dem, der skal fremme de unges motivation og lyst til at gennemføre en uddannelse end dem, der kan tvinge dem til at tilmelde sig.

Nyt visitationssystem

Hvad angår det nye visitationssystem mener FTF det er vigtigt, at der allerede i visitationsprocessen bliver mulighed for at inddrage både sundheds- og uddannelsesfaglige medarbejdere, så tværfagligheden kan optimere målet om en hurtig, sikker og kompetent visitation til den rigtige indsats. Udviklingen af et nyt screeningsværktøj til visitation kan medvirke til en mere ensartet afklaring af den enkeltes helhedssituation, men det kan og skal aldrig stå alene. Borgerens fortælling og opfattelse af egne behov skal have fortrinsret i afklaringen af problemstillinger og evt. barrierer i forhold til uddannelse og jobfærdigheder.

Virksomhedspraktik som nytteindsats

Det fremgår af lovforslagets bestemmelse i § 42a, at nytteindsats kan gives som virksomhedspraktik, hvordan skal bestå af udførelse af samfundsnyttige opgaver på en kommunal virksomhed og at tilbuddet skal gives med det formål, at personen skal arbejde for sin ydelse.

FTF mener, at formålet med det nye krav om at indgå i en nytteindsats for at kunne få kontanthjælp, - både skal være samfundsnyttigt og nyttigt i forhold til at opnå beskæftigelse på ordinære vilkår. Derfor opfordres til, at lovforslagets ensidige formål med nytteindsats præciseres, så det klart fremgår af loven, at det også har til formål at bringe borgeren tættere på arbejdsmarkedet og et ordinært job.

Desuden er det helt afgørende, at nytteindsatsen ikke fortrænger ordinært ansatte eller ansættelse på ordinære løn – og ansættelsesvilkår. Derfor er det ikke rimeligt, når lovforslaget indfører, at de lokale beskæftigelsesråd kan dispensere fra rimelighedskravet i forhold til, hvor mange der kan indgå i en nytteindsats. FTF frygter, at de kommunale arbejdspladser som daginstitutioner, skoler og ældreplejen vil blive de foretrukne arbejdspladser, hvor kommunerne mener der kan placeres et ubegrænset antal kontanthjælpsmodtagere i en nytteindsats. FTF er imod en fuld dispensation fra rimelighedskravet. FTF mener, at tilbuddet om en nytteindsats skal være omfattet af merbeskæftigelseskravet og at rimelighedskravet præciseres således at det fremgår, at der skal være et rimeligt forhold mellem antallet af ordinært ansatte og antallet i løntilskud, virksomhedspraktik og personer i nytteindsats på arbejdspladsen og inden for den enkelte faggruppe. Det bør ligeledes fremgå af lovgivningen at forudsætningen for at indgå i en nytteindsats er, at det har været drøftet med tillidsrepræsentanten og at de ansatte er positive.

Gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende

Lovforslaget indfører gensidig forsørgerpligt for ugifte samlevende, der begge er fyldt 25 år. Forsørgerpligten skal gælde, når én i et ægteskabslignende parforhold søger om enten kon-

tanthjælp eller uddannelseshjælp. Forslaget betyder, at en person helt mister sit forsørgelsesgrundlag, hvis pågældende flytter sammen med en kæreste eller som allerede er samboende i et ægteskabslignende forhold. FTF er imod forslaget, da det blandt andet vil igangsætte et bureaukratisk kontrolsystem af de "ægteskabslignende forhold" og skabe barrierer for, at enlige kontanthjælpsmodtagere kan finde en samlivspartner, der samtidig er indforstået med at få en forsørgerpligt. Endeligt er det ikke rimeligt i et moderne samfund, hvor den enkelte borger (kvinde eller mand) føler stort selvværd ved at have selvstændig økonomi. Det bryder med et grundlæggende princip om den enkeltes ret til økonomisk uafhængighed, idet der jo ikke er indgået en ægtepagt. Dertil kommer, at det ikke fremgår om der medfølger de rettigheder som ægtepar har, fx at anvende ægtefællens fradrag, hvis ikke pågældende har en indtægt.

FTF opfordrer til, at der i det mindste bør indføres en længere karenstid på fx 2-3 år gældende fra det tidspunkt, hvor man ifølge lovforslaget vil blive vurderet som pligtige til gensidig forsørgelse. Det vil minimere noget af det store kontrolapparat, som nødvendigvis må være en følge af forslaget.

Skærpede sanktionsregler

Rådighedsregler skærpes for de uddannelses- og arbejdsmarkedsparete. Hvis personen gentagne gange uden rimelig grund har undladt at opfylde sin pligt til at stå til rådighed og kommunen vurderer, at det drejer sig om manglende vilje, kan det indebære, at pågældende mister retten til kontanthjælp eller uddannelseshjælp i op til tre måneder. Hvis de gentagne gange har meldt sig syge i forbindelse med aktive tilbud, skal kommunerne vurdere deres rådighed.

FTF mener der er en vis rimelighed i, at uddannelses- eller arbejdsmarkedsparete har pligt til at udnytte deres evner og jobmuligheder, når de får udbetalt hjælp fra det offentlige. De skærpede sanktionsregler forudsætter dog, at det står helt klart, at modtageren ikke vil indgå i kommunens påbud og aktiviteter, og at borgeren er skriftligt og grundigt vejledt om konsekvenserne af sit valg. Lovforlaget indeholder således meget upræcise formuleringer (intensiv, realistisk) ud fra hvilke kommunen skal vurdere, hvorvidt den ledige står til rådighed. Dermed er der stor risiko for, at de enkelte kommuner vil kunne fortolke kriterierne vidt forskellige.

Samtidig med de skærpede rådighedsregler og sanktionsbestemmelser, vil FTF påpege det meget påtrængende behov for at fremme og optimere kommunernes afgørelser i sager om at sanktionere borgerne i form af at fratage dem deres retsmæssige ydelser. Som det sikkert er bekendt, har Beskæftigelsesankenævnet i Midtjylland gennemført en praksisundersøgelse i 2012 af sager, hvor kommunerne har truffet afgørelse om netop stop af kontanthjælp. Undersøgelsen viser, at der er væsentlige mangler i langt de fleste sager. Den viser, at afgørelsen i

95 pct. af sagerne ville være blevet ophævet, hvis sagerne var blevet indbragt for Beskæftigelsesankenævnet. De væsentlige mangler omfatter så elementære forhold som manglende tilstrækkelig vejledning om konsekvenserne ved udeblivelse, at der i de konkrete sager ikke foreligger et åbent beskæftigelsestilbud for borgeren som betingelse for at stoppe kontanthjælpen og at der ikke er tale om så omfattende udeblivelser, at det kan betragtes som en afvisning af beskæftigelsestilbuddet.

Borgernes retssikkerhed i forbindelse med kommunernes brug af sanktioner, er i ovenstående eksempel at betragte som – ikke eksisterende – og den situation er helt uacceptabelt, når man på den anden side kræver at borgerne skal opfylde sine forpligtelser til punkt og prikke. Praksisundersøgelser er tilsyneladende ikke nok til at kommunerne retter op på disse kritisable forhold i deres afgørelser. Der bør foretages en generel undersøgelse på landsplan af, hvorfor kommunernes afgørelser er så fejlagtige.

Generelt om forsørgelsesydelse i kontanthjælpssystemet

Satserne på de forskellige ydelser reduceres især for de unge, fordi det gældende ungebegreb i kontanthjælpssystemet udvides fra 25 år til 30 år og for alle ugifte samlevende over 25 år, der lever i et ægteskabslignende forhold. For de samlevende vil kontanthjælpsreformen betyde, at deres hidtidige forsørgelsesydelse i form af kontanthjælp helt bortfalder, hvis den anden samlever har en vis indkomst eller formue. FTF er imod indførelse af gensidig forsørgelsespligt mellem samboende.

De økonomiske konsekvenser af at udvide ungebegrebet fra 25 til 30 årige er urimelige. De jobparate unge med en uddannelse, som ikke kan finde et job, bliver for hårdt ramt af reformen, idet de nu skal kunne leve for 6.767 kroner om måneden, hvor de efter gældende regler får 10.500 kr. De aktivitetsparate i samme aldersgruppe får fortsat ydelsen på 10.500, - fordi de får et aktivitetstilskud på 3.733 kr. efter tre måneder på kontanthjælp. Det er en helt urimelig forskelsbehandling af de unge under 30 år, idet udgifter til leveomkostninger er de samme, uanset om man er i aktive tilbud eller ej.

Venlig hilsen

Bente Sorgenfrey

Formand

Arbejdsmarkedsstyrelsen

Fremsendt per mail til ams@ams.dk

Weidekampsgade 8
Postboks 470
0900 København C
Tlf. 7011 4545
Fax 3330 4449
www.hk.dk/kommunal

Direkte telefon: 3330 4362
E-mail: mads.samsing@hk.dk

Høring om kontanthjælpsreformen

Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet – indsatsdelen) samt Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og forskellige andre love (Reform af kontanthjælps-systemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktion m.v.) er sendt i høring.

Regeringen indgik den 18. april 2013 en bred politisk aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om en reform af kontanthjælpssystemet. Det er denne politiske aftale, der nu udmøntes i disse lovforslag.

HK/Kommunal er ikke på høringslisten, men vi forventer, at vores bemærkninger til lovforslagene indgår i den videre behandling på lige vilkår med bemærkninger fra de organisationer, der er på høringslisten.

Generelle bemærkninger

HK/Kommunal er enige i behovet for en reform af kontanthjælps-systemet og vi kan støtte de intentioner om at flere skal have mulighed

for at blive en del af arbejdsmarkedet, der ligger til grund for lovforslagene.

Vi er overordnet positivt indstillede overfor indsatsdelen i reformen, mens vi er skeptiske overfor store dele af ydelsesdelen der risikerer at virke modsat intentionerne med indsatsen.

Det er meget vigtigt for HK/Kommunal, at reformens intentioner føres ud i praksis. Vi vil i den forbindelse pege på behovet for efteruddannelse af medarbejderne i jobcentrene, der har til opgave at implementere det nye regelsæt. Det skal hertil bemærkes at HK/Kommunals egne undersøgelser viser, at ca. halvdelen af de ansatte i jobcentrene ikke har fået efter- og videreuddannelse gennem en længere årrække. Der bør derfor afsættes midler til efteruddannelse af medarbejderne.

Øget uddannelse til unge og udvidelse af målgruppe for uddannelsespålæg

Vejen til en varig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet går for langt de fleste via uddannelse. HK/Kommunal kan derfor klart støtte reformens store fokus på uddannelse af unge og vi kan ligeledes støtte, at målgruppen for uddannelsespålæg udvides til at omfatte alle unge under 30 år, der ikke har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse.

HK/Kommunal vil dog kraftigt advare mod, at alle unge under 30 år i udgangspunktet sættes ned i ydelse til SU niveau. De unge modtagere af den nye uddannelseshjælp vil reelt have en indkomst der ligger under den indkomst en studerende på SU kan have, da uddannelseshjælp ikke giver adgang til et billigt studielån og ikke tillader en supplerende indtægt. Og det er i flere undersøgelser dokumenteret, at mange studerende på SU må optage lån for at betale deres leveomkostninger. Det samme vil gælde for unge på

uddannelseshjælp, der tilmed må forventes at få problemer med at optage lån i banken. HK/Kommunal anerkender, at den unge kun vil være på uddannelseshjælp for en begrænset periode. Dette ændrer dog ikke på, at det for mange vil få meget negative konsekvenser, hvis de ikke kan betale deres faste udgifter i en periode.

HK/Kommunal anbefaler, at den lavere ydelse i stedet indføres som en sanktion for de unge, der ensidigt siger nej til et konkret tilbud om erhvervskompetencegivende uddannelse.

I regeringens udspil til en kontanthjælpsreform "Alle kan gøre nytte" er uddannelseseffekten af kontanthjælpsreformen opgjort til 1.000 i 2014 stigende til 4.600 i 2017. Hovedparten af de unge, der i dag får et uddannelsespålæg, pålægges en erhvervsuddannelse. Dette bør dog ikke ske per automatik. Uddannelsespålægget bør også bruges til andre uddannelsesformer.

Særligt for den lidt svagere gruppe af unge, der er i risiko for at afbryde en påbegyndt uddannelse, er det vigtigt med en individuel og helhedsorienteret indsats, der tager højde for de udfordringer den unge møder i overgangen fra kontanthjælpssystemet til uddannelsessystemet. Jobcenteret bør derfor også følge op på den unge i tiden efter han eller hun er påbegyndt en uddannelse.

HK/Kommunal kan støtte, at indsatsen kan finde sted i miljøer, hvor uddannelse er i centrum. Vi kan i den forbindelse henvise til en analyse af jobcentermedarbejdernes kompetencer, som HK/Kommunal har fået gennemført, hvor medarbejderne giver udtryk for, at være klar til en sådan fremskudt indsats.

Unge med problemer udover ledighed

HK/Kommunal deler den holdning, at alle der kan bidrage skal bidrage, og troen på at det enkelte individ både kan og vil. Det gælder også for

unge uden erhvervskompetencegivende uddannelse og med problemer udover ledighed, der ikke umiddelbart er uddannelsesparate eller kan tage et job.

Men det forudsætter en reelt individuel og helhedsorienteret indsats.

For denne gruppe bør der i samarbejde mellem den unge og jobcenteret laves en uddannelsesplan, der beskriver, hvordan den unge kan få en passende uddannelse evt. i form af en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (stu), en erhvervsgrunduddannelse (egu), kurser i AMU-systemet eller lign. Endvidere bør den nye fleksible ungdomsuddannelse være på plads inden kontanthjælpsreformen træder i kraft, så den også bliver en mulighed.

HK/Kommunal kan støtte, at der ikke sker modregning i formue for unge, der deltager i STU.

En lav ydelse bringer ikke unge tættere på uddannelse eller job. Slet ikke, hvis den unge har problemer udover ledighed. Det var også erkendelsen da Folketinget i 2007 besluttede at unge, der har en dokumenteret psykisk lidelse, der er diagnosticeret som skizofreni, skizotypisk sindslidelse eller anden diagnose anført i Lov om aktiv socialpolitik § 25 stk. 3 nr. 5 har ret til en højere ydelse. Det var et fremskridt men langt fra tilstrækkeligt og HK/Kommunal er ærgerlige over, at reformen ikke lægger op til at gå skridtet videre.

Lidelser som OCD, emotionel ustabil personlighedsforstyrrelse af impulsiv type og autisme spektrum forstyrrelse og flere andre kan være mindst ligeså invaliderende som lidelser anført i førnævnte bestemmelse. Men i henhold til de gældende regler giver de *ikke* ret til en højere ydelse, hvorfor de unge reelt fastholdes i fattigdom.

Diagnose bør ikke være afgørende. HK/Kommunal opfordrer derfor til, at reglerne ændres således, at det er op til sagsbehandleren at foretage en konkret og individuel vurdering af den unges funktions-niveau og på den baggrund vurdere, om vedkommende bør have den højere ydelse. Dette vil være en mærkbar forskel i mange unges dagligdag og bidrage til, at de bedre vil kunne mobilisere ressourcer til at få mest mulig gavn af indsatsen, hvis økonomien ikke som i dag udgør en selvstændig barriere.

HK/Kommunal kan støtte, at aktivitetsparate unge (med problemer udover ledighed) får ret til mentorstøtte. Der er tale om en udsat gruppe, der kræver kvalificeret og professionel mentorstøtte. Den unge bør have medindflydelse på, hvem han eller hun får tilknyttet som mentor.

HK/Kommunal noterer sig, at der etableres forsøg, hvor f.eks. frivillige seniorer skal være mentorer for unge. Vi er meget skeptiske overfor dette og vil følge disse forsøg tæt. HK/Kommunal opfordrer til, at det sker i form af samarbejdsaftaler med frivillige organisationer og samtidig klart advare mod, at kommunerne begynder at "ansætte" frivillige. Vi vil desuden gøre opmærksom på, at vi ser et misforhold mellem den aktivitetsparate unges ret til mentorstøtte og frivillige mentorer, der ikke kan forpligtes på samme måde som ansatte mentorer. I en reform, der skal føre til at flere opnår beskæftigelse forekommer det uhensigtsmæssigt med forsøg, der risikerer at fortrænge ansættelser.

Flere enlige forsørgere og unge mødre skal tage en uddannelse

Som nævnt er HK/Kommunal generelt positive overfor det stærke fokus på uddannelse. Det gælder også for enlige forsørgere og unge mødre uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

For enlige forsørgere og unge mødre kan der dog være særlige udfordringer, der skal tages højde for, og HK/Kommunal kan støtte de særlige initiativer i forslaget herunder retten til en studiestartskoordinator, at kommunen kan give et økonomisk tilskud til relevante udgifter i forbindelse med uddannelsesstart m.v.

HK/Kommunal vil dog også når det kommer til enlige forsørgere og unge mødre kraftigt advare mod at nedsætte ydelsen som foreslået.

Jobparate skal arbejde for kontanthjælpen

Aftalepartierne bag reformen er enige om, at kontanthjælpssystemet skal bygge på rettigheder og pligter, og at det er en grundlæggende betingelse, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Partierne er endvidere enige om, at jobparate kontanthjælpsmodtagere skal arbejde for deres kontanthjælp ligesom der sker en fremrykning af aktiveringen sådan, at den starter senest efter 3 måneder.

Nytteindsats

HK/Kommunal anerkender, at der skal arbejdes for kontanthjælpen i job, der giver mening for den enkelte og for samfundet. Men begrebet "nyttejob" desavouerer arbejdsbegrebet, og vi opfordrer derfor til en anden retorik på området.

For HK/Kommunal er det helt afgørende, at nytteindsats er job der *supplerer* det eksisterende arbejdsmarked og ikke bliver job, der *fortrænger* ordinære job. Med det kraftige fokus på nytteindsats er der risiko for, at nyttejob vil fortrænge ordinære jobs inden for visse områder særligt områder med mange ufaglærte. Noget tilsvarende har vi set med virksomhedspraktik og løntilskud til trods for bestemmelserne om rimelighedskravet.

HK/Kommunal er enige i, at alle der kan skal bidrage og at alle skal have en aktiv indsats. Men vi mener ikke, at nytteindsatsen som

redskab er hegnet tilstrækkeligt ind i forhold til risikoen for at indsatsen fortrænger ordinære job. Vi henviser til de regler, LO foreslår.

Løntilskud

HK/Kommunal kan støtte, at reglerne for løntilskud i det offentlige ændres således, at kontanthjælpsmodtagere m.fl. kun kan være ansat i et offentligt løntilskud i op til 6 måneder mod 12 måneder i dag.

Dels er effekten af løntilskud i det offentlige mindre end løntilskud i den private sektor og dels er der større sandsynlighed for, at løntilskud ikke i samme grad vil fortrænge ordinære jobs som det i nogen grad har været tilfældet med de nuværende regler.

Kontanthjælpsmodtagere med problemer udover ledighed

Koordinerende sagsbehandler

Kontanthjælpsmodtagere med problemer udover ledighed skal ikke opleve at løbe spidsrod mellem forvaltningsenheder eller opleve, at indsatsen ikke spiller sammen eller sågar er direkte modsatrettede.

HK/Kommunal finder det derfor meget positivt, at kommunen nu får pligt til at tilbyde en koordinerende sagsbehandler til en kontanthjælpsmodtager, der visiteres som aktivitetsparat.

HK/Kommunal kan støtte forslaget om, at den koordinerende sagsbehandler ikke nødvendigvis skal sidde i jobcenteret, men kan sidde i en anden forvaltningsenhed i kommunen, såfremt ledighed ikke er borgerens hovedproblemstilling.

HK/Kommunal noterer sig, at såfremt den koordinerende sagsbehandler er ansat i en anden enhed end jobcenteret, kan denne ikke træffe beslutninger i henhold til beskæftigelseslovgivningen. For HK/Kommunal er det helt afgørende, at det ikke får den betydning, at jobcenteret kan træffe afgørelser, der modvirker den koordinerede indsats. Der bør derfor indgås forpligtende samarbejdsaftaler mellem forvaltningsenhederne.

Vejledning og opkvalificering

En del kontanthjælpsmodtagere med problemer udover ledighed vil have stor gavn af tilbud om vejledning og opkvalificering.

Denne aktiveringsform bruges i mindre omfang siden refusionsomlægningen i finanslovsaftalen for 2011 hvorefter kommunerne kun får den høje refusion for virksomhedsrettet aktivering og ordinær uddannelser. Dertil kommer besparelser på kommunal aktivering på finanslovsaftalen for 2013. Det er gået ud over de svagest stillede kontanthjælpsmodtagere.

HK/Kommunal kan derfor ikke støtte, at kommunerne ikke længere vil få refusion for tilbud om kurser, projekter m.v. inden for kategorien "Opkvalificering og vejledning" de første 24 måneder bortset fra regne-, læse- og stavekurser og ordblindeundervisning. HK/Kommunal opfordrer til, at der i stedet ændres på refusionsreglerne, så denne aktiveringsform sidestilles i forhold til den kommunale refusion sidestilles med virksomhedsrettet aktivering.

Rådighed og sanktioner

HK/Kommunal er enige i, at det skal være en grundlæggende forudsætning for at modtage kontanthjælp, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet. Behovet for at ændre sanktionsreglerne har i høj grad været italesat på baggrund af få enkeltsager, der på ingen måde er repræsentative for kontanthjælpsmodtagerne generelt. Vi ser derfor ikke et behov for at skærpe reglerne.

I de senere år er der sket en meget markant stigning i antallet af sanktioner, hvor kontanthjælpsmodtagere er blevet trukket i ydelse. De økonomiske sanktioner har givetvis en effekt på ressourcestærke jobparate kontanthjælpsmodtagere, mens den negative motivation som sanktionerne er et udtryk for, ikke har nogen positiv effekt på de ressourcesvage.

En praksisundersøgelse fra Statsforvaltningen for Midtjylland har for nylig vist, at der er fejl i op til 95 procent af kommunernes afgørelser i forbindelse med ophør af kontanthjælpsudbetaling som følge af manglende deltagelse i tilbud. Det er et retssikkerhedsmæssigt stort problem.

HK/Kommunal er generelt positivt indstillede overfor digitaliseringen af den offentlige sektor. Vi er dog betænkelige ved, at vi allerede på dette tidspunkt i digitaliseringsprocessen indfører digitalisering i

forbindelse med sanktioner og partshøring. HK/Kommunal anbefaler, at vi venter med dette, til borgerne i højere grad har taget de digitale selvbetjeningsløsninger til sig.

HK/Kommunal er tilfredse med, at Ankestyrelsen over de kommende tre år skal udarbejde årlige praksisundersøgelser om anvendelsen af sanktioner i de enkelte kommuner, og at der gennemføres en evaluering af de nye skærpede sanktionsregler.

Gensidig forsørgelsespligt for samlevende

Med kontanthjælpsreformen indføres gensidig forsørgelsespligt for samlevende par, hvor begge er fyldt 25 år. Forslaget skønnes at berøre 7.200 fuldtidspersoner.

HK/Kommunal kan ikke se dette som andet end et spareforslag, og vi kan ikke støtte forslaget. Vi vil derimod advare mod vedtagelsen af det. HK/Kommunal er grundlæggende af det synspunkt, at kontanthjælp, uddannelseshjælp m.v. bør være selvstændige individuelle ydelser uanset om du bor alene, er samlevende i et parforhold eller er gift.

HK/Kommunal frygter en stor stigning i antallet af sager om socialt bedrageri. Behandlingen af sådanne sager er ressourcekrævende og foregår i en gråzone, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, om der reelt er tale om bedrageri eller ej. Hvis kontanthjælps- eller uddannelsesydelelsesmodtageren føler sig mistænkeliggjort på dette punkt vil det få negativ betydning for den arbejdsrettede indsats.

Kommunerne bør kompenseres for denne stramning af reglerne således, at de flere ressourcer til kontrol ikke går fra ressourcerne til en bedre indsats.

Færre midler til LBR

Bevillingen til LBR puljen reduceres med 18 mio. kr. i 2016 og med 36 mio. kr. for 2017 og fremefter. Samtidig tillægges LBR nye opgaver herunder opgaver i forhold til udmøntningen af nytteindsatsen, der forventes at blive en meget stor opgave.

HK/Kommunal kan ikke finde sammenhæng i det og finder det særdeles ærgerligt og skadeligt med yderligere besparelser på dette punkt, hvor der i forvejen er skåret meget ned de senere år.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mads Samsing', with a large, stylized flourish at the end.

Mads Samsing

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K

Att: ams@ams.dk, tbi@ams.dk, rnh@amd.dk, aml@ams.dk, act@ams.dk, anh@ams.dk, bst@ams.dk

Frederiksberg den 4. juni 2013

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen)

og

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

Jobrådgivernes Brancheforening har følgende bemærkninger til lovforslagene, som vi har valgt at forholde os til under ét, med særlig vægt på indsatsdelen.

Vi hæfter os først og fremmest ved, at lovforslagene via de underliggende ændringer i refusionsbestemmelserne medfører en generel nedprioritering af "Øvrig vejledning og opkvalificering", hvorunder hører diverse afklaringsforløb, vejledningsforløb, jobsøgningsforløb, indslusningsforløb, særligt tilrettelagte forløb m.m.

Det vil vi gerne advare kraftigt imod.

For unge uden uddannelse, som ikke er uddannelsesparate, vil det i mange tilfælde være relevant med et særligt tilrettelagt forløb, som kan styrke deres sociale og faglige kompetencer, uddannelsesparathed, evnen til at overholde aftaler, fremmødestabilitet, deres selvværd, selvsikkerhed og tro på sig selv, lyst og energi til at lære m.m.

Denne opgave varetages ikke nødvendigvis bedst og mest succesfuldt på en fagskole eller statsanerkendt uddannelsesinstitution, der i forvejen har meget store udfordringer med at skulle have utilpassede unge og unge med komplekse problemstillinger på deres uddannelsesforløb.

Vi møder i vores daglige arbejde kontanthjælpsmodtagere, der bevæger sig i grænselandet mellem uddannelsesparathed og aktivitetsparathed. Denne gruppe har meget ofte brug for et skræddersyet vejlednings- og opkvalificeringsforløb, der tager højde for vedkommendes eventuelle misbrugsproblemer, sociale angst eller mødeustabilitet.

Vores erfaring er, at alle kan profitere af en beskæftigelsesrettet indsats næsten uanset omfanget af deres problemer. Det er blot et spørgsmål om at tilrettelægge tilbuddet, så det taget højde for den enkelte borgers udfordringer.

Det er ikke nok, at unge med uddannelse og jobparate personer over 30 år mødes med et krav om, at de inden for de første 3 måneders ledighed skal søge bredt, intensivt og realistisk, hvis de ikke samtidig får mulighed for at få hjælp i jobsøgningsprocessen.

Jobsøgningsvolumen øger ikke i sig selv muligheden for beskæftigelse, hvis den ledige ikke formår at definere realistiske jobområder for sin jobsøgning, ikke formår at fremfinde relevante jobåbninger på arbejdsmarkedet, ikke har viden om de rekrutteringsformer, arbejdsgiverne anvender inden for det konkrete fagområde og derfor ikke formår at søge beskæftigelse på en seriøs og realistisk måde.

Det private arbejdsmarked er kendetegnet ved relativ svag gennemsigtighed, fordi mange virksomheder ikke slår ledige stillinger op. Faktisk har undersøgelser vist, at det inden for visse fagområder er under halvdelen af de ledige job, der slås op. Der er altså langt flere ledige job, end der er stillingsopslag. Det kræver et godt netværk at få kendskab til disse jobåbninger – og det har langt fra alle ledige. Viden om det skjulte arbejdsmarked og viden om, hvorledes dette bearbejdes mest effektivt, kan i mange tilfælde være hurtigste vej tilbage til beskæftigelse.

For mange vil deltagelse på afklarings- og vejledningsforløb, jobsøgningsforløb eller egentlige indslusningsforløb derfor være relevant relativt tidligt i deres ledighed.

Vi skal derfor gentage vores advarsel mod at nedprioritere disse instrumenter og samtidig tilføje, at vi finder det ulogisk og paradoksalt, at det offentlige beskæftigelsessystem nedprioriterer indsatsen, der værdsættes højt på det private marked inden for beslægtede områder, såsom outplacement, karrierecoaching og rekrutteringsforløb.

Med venlig hilsen
Jobrådgivernes Brancheforening

Jørgen Borre Larsen
Direktør
Mobil: 20 58 12 33
Mail: jbl@jobraadgiverne.dk

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
Postboks 2150
1016 København K
(send via mail)

KL's hørings svar til kontanthjælpsreformen

KL er meget tilfreds med, at det er lykkedes for et bredt flertal i Folketinget at blive enige om en kontanthjælpsreform, som langt hen ad vejen er i tråd med KL's og kommunernes anbefalinger. Kommunerne ser frem til at implementere reformen.

KL er grundlæggende enig i den stærke satsning på uddannelse vedrørende de unge samt et stærkere fokus på en helhedsorienteret indsats for de svageste kontanthjælpsmodtagere.

Reformen er meget ambitiøs og stiller meget store krav til helhed i indsatsen på tværs af sektorer, i særdeleshed mellem beskæftigelse og uddannelse samt social- og sundhed. Det er derfor en forudsætning for en succesfuld implementering af reformen, at indsatsen på tværs af sektorer koordineres og sammentænkes. KL mener, at det er helt afgørende, at der tages initiativer til at sikre tilstrækkelig koordinering mellem kommuner, uddannelsesinstitutionerne og sundhedssektoren.

Det gælder både lokalt og på centralt plan, hvor Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Børn og Undervisning, Uddannelsesministeriet, Social- og integrationsministeriet og Sundhedsministeriet må afsætte de fornødne ressourcer til at realisere reformens ambitiøse mål.

- *KL foreslår, at der nedsættes en følgegruppe mellem ministerierne, Danske Regioner og KL, når reformen er vedtaget i Folketinget. Gruppen skal understøtte den rette koordinering og implementering af reformen.*

Uddannelse til alle

Reformen har som målsætning, at alle unge skal have en kompetencegivende uddannelse. KL er enige i, at målet for den enkelte skal være uddannelse, som sikrer gode jobmuligheder i fremtiden. Men KL mener også, at uddannelse skal ses i en bredere kontekst. Vejene til både uddannelse og job

Den 5. juni 2013

Sags ID: SAG-2013-03701
Dok.ID: 1702630

email brs@kl.dk
Direkte 3370 3450

Weiðekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/6

kan være mange, og for visse grupper går den eneste realistiske vej via arbejdsmarkedet, hvor job kombineres med uddannelse.

Langt de fleste unge er heldigvis i stand til at tage en kompetencegivende uddannelse i det ordinære uddannelsessystem. En stor gruppe af ikke uddannelsesparate unge kræver dog betydelig hjælp både før og under uddannelsen, hvis målet om en kompetencegivende uddannelse skal indfries.

UU-centret er en afgørende aktør med hensyn til at sikre at unge gennemfører en uddannelse. Ambitionerne i kontanthjælpsreformen bør derfor videreføres i Vejledningsloven, og derfor også omfatte unge mellem 25 og 30 år. Endvidere bør de unge kun have en uddannelsesplan. Uddannelsespålæg efter LAB-loven og UU's uddannelsesplaner efter Vejledningsloven foreslås derfor sammenfattet til en plan.

En forudsætning for, at målet kan indfries, er, at uddannelsessystemet er gearet til at håndtere denne gruppe af udsatte unge. Det bliver en stor udfordring ikke mindst for erhvervsskolerne.

- *KL opfordrer Regeringen til at sikre, at der tages hånd om denne udfordring bl.a. via den kommende fleksuddannelse og kommende reform af erhvervsuddannelserne.*

Den enkelte unge skal kvalificeres bedst muligt til at gennemføre en ordinær uddannelse. Sikring af reel uddannelsesparathed forud for uddannelsesstart er helt centralt. Ydelsen vil som noget nyt afhænge af, om den unge er uddannelsesparat eller ej. Det stiller store krav til den nye visitationsmodel. Det er derfor vigtigt, at visitationsmodellen afspejler virkeligheden og den praksis, som fremadrettet skal forgå i kommunerne.

- *KL foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe mellem Arbejdsmarkedsstyrelsen og KL, som i fællesskab skal udvikle den nye model og det værktøj, som skal sikre en succesfuld implementering.*

En bedre helhedsorienteret indsats kræver opgør med organisatoriske barrierer

Velfærdsløsninger for den enkelte borger består af sammenhængende, tværfaglige, individuelt tilpassede og ofte tværsektorielle indsatser og tilbud. Det kræver koordinering og inddragelse af en række fagpersoner og ikke mindst, at indsatsen tager udgangspunkt i den enkelte borgers egne ønsker, egen motivation og ansvar for eget liv. En række borgere har brug for hjælp og støtte til at klare udfordringer f.eks. ift. misbrug, sindslidelser, boligsituation samt større sociale udfordringer for den enkelte borger eller hele familien.

Fremtidens velfærdsløsninger består i højere grad af en investering i tidlig, forebyggende, fremskudt og helhedsorienteret hjælp og støtte – grundtankekerne i KL's socialpolitiske udspil 'Investér før det sker' fra marts og maj måned 2013. Og specielt har de målgrupper, der er i fokus i kontanthjælps-

reformen, brug for mere og andet end hjælp til at komme i uddannelse eller arbejde.

Som nævnt kræver dette et forstærket samspil på alle niveauer. Og det aktualiserer yderligere nødvendigheden af at gøre op med de særregler, som opsætter vandtætte skotter omkring jobcentre og beskæftigelsesudvalg.

Det savner i den forbindelse enhver begrundelse, i udmøntningen af den politiske aftale om at give større frihed til at tilrettelægge indsatsen i forhold til de unge, at formulere lovbestemmelser (ansvars- og styringslovens § 15, stk. 3) om en "særskilt enhed" eller en "ungeforvaltning". Det er i strid med gældende principper for kommunal styringslovgivning. Og det ville være fuldt tilstrækkelig at fastslå, at en kommune kan bestemme, at ungeindsatsen kan varetages udenfor jobcentret, herunder som del af en samlet opgavevaretagelse vedrørende unge.

- *KL foreslår, at organisatoriske barrierer, der hindrer en effektiv tilrettelæggelse af indsatsen på tværs af sundhed, social, og beskæftigelsesindsats ophæves. Kun på den måde vil det være muligt at realisere intentionen om en helhedsorienteret indsats for alle borgere med særlige behov.*

Mange nye og komplekse regler svækker effektiviteten og det politisk ejerskab af beskæftigelsesindsatsen

KL har ved flere lejligheder opfordret regering og Folketing til at bruge reformen, som en anledning til at gøre op med det bureaukrati og de proceskrav, der præger beskæftigelsesområdet. Dette er ikke sket. Lovforslaget er desværre fyldt med nye firkantede krav til visitation, samtaler og både arten og omfanget af indsatsen, samtidig med at de nuværende regler bibeholdes for de øvrige målgrupper i loven. F.eks. bliver antallet af målgrupper for beskæftigelsesindsatsen øget til 13, og proces- og indsatskravene til indsatsen for hver af målgrupperne differentieres yderligere.

Aftalen er udmøntet helt anderledes end det normalt er tilfældet. Lovforslaget regulerer i detaljer selve tilrettelæggelsen af indsatsen for de enkelte målgrupper. Det er f.eks. reguleret, at en enkelt målgruppe skal have ret til realkompetenceafklaring, andre får adgang til en mentor og nogle målgrupper kan ikke få finansieret vejlednings- og opkvalificeringens forløb. I bilag 2 er oplistet en række eksempler på nye og detaljerede krav.

Den ekstreme detailudmøntning af den politiske aftale får følgende konsekvenser:

- Resultatfokus for borgerne svækkes. Det er ikke praktisk muligt fra et ministerium i København at centralstyre, hvilke borgere der har brug for hvilken type indsats. Top- og detailudmøntningen af aftalen, betyder

at fleksibiliteten til at skræddersy den mest effektive indsats for den enkelte borger forsvinder. Hvis man vil bryde den sociale arv og f.eks. få alle unge i uddannelse, kræver det en dedikeret, professionel og målrettet indsats - tæt på borgeren. Manglende tillid skaber ikke et effektivt fundament for innovation og fornyelse.

- En i forvejen meget kompleks lovgivning bliver med den seneste ændring endnu mere uoverskuelig at administrere. Hermed skal medarbejderne bruge endnu flere af deres ressourcer på, at have styr på reglerne.
- Det politiske ejerskab i kommunerne udhules. Et stærkt politisk ejerskab sikrer en effektiv indsats, men det forudsætter at politikerne kan se, at der er en opgave for kommunalbestyrelsen.

KL mener, at de mange og komplicerede regler er en reel barriere for, at kommunerne kan implementere reformen og levere en effektiv og målrettet beskæftigelsesindsats. Det fordyrer samtidig indsatsen unødigt, hvilket er direkte i modstrid med både regeringens og kommunernes ambitioner om at effektivisere den offentlige sektor.

- *Derfor opfordrer KL igen Regeringen og Folketinget til at sikre den nødvendige fleksibilitet, som er forudsætninger for en effektiv individuelt tilrettelagt beskæftigelsesindsats, hvor borgeren og ikke systemet kommer i centrum.*
- *KL vil fremsøre tilsvarende synspunkt overfor Carsten Koch-udvalget ift. første spørgsmål i udredningen "Hvordan sikres en beskæftigelsesindsats, der hjælper de ledige hurtigt muligt i varig beskæftigelse".*

Nye indsatser – nye muligheder

Kontanthjælpsreformen introducerer en række nye indsatser. F.eks. en koordinerende sagsbehandler og nytteindsats. Flere værktøjer giver flere muligheder og KL kan kun bifalde, at "værktøjskassen" udbygges, men det er helt afgørende, at de nye værktøjer kun anvendes, når det fremmer målet – at få borgerne i uddannelse eller beskæftigelse.

Nytteindsats

Lovforslaget stiller krav til kommunerne om at pålægge de job- og uddannelsesparate nytteindsats i op til 13 uger. Nytteindsats skal ifølge lovforslaget alene etableres i kommunerne.

- *KL mener, at kommunerne har nået grænsen for, hvor stort et socialt ansvar de kan tage. Kommunerne påtager sig gerne et ansvar for at bidrage til at løfte opgaven med at inkludere borgere med en svag tilknytning til arbejdsmarkedet. Men opgaven skal løftes af alle arbejdsgivere, og alle offentlige arbejdsgivere må bidrage ligeligt hertil.*
- *Det er vigtigt, at der er brede og fleksible rammer om de kommunale arbejdsgivers arbejde med at tage et socialt ansvar og kommunerne som arbejdsgivere må sikres kompensation for de merudgifter, som ordningen med nytteindsats medfører.*

Den virksomhedsrettede indsats skal gøre en forskel

Ifølge lovforslaget får alle ret til et virksomhedsrettet tilbud, hvis de selv finder pladsen. KL bakker op om, at den enkelte skal have større ejerskab for egen indsats, men der er en stor risiko for en utilsigtet stigning i antal tilbud til ledige, der ikke har behov for en indsats.

- *KL foreslår, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om, at jobcentret kan afslå ønsket, hvis det ikke styrker den lediges muligheder for at komme i ordinær beskæftigelse svarende til bestemmelsen for den særlige uddannelsesordning for ledige i akutmålgruppen.*

Finansiering og økonomiske incitament

Kontanthjælpsreformen har meget betydelige økonomiske konsekvenser: Fuldt indfaset er der samlet set tale om en besparelse på 1,2 mia. kr. Det fremgår af de økonomiske bemærkninger til lovudkastet, at der samtidig er tale om, at flytte endog meget store beløb mellem forskellige foranstaltninger og ydelser.

Dette understreger meget stærkt behovet for en tæt dialog omkring implementeringen af reformen. Beskæftigelsesministeriet bør snarest levere dut-notater om de økonomiske konsekvenser for at give et tilstrækkeligt transparent billede af forudsætningerne for de nødvendige omlægninger og tilpasninger.

Der er desværre også i forhold til de foreslåede regler om finansiering og økonomi tale om en væsentlig risiko for øget bureaukrati og ufleksible løsninger.

Det gælder ikke mindst i forhold til de nye regler om finansiering af mentorer. Der påtænkes en meget stram økonomisk styring, hvor der *ikke* er statsrefusion til mentorer til beskæftigede og jobparate og hvor udgifterne *ikke* er omfattet af den kommunale budgetgaranti. Dette konflikter med, at de pågældende ledige har *ret* til en mentor, hvis det er relevant. Der er samtidig risiko for et u hensigtsmæssigt bureaukrati som følge af den påtænkte refusionsramme/puljestyrimingsmodel for de øvrige målgrupper, som vil kræve ekstra administrative ressourcer til en løbende opfølgning på økonomien (og evt. ekstra udgifter til revision).

Også bestemmelsen om, at der i betydeligt omfang ikke er ret til refusion til vejledning og opkvalificering kommer – i strid med reformens intentioner – til at virke som en barriere mod den målrettede kombination af tilbud, hvor der gennemføres nødvendig opkvalificering sideløbende med virksomhedsrettede tilbud.

- *KL tager forbehold for vurderingen af de økonomiske konsekvenser.*

Stor udfordring at sikre tilstrækkelig IT-understøttelsen

KL støtter yderligere digitalisering af beskæftigelsesområdet. Særligt er der stort potentiale i at hjælpe borgere til at tage større ansvar for eget liv, hvilket bl.a. kan ske via de nye muligheder og krav til borgere om at betjene sig selv digitalt.

I forbindelse med den kommende implementering af reformen er det helt afgørende, at der primært er fokus på kerneopgaven, herunder ambitionen om en beskæftigelsesindsats med større effekt og sekundært statens behov for monitorering via indberetninger af data. Det kan kun ske, hvis digitaliseringen af området sker i tæt samspil med kommunerne og KL.

- *KL foreslår, at der etableres et forum eller styregruppe med ansvar for en koordineret og prioriteret tilrettelæggelse af it-udviklingen.*

Generelt finder KL store it-udfordringer på ydelsesdelen, som skal være på plads, når loven træder i kraft. Dette gælder ikke mindst håndtering af nye regler for samlevende, aktivitetstillæg og den foreslåede overgangsregel for samlevende.

Frikommuner og kommuner med udfordringsret

Frikommuner og kommuner med udfordringsret er blevet fritaget for en lang række snærende proceskrav i beskæftigelseslovgivningen.

- *KL går ud fra, at frikommuner og kommuner med udfordringsret kan sikres fritagelse også for de regler i kontanthjælpsreformen, som ellers vil gøre forsøgene illusoriske.*

./ Der vedlægges tre bilag med uddybende og tekniske bemærkninger til lovforslagene.

Med venlig hilsen

Jan Olsen

Niels Arendt Nielsen

Bilag 1 til KL's hørings svar til kontant-hjælpsreformen: it-understøttelsen

Udkast til ændringer i lov om aktiv beskæftigelsesindsats, styringsloven m.v. har betydelige konsekvenser for it-understøttelsen af beskæftigelsesindsatsen i kommunerne.

Forslaget til kontanthjælpsreformen stiller samlet set både krav til ændringer i eksisterende og etablering af helt nye løsninger. Der kan konkret peges på:

- Nye ydelser
- Ny målgrupper og visitationsmodel kontanthjælpsmodtagere
- Screeningsværktøj
- Nye redskaber og tilbud
- Ændringer i kontaktførelse med nye frister for samtaler
- Ny organisering af tværgående indsats
- Nye selvbetjenings tiltag
- Digitalisering af kontrol samt partshøring m.v.
- Flere bemyndigelser

Nye ydelser

Der foreslås udover de allerede kendte ydelser en række nye ydelser eller ændringer i beregningsgrundlaget i kontanthjælpsreformen:

- Uddannelseshjælp til unge under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse i stedet for kontanthjælp. Der lægges op til en række til-læg afhængig af forsørgerpligt, samlever modtager SU, m.m. (Ændrings-forslag til LAB § 23)

Den 5. juni 2013

Sags ID: SAG-2013-03701

Dok.ID: 1705299

EHO@kl.dk

Direkte 3370 3526

Mobil 2063 7702

Weldekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/7

Det vil kræve betydelig udveksling af oplysninger med andre registre for at kunne automatisere disse tillæg. I første omgang kan selve beregningen it-understøttes, mens oplysningerne må indhentes og registreres manuelt.

- Aktivitetstillæg, som kan tildeles aktivitetsparate. Det kan som udgangspunkt ydes efter tre måneder på uddannelses- eller kontanthjælp. I særlige tilfælde allerede efter en uge.

Disse tillæg skal oprettes i økonomisystemerne, registreres i jobcentrets sagssystem samt videresendes til Det Fælles Datagrundlag. Der skal således både oprettes nye ydelsestyper flere steder og nye snitflader.

- Samlevende sidestilles med ægtefæller. Her skal etableres en registreringsmulighed for sagsbehandleren. Der lægges desuden op til digitalisering af vurdering af gensidig forsørgerpligt, herunder integration med ATP om ansøger og samboende har været eller er noteret som samboende (Se ændringsforslag til LAS nr.4 §§ 2a og 2b).

En delvis automatisering forudsætter desuden etablering af en advis funktion i forhold til cpr-registret, så kommunen får besked ved relevante adresseændringer, indgåelse af ægteskab, skilsmisse, mv. Dette kræver tid til konkret udmøntning, kravspecifikation og evt. udbud, samt etablering af de nødvendige snitflader. Det foreslås at der i første omgang udvikles beregning for samlevende, mens oplysningen om at parret er samlevende, skal indberettes af sagsbehandler.

- Der lægges op til forskellige forsøgsordninger, fx støtte til udgifter til undervisningsmateriale til enlige forsørgere og mulighed for tilbagebetaling, hvis uddannelsen afbrydes inden for et år. (Ændringsforslag til LAS nr. 49 § 34a og nr. 98, § 92a), udsatte kontanthjælpsmodtagere kan få lempeligere fradrag for arbejdsindtægter i hjælpen. (Ændringsforslag til LAS, nr.113 § 110).

➤ *KL anbefaler, at det i forbindelse med den konkrete udmøntning af disse ordninger vurderes, om det er muligt at tilvejebringe den nødvendige it-understøttelse. Hvis ikke dette er muligt, bør tidspunktet for ikrafttrædelse udsættes.*

I lovbemærkningerne side 29 foreslås en overgangsregel for samlevende, så reglerne i lovforslaget får halv virkning for 2014. Der lægges således op til, at der både skal foretages beregning efter de hidtidige og de kommende regler. Det vurderes unødigt kompliceret

➤ *KL foreslår, at der aftales en enklere overgangsordning, fx med faste månedlige ydelser efter borgerens situation.*

Det skal endelig bemærkes, at en ny kontoplan skal være tilgængelig i august/september 2013, hvis de kommunale økonomisystemer skal kunne nå at tilpasses.

Nye målgrupper og visitationsmodel for kontanthjælpsmodtagere

Der etableres nye målgrupper vedrørende de unge under 30 år. Det medfører, at LAB § 2, stk. 2 udbygges med hhv. nr. 12 og 13 for hhv. uddannelsesparate og aktivitetsparate. LAB 2.12 under opdeles i visitationsgrupperne 'åbenlyst uddannelsesparate' og 'uddannelsesparate'.

Der er knyttet forskellig ret- og pligt til de tre grupper. Det betyder, at der skal etableres nye kontaktgrupper i Det fælles datagrundlag, som AMS har ansvar for. De skal afspejle sig i de kommunale sagssystemer, som de kommunale it-leverandører skal koble deres systemer til.

Det hidtidige matchsystem afskaffes for kontanthjælpsmodtagere, men bibeholdes for de øvrige målgrupper. Dvs. at de kommunale it-systemer både

- skal kunne registrere match som hidtil for visse målgrupper (eksempelvis modtagere af ledighedsydelse og sygedagpengemodtagere),
- og registrere kontanthjælpsmodtagere som
 - uddannelsesparate, herunder 'åbenlyst uddannelsesparate'
 - aktivitetsparate,
 - og for kontanthjælpsmodtagere, der er fyldt 30 eller har en kompetencegivende uddannelse, jobparate.

Der skal altså etableres nye registreringsmuligheder, og registreringerne skal slå igennem til Det fælles datagrundlag. AMS udstiller snitfladerne, som de kommunale leverandører kobler på. De kommunale leverandører skal udvikle nye brugerflader til sagsbehandlerne.

- *KL anbefaler, at reglerne strømlines, så match afskaffes for alle målgrupper i jobcentret og de nye mål- og visitationsgrupper også omfatter modtagere af integrationsydelse, modtagere af ledighedsydelse, m.fl. Det vil forenkle regler og kontaktførelse og lette it-understøttelsen.*

Screeningsværktøj

Der skal udvikles et nyt statsligt digitalt screeningsværktøj, som stilles til rådighed for kommunerne til brug for den tidlige visitation. KL gør opmærksom på, at flere kommuner allerede har anvender forskellige screeningsværktøj. Erfaringerne fra Jobbarometeret viser, at et centralt udviklet værktøj ikke nødvendigvis er den bedste løsning og ikke har den fornødne fleksibilitet til anvendelse i de konkrete arbejdsgange.

Det er vigtigt, at visitationsmodellen afspejler virkeligheden og den praksis, som fremadrette skal forgå i kommunerne.

- *KL foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe mellem staten og KL, som i fællesskab skal udvikle den nye model og det værktøj, som skal sikre en succesfuld implementering.*

Nye redskaber og tilbud

Det foreslås, at flere redskaber tages i anvendelse: Mentorordningen får status som nyt fjerde redskab i redskabsviften, mulighed for særlig koordinerende sagsbehandler, der indføres et nyt begreb ”nytteindsats” (der skal arbejdes for kontanthjælpen) som en variant af virksomhedspraktik, læse, skrive og regnetest og -kurser, herunder beståede trin.

Det fremgår, at alle anvendelser af redskaberne skal indberettes til Det Fælles Datagrundlag, sandsynligvis som aktivitet og delaktiviteter. Alt dette vil kræve flere nye snitflader fra de kommunale systemer.

Ændringer i kontaktføreløb med nye frister for samtaler

Lovforslaget ligger op til flere og varierende frister for de forskellige mål og visitationsgrupper. Det varierer, om der tages udgangspunkt i kalendertid eller perioder med sammenhængende offentlig forsørgelse.

Der er udfordringer i beregningen af tidsfrister på flere områder, fx stilles krav om visitation inden for en ydelsesuge fra første henvendelse, dvs. på et tidspunkt, hvor jobcentret endnu ikke ved, om der foreligger en bevilling. Andre steder anvendes kalendertid, hvad må anses for mere realistisk i de tilfælde, hvor fristerne er korte.

- *Det anbefales, at der kun indgår forsørgelsesdata, som udgår fra kommunerne eller som kommunerne i forvejen ligger inde med, i beregninger af rettidighed. Hermed vil det dels være muligt at foretage beregningerne i de kommunale systemer, som så ikke skal afvente centrale beregninger fra Det Fælles Datagrundlag. Det vil øge gennemsigtigheden i ret- og pligtfristerne for borgerne og for sagsbehandlerne.*
- *Vedr. unge, der er umiddelbart uddannelsesparate, anbefales det, at krav om tilmelding og rådighed for formidling af job sker automatisk i forbindelse med visitationen, svarende til, når kontanthjælpsmodtagere i dag vurderes i match 1. Den foreslåede model, hvor tilmeldingen skal ske efter 3 uger kan give anledning til overflødig sagsbehandling og med unødigt opfølgning alt efter den konkrete udmøntning.*

Ny organisering af tværgående indsats

Lovforslaget lægger op til en indsats på tværs af de eksisterende forvaltningsgrene i kommunerne. Det vil stille krav om øget integration og tilgængelighed i de forskellige it-systemer, som anvendes i forvaltningerne. Det er her tale om stort set rene kommunale opgaver, som ikke eller kun i begrænset omfang involverer Det Fælles Datagrundlag. Integrationerne vil afhænge af, hvordan den enkelte kommune tilrettelægger indsatsen, i hvilken ud-

strækning man anvender mulighederne for at anvende koordinerende sagsbehandlere fra forskellige forvaltninger, om uddannelsesindsatsen adskilles fra jobcentret og fx lægges i UU-regi, osv.

Administrationen af uddannelsesindsatsen giver i sig selv store udfordringer, da uddannelsesinstitutionerne skal vide, om en ung har fået uddannelsespålæg, og institutionerne skal kunne melde tilbage, når der er risiko for, at den unge falder ud. Der er ikke i dag tilstrækkelig integration mellem uddannelsesinstitutioner og kommunen, og den øgede indsats vil aktualisere behovet yderligere.

Der lægges desuden op til yderligere kommunikationskanaler mellem psykiatriske klinikker og andre dele af sundhedssektoren, kriminalforsorgen, efterhånden som kontaktførelse med målgrupper fra disse områder bliver integreret del af jobcentrenes indsats.

- *Disse integrationer behøves ikke som udgangspunkt at ske via Det Fælles Datagrundlag, men kan med fordel etableres direkte. Dette bør indgå i overvejelserne om en kommende fælles it-arkitektur og der bør derfor ikke tages beslutninger i forbindelse med kontanthjælpsreformen, der binder kommunerne fremover på dette område.*

Selvbetjeningstiltag på Jobnet

KL er enig i, at borgerne med fordel så vidt mulig skal inddrages i egen sagsbehandling. Det vil styrke borgerens engagement og ansvarfølelse for egen sag og lette sagsbehandlingen i kommunerne, hvis selvbetjeningen tilrettelægges korrekt i forhold til de kommunale sagsgange og systemer.

Der lægges op til at flere borgere skal have adgang til selvbetjening på Jobnet, og der skal være flere selvbetjeningsmuligheder. Fx skal alle kunne booke og ombooke samtaler i jobcentret, have fuld adgang til egne data fra Jobnet, søge om praktikplads, m.v.

Desuden skal der etableres selvbetjening for virksomheder, idet der oprettes en 'fast-track-løsning' hvor virksomhederne i en landsdækkende digital løsning kan ansøge om oprettelse af praktik- og løntilskudspladser, og hvor de kan følge sagen.

- *I den udstrækning selvbetjeningen skal indgå i den kommunale sagsbehandling, fx jobloggen, skal det sikres en enkelt og direkte adgang for sagsbehandlerne til relevante registreringer på Jobnet.*
- *Det anbefales, at selvbetjeningen ikke gøres pligtig før it-understøttelsen er etableret 'hele vejen igennem' til og fra Jobnet til de kommunale systemer.*

- *Endelig bør der gennemføres en langsigtet strategi for, hvilke selvbetjeningsopgaver, der naturligt hører til på Jobnet og hvilke, der naturligt ligger andre steder, fx på de kommunale hjemmesider, borger.dk, Virk.dk eller hos uddannelsesinstitutioner. Der bør aftales en fælles kanalstrategi for selvbetjeningen, herunder hvilke kanaler der skal anvendes for virksomheder, jobsøgende og beskæftigede, m.fl.*

Digitalisering af kontrol samt partshøring m.v.

Det foreslås, at kommunen forpligtes til at anvende andre registre til at kontrollere oplysninger ud over oplysninger om økonomiske forhold. Her nævnes registre fra andre offentlige myndigheder, ATP, NemKontoregistreret og a-kassernes it-systemer.

Det foreslås endvidere, at kommunen skal sende partshøring og agterskrivelse digitalt og en person, der er aktivitetsparat kan besvare digitalt, men der stilles ikke krav om det. Afgørelsen skal ligeledes sendes digitalt og vises på Min side på Jobnet. Det vil være naturligt, at kontrolsystemet er på plads inden opfølgningssystemet bl.a. i form af digital partshøring introduceres.

- *KL er enig i ønsket om digitalisering af partshøring m.v., men ser det ikke som en kerneydelse i relation til kontanthjælpsreformens intentioner om tidlig og helhedsorienteret indsats. Den intensive kontakt i begyndelsen af perioden efter første henvendelse om uddannelses- eller kontanthjælp, vil potentielt afføde flere partshøringer. Det skal først afklares, hvilke typer partshøringer, der skal understøttes. Den konkrete udmøntning og tidsfrist må tage behørig hensyn til udarbejdelse af kravspecifikationer og udbudsregler.*
- *KL anbefaler, at de almindelige fritagelsesregler for Digital Post også omfatter digitale partshøringer, jf. lov om Digital Post*

Bemyndigelser

Forslagene indeholder en række bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler for digitale løsninger.

- *Det er vigtigt, at udmøntningerne sker i fælles forståelse med kommunerne/ KL og de kommunale leverandører, så løsningerne dels bliver realistiske i forhold til tid og kvalitet, dels understøtter de forretningsgange, som kommunerne vil benytte. Sidstnævnte kræver, at it-systemerne er fleksible, fx at registreringer og udsøgninger ikke nødvendigvis skal ske i en bestemt forvaltning eller i en bestemt rækkefølge.*
- *Det er desuden afgørende, at der ikke stilles krav om data, som skal registreres særskilt uafhængigt af sagsforløbet. Alle datakrav skal relateres til registreringer, der alligevel skal gennemføres af hensyn til sagsgangen i kommunen. Hermed undgås unødigt dobbeltregistrering og data bliver desuden mere valide.*

- *I forlængelse heraf bør det være naturligt, at krav til registrering aftales mellem staten og kommunerne/KL.*
- *Samlet set aktualiserer de mange bemyndigelser behovet for et forum eller styregruppe med kommuner, KL og andre interessenter på it-området, der skal sikre, at beslutninger tages på et konsolideret grundlag.*

Sammenfatning

Der er tale om meget store og komplicerede regelændringer, der ikke forenkler det samlede regelsæt. Det øger behovet for en sammenhængende it-understøttelse, der passer til de enkelte kommuners arbejdsgange. Den omfatter betydeligt mere end integrationen til de landsdækkende systemer, bl.a. skønnes ændringer i ydelserne og betingelser for udbetaling af ydelser at give store udfordringer i kommunerne og for de kommunale leverandører.

Det er derfor vigtigt, at it-understøttelsen gennemføres koordineret og forsigtigt. Der skal sikres, at understøttelsen hænger sammen hele vejen rundt, så det sker i takt mellem understøttelse af ydelser og de nødvendige registreringer, der kan ligge til grund for ydelserne. Ydelsessystemet skal fx kende tidpunkt for ansøgning af aktivitetstillæg som forudsætning for korrekt udbetaling. Registreringsmulighederne skal koordineres med bevillingsmulighederne.

- *Til brug herfor foreslår KL, at der etableres et forum eller styregruppe, som bemyndiges til at styre og prioritere tilrettelæggelsen af implementeringen og videreudviklingen af kravene den kommunale it på beskæftigelsesområdet.*

Bilag 2 til KL's høringsvar til kontant-hjælpsreformen: indsatsdelen

KL bakker op om de politiske intentioner med reformen. Desværre er udmøntningen i lovforslaget i flere tilfælde blevet meget bureaukratisk og ufleksibel. Eksempelvis bliver antallet af målgrupper for beskæftigelsesindsatsen øget til 13 ½ og proces- og indsatskravene differentieres yderligere. Hvis reformen skal blive en succes i praksis for de borgere den retter sig mod, er det meget vigtigt, at lovgivningen giver fleksible rammer for, at kommunerne kan gennemføre en ambitiøs og målrettet beskæftigelsesindsats.

- ./.
- Med lovforslaget bliver der lagt yderligere et par alen til det i forvejen meget komplekse regelsæt, der gælder for den aktive beskæftigelsesindsats. De samlede regler om målgrupper, matchkategorisering og visitation, jobplaner eller uddannelsespålæg, første samtale, løbende samtaler, ret til koordinerende/udslusnings/udskrivnings sagsbehandler, læse-, skrive- regnetest og hvilke tilbud til hvem, hvornår og hvor længe, herunder forskellige regler for refusion, bliver helt uoverskuelige, se vedlagte forsøg på et overblik.

Kompleksiteten bliver så stor, at det vil være mere end vanskeligt for medarbejdere og borgere at tilegne sig det fornødne overblik over, hvad hvem skal, kan og må på hvilket tidspunkt. Det er i sig selv en alvorlig barriere for en effektiv beskæftigelsesindsats, for retssikkerheden og for at tildele borgerne et større ansvar for egen sag.

- *KL anbefaler derfor, at lovforslaget skrives igennem med en ambition om, at sikre fleksibilitet og forenkling. KL anbefaler endvidere, at der gennemføres de oplagte konsekvensændringer for øvrige målgrupper, bl.a. ved en afskaffelse af den nuværende matchkategorisering for alle målgrupper og nødvendige konsekvensændringer for personer omfattet af integrationsloven.*

Den 5. juni 2013

Sags ID: SAG-2013-03701

Dok.ID: 1706213

KBE@kl.dk

Dirækte 3370 3287

Mobil 2826 7887

Veldekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/6

I det følgende kommer en række eksempler på uhensigtsmæssige regler/bestemmelser:

Nye målgrupper og ny visitationsmodel

KL er positiv i forhold til en ophævelse af den nuværende matchkategorisering og erstatte den med en visitationsmodel, som dels sikre entydigt fokus på ordinær uddannelse vedrørende de unge og dels sikre at også de mest udsatte borgere bliver omfattet af en aktiv beskæftigelsesindsats.

Det samlede antal målgrupper bliver meget stort, det er især et problem, fordi der er knyttet så forskellige ret og pligt regler til de enkelte målgrupper, herunder – som noget nyt - stor forskel på ydelsesniveauerne. Det stiller store krav til den nye visitationsmodel. Det er vigtigt, at visitationsmodellen afspejler virkeligheden og den praksis, som fremadrettet skal forgå i kommunerne.

- *KL foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe mellem Arbejdsmarkedsstyrelsen og KL, som i fællesskab skal udvikle den nye model og det værktøj, som skal sikre en succesfuld implementering.*

Reglerne om visitation og uddannelsespålæg vedrørende de unge er meget detaljerede. Alle skal have en tidlig visitationssamtale inden for en uge, her skal kommunen igangsætte arbejdet med uddannelsespålægget. Hvis der er behov for yderligere afklaring skal kommuneren gennemføre en grundigere visitation, der understøttes af mindst to yderligere samtaler. Samtidig skal kommunen inden for en måned læse-, skrive- og regneteste alle unge, der har grundskolen som højest fuldførte uddannelse og igangsætte eventuel forberedende voksenundervisning mv. Hertil kommer detaljerede regler om tre trin i uddannelsespålægget og detaljerede regler om tilbud, herunder at der alle skal deltage i en kontinuerlig indsats, hvor der maksimalt må være fire uger mellem hvert tilbud.

- *KL foreslår, at der forenkles i de meget detaljerede krav og i stedet fokuseres på klare resultatmål for hver målgruppe.*

Unge under 30 år

KL er som tidligere nævnt enig i ambitionerne om et stærkt uddannelsesfokus for de unge og en styrket indsats for de svageste kontanthjælpsmodtagere. Det kræver et tæt samspil mellem alle relevante aktører at gennemfører en tværgående indsats. De nuværende særregler, som opretter vandtætte skotter omkring beskæftigelsesindsatsen har længe udgjort en barriere for en tværgående indsats. Ifølge lovforslaget får kommunerne mulighed for at skabe nye organisatoriske rammer for indsatsen over for personer under 30 år, som modtager uddannelseshjælp i form af en særskilt enhed eller en un-

geforvaltning. Kommunerne har ikke behov for yderligere regulering af, hvordan indsatsen organiseres bedst. Ufleksible regler bliver ikke enklere af nye reguleringer af gamle reguleringer. En generel ophævelse af de vandtætte skotter er i øvrigt også helt nødvendig for at gennemføre en tværgående indsats for svage grupper over 30 år.

KL foreslår, at de nuværende særregler om beskæftigelsesindsatsens organisering ophæves i stedet for at indføre nye særregler for indsatsen for unge under 30 år.

KL er helt indforstået med, at det er vigtigt, at have fokus på, om de unge har de nødvendige kompetencer til at gennemføre en uddannelse. Ambitionen udmøntes således i lovforslaget: Kommunerne pålægges senest en måned efter første henvendelse at læseteste, regneteste og skriveteste alle, der har grundskolen som højst fuldførte uddannelse. Det vil stort set sige alle kontanthjælpsmodtagere. KL mener, at det er et helt unødvendigt spild af ressourcer, at gennemføre test for alle uden undtagelse inden for så snæver en tidsfrist.

- *KL foreslår, at ambitionerne om at sikre, at unge har de nødvendige kompetencer udmøntes mere fleksibelt.*

Jobparate

Det fremgår af lovforslaget, at indsatsen over for jobparate så vidt muligt skal rette sig mod det private arbejdsmarked. Det vil med lovforslaget fortsat ikke være muligt at blive ansat i privat virksomhed med løntilskud før efter 6 måneders ledighed og nytteindsats kan kun etableres på kommunale arbejdspladser. Det vil således udelukkende være virksomhedspraktik af max. 4 ugers varighed, der vil kunne foregå på private virksomheder.

Ufaglærte kontanthjælpsmodtagere får ret til en realkompetencevurdering, og de får ret til læse-, skrive- og regnetest og om nødvendigt kurser heri samt ordblinde undervisning. De skal desuden vejledes i optagelse på en ordinær uddannelse. Men der kan første hjemtages refusion for udgifter vedrørende øvrige tilbud om vejledning og opkvalificering for de jobparate hhv. sent i ledighedsforløbet. Disse begrænsninger i redskabsvalget vil underminere fleksibiliteten og effektiviteten i indsatsen. KL forudser derfor en stigning i omkostninger til at gennemføre indsatsen og til at finansierer offentlig forsørgelse i en længere periode.

- *KL opfordrer til, at der i højere grad styres på resultater og kommunernes økonomiske incitamenter til at levere en indsats, der gør en forskel for den enkelte ledige og virksomhederne fremfor at styre redskabsvalget.*

Aktivitetsparate

Aktivitetsparate unge skal have tilbudt en koordinerende sagsbehandler. Ifølge lovforslaget kan kommunalbestyrelsen beslutte, at funktionen som koordinerende sagsbehandler overdrages til anden enhed end jobcentret, men denne kan ikke træffe afgørelser efter LAB-loven, hvis pågældende ikke er fra jobcentret. Denne uhensigtsmæssige og ressourcekrævende arbejdsdeling understreger, at det er uholdbart at lovgive om organisatoriske bindinger, jf. bemærkningerne i høringssvaret. Det bør overlades til kommunalbestyrelsen at træffe beslutning om organisering af indsatsen og at beslutte, hvem der bemyndiges til at træffe afgørelse om hvad.

Ifølge lovforslaget får aktivitetsparate unge ret og pligt til tilbud senest efter en måned, indsatsen skal være kontinuert med maksimalt fire ugers pause mellem tilbud. KL er enig i ambition og formål med en tidlig og intensiv indsats, men firkantede regler om eksempelvis maksimalt fire ugers pause mellem tilbud, medfører risiko for, at der igangsættes tilbud for at overholde kravet, fremfor et individuelt tilpasset tilbud, der understøtter borgerens vej til arbejdsmarkedet.

I lovforslaget fremgår det, at indsatsen overfor de aktivitetsparate, i videst muligt omfang, skal foregå på "en rigtig arbejdsplads eller socioøkonomisk virksomhed". Ingen har klart defineret begreberne, hverken i denne eller anden lovgivning.

Nytteindsats

Der indføres et nyt redskab nytteindsats, som en del af virksomhedspraktik. Formålet er, at uddannelses- og jobparate kontanthjælpsmodtagere skal arbejde for deres ydelse. Der er fastlagt regler om, hvem der skal i nytteindsats, regler for senest hvornår og hvor længe samt at nytteindsats alene foregår på kommunale arbejdspladser.

Kravet om dispensation fra LBR i forhold til rimelighedskravet kan vanskeliggøre det for kommunerne at leve op til formålet om, at åbenlyst uddannelsesparate unge skal arbejde for ydelsen i nyttejob, når der eksempelvis søges om uddannelseshjælp hen over sommeren.

- *Nytteindsats kan for nogen kontanthjælpsmodtagere være et helt relevant redskab, men det er et dyrt redskab og det risikere at fastholde nogen ledige længere på offentlig forsørgelse end de ellers ville have været. KL foreslår derfor, at det bliver fleksibelt for den enkelte kommune at beslutte til hvem og hvornår redskabet anvendes. KL foreslår endvidere, at det ikke blot er den kommunale sektor, men hele den offentlige sektor, der skal stille pladser til rådighed for nytteindsats.*

Ret til virksomhedsrettede tilbud og jobrotation

Ifølge lovforslaget får kontanthjælpsmodtagere ret til virksomhedsrettet tilbud, hvis de selv finder "pladsen". Det kan i praksis eksempelvis være et privat løntilskud i op til 12 måneder. Kommunen skal "ikke foretage en vurdering af de lediges ønsker og forudsætninger samt arbejdsmarkedets behov med henblik på, at personen hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse og hel eller delvis selvforsørgelse". KL bakker op om, at den enkelte skal have større ejerskab til egen sag, og i langt de fleste tilfælde vil kommunen godkende et virksomhedsrettet tilbud, som borgeren selv finder. Men der er tilfælde, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at bruge offentlige midler på tilbud selv i private virksomheder, f.eks.:

- Hvis ikke der er reelle ordinære beskæftigelsesmuligheder indenfor faget, når støtteperioden ender. Der er visse fag i f.eks. behandlings-, kultur- og underholdningsbranchen, der kan holdes "kunstigt oppe" via støttet beskæftigelse, men aldrig bliver til ordinære job.
 - Hvis borgeren hurtigere vil komme i ordinær beskæftigelse, hvis de er 100 pct. aktivt jobsøgende. Aktivering kan have en fastholdelseeffekt, jobsøgningsintensiteten falder, især når man deltager i et længerevarende forløb.
 - Hvis det bidrager til en generel "tilskudsglidebane", så kontanthjælpsmodtagere får svært ved at opnå ordinær beskæftigelse uden ansættelse påbegyndes med virksomhedspraktik og/eller løntilskud.
- *KL foreslår, at der indføres en bestemmelse om, at kommunen kan afslå ønsket, hvis tilbuddet ikke styrker den lediges muligheder for at komme i ordinær beskæftigelse svarende til bestemmelsen vedrørende den særlige uddannelsesordning.*

Udskrivnings- og udslusningskoordinator

KL er enige i, at det fagligt set er en god ide, at kommunerne tidligt kommer i gang med at forberede overgangen fra sygehusindlæggelse til egen bolig. Der er imidlertid et opgaveoverlap med socialpsykiatrien, som skal håndteres.

- *KL finder det afgørende, at der i forbindelse med udmøntningen af reformen sikres en hensigtsmæssig arbejdsdeling med socialområdet, så der ikke sker dobbeltarbejde.*
- *KL mener, at det bør sikres, at Regionerne og Kriminalforsorgen har pligt til at samarbejde med kommunerne om patienter med psykiske lidelser, så der skabes bedre overgange. Det kan f.eks. ske ved at denne pligt indskrives i relevant lovgivning.*

I lovforslaget indføres ret til en udslusningskoordinator. Denne ret og de forhindrer, som er beskrevet i lovforslaget, overlapper med projekt god løsladelse, hvor man har lavet et fast koncept, og der laves konkrete samarbejdsaftaler. Dette bør lovforslaget tage højde for.

- *KL mener, at det er afgørende, at der ikke lægges en fast organisatorisk ramme ned over kommunerne i form af ansættelse af en udslningskoordinator.*

Kontanthjælpsreform - målgrupper og indsats - foreløbig* oversigt					05-06-2013
	Nr. 2 - jobparat	Nr. 3 - akt.parat	Nr. 12 - åbenlys	Nr. 12 - udd.parat	Nr. 13 - akt.parat
Visitations-samtale	Senest 1 uge efter første henvendelse	Senest 1 uge efter første henvendelse	Senest 1 uge efter første henvendelse	Senest 1 uge efter første henvendelse	Senest 1 uge efter første henvendelse
CV	3 uger efter tilmelding	Nej	3 uger efter første henvendelse	Nej	Nej
Næste samtaler	Yderligere 2 samtaler indenfor de første 3 måneder	i kontakt-forløbet	i kontakt-forløbet	Yderligere 2 samtaler indenfor de første 3 måneder	Yderligere 2 samtaler indenfor de første 3 måneder, dog ikke i helt særlige tilfælde
Kontaktforløb	Mindst 4 samtaler indenfor 12 måneder	Mindst 4 samtaler indenfor 12 måneder	I det omfang nødvendigt for at sikre udd.fokus mm	I det omfang nødvendigt for at sikre udd.fokus mm	Senest hver anden måned
Uddannelses-pålæg	Nej	Nej	Ja, startes ved 1. samtale	Ja, startes ved 1. samtale	Ja, startes ved 1. samtale
Jobplan	Ja	Ja	Afskaffet	Afskaffet	Afskaffet
Tilbud – hvornår	Senest efter 3 måneder	Senest efter 6 måneder	Straks, undtagelsesvis senest efter en måned	Senest en måned efter første henvendelse	Senest en måned efter første henvendelse
Tilbud – gentagne	senest 6 måneder efter første	senest 12 måneder efter første	maksimalt 4 uger mellem hver indsats	maksimalt 4 uger mellem hver indsats	maksimalt 4 uger mellem hver indsats
Tilbud – varighed	Mindst 2 uger	Mindst 2 uger	uafbrudt frem til uddannelses-start	uafbrudt frem til uddannelses-start	uafbrudt frem til uddannelses-start
Mentor	Som tilbud	ret+pligt, hvis ikke kan deltage i andre tilbud	hvis ikke været i kontakt med jobcenter før	hvis ikke været i kontakt med jobcenter før	ret+pligt, hvis ikke kan deltage i andre tilbud
Mentor, finansiering	ingen finansiering	indenfor en begrænset økonomisk ramme	indenfor en begrænset økonomisk ramme	indenfor en begrænset økonomisk ramme	indenfor en begrænset økonomisk ramme

Kontanthjælpsreform - målgrupper og indsats - foreløbig* oversigt					05-06-2013
	Nr. 2 - jobparat	Nr. 3 - akt.parat	Nr. 12 - åbenlys	Nr. 12 - udd.parat	Nr. 13 - akt.parat
Vejledning & opkvalificering					
- Ordinær uddannelse (§31,1, nr.1)					
- ret og pligt	Nej, men kan få tilbud	Efter sammenhængende 6 mdr.	Senest efter 1 måned	Senest efter 1 måned	Senest efter 1 måned
- refusion ydelse	50%	50%	50%	50%	50%
- refusion driftsudgifter	Efter 9 mdr. 50%	50%	Efter 9 mdr. 50%	50%	50%
- Anden udd., projekter (§31,1, nr.2)					
- ret og pligt	Nej, men kan få tilbud	Efter sammenhængende 6 mdr.	Senest efter 1 måned	Senest efter 1 måned	Senest efter 1 måned
- refusion ydelse	30%	30%	30%	30%	30%
- refusion driftsudgifter	Efter 24 mdr. 50%	30%	Efter 24 mdr. 50%	30%	30%
<i>læse, skrive, regne, ordblinde- kurser (§ 32)</i>					
- ret og pligt	Ret	Ret	Ret	Ret	Ret
- refusion ydelse	30%	30%	30%	30%	30%
- refusion driftsudgifter	50%	50%	50%	50%	50%
Realkompe- tencevurdering	ret, hvis ikke erhvervskomp.	ret, hvis ikke erhvervskomp.	Nej	Nej	Nej
Virksomheds- praktik - almindelige	maks. 4/13 uger	maks. 13 uger	maks. 4/13 uger	maks. 4/13 uger	maks. 13 uger
Virksomheds- praktik - nytteindsats	maks. 13 uger	maks. 13 uger	maks. 13 uger	maks. 13 uger	maks. 13 uger
Løntilskud - offentlig	maks. 6 måneder	maks. 6 måneder	maks. 6 måneder	maks. 6 måneder	maks. 6 måneder

Kontanthjælpsreform - målgrupper og indsats - foreløbig* oversigt					05-06-2013
	Nr. 2 - jobparat	Nr. 3 - akt.parat	Nr. 12 - åbenlys	Nr. 12 - udd.parat	Nr. 13 - akt.parat
Løntilskud - privat	Efter 6 mdr.	Efter 6 mdr.	Efter 6 mdr.	Efter 6 mdr.	Efter 6 mdr.
Enlige + unge forældre					
- barsel vejledn. samtale	tilbud	tilbud	tilbud	tilbud	tilbud
- studiestarts- koordinator	-	-	forsøg	forsøg	forsøg
Koordinerede sagsbehandler		Ret			Ret
Udskrivnings- koordinator	tilbud op til 3 mdr. før udskrivning og min. 6 mdr. i alt				
Udslusnings- koordinator	jf. aftalen om Kriminalforsorgens økonomi 2013-2016				
	oversigten er ikke udtømmende , idet der er yderligere specifikke regler bl.a. om: aktivitetsdusør (§ 75) og tilskud til opkvalificering (§ 99)				
	* der tages forbehold for misforståelser				

Bilag 3 til KL's høringsvar til kontant-hjælpsreformen: ydelsesdelen

Den 5. juni 2013

Sags ID: SAG-2013-03701

Dok.ID: 1704789

BRS@kl.dk

Direkte 3370 3450

Mobil 2065 5166

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/4

Borgerne skal have rimelig varsel om lavere ydelser

For nogle kontanthjælpsmodtagere vil der fra den 1. jan. 2014 være tale om væsentlige ændringer af deres forsørgelsesgrundlag - det gælder især de 25-29 årige og de samlevende. KL mener, at der bør være en rimelig varslingsperiode for tilpasning af deres økonomi og øvrige forhold, for således at undgå, at der ikke sker en øgning af antallet af f.eks. fogedsager, eller midlertidig støtte til udsættelsestruede borgere eller i værste konsekvens, en stigning i antallet af udsættelser og dermed stigning i antallet af hjemløse.

- *KL foreslår derfor, at de lavere ydelser først træder i kraft 6 mdr. efter, at de berørte borgere er blevet varslet herom.*

Nye komplekse ydelsesregler øger risikoen for fejludbetalinger og mindsker retssikkerheden

Lovforslaget betyder, at der indføres en ny ydelse (uddannelseshjælp). Herudover skal aktivitetsparate unge tildeles et aktivitetsstillæg, som afhænger af den enkeltes uddannelsesparathed og om den unge deltager i et tilbud eller ønsker om at deltage i et.

KL mener, at det er administrativt meget komplekst og tungt at skulle arbejde med de nye ydelser og dertilhørende differentierede satser tillige med at skulle administrere de resterende forsørgelsesydelse i Aktivloven. Hertil kommer, at bevillingen af f.eks. aktivitetsstillægget er afhængigt af medarbejdere i både jobcenter og ydelsesafdelingen samt, at nogle af de nye ydelser forudsætter andre ydelser (ekstra børnetilskud), som er placeret udenfor kommunernes regi.

KL mener, at jo flere forskellige ydelser og betingelser desto større vil den administrative belastning være. Herudover vil det betyde en større fejlrate,

da der involveres flere medarbejdere, og der er mere der kan laves fejl i. Dette vil i sidste ende betyde en udfordring for de enkelte borgere, vis retssikkerhed vil blive svækket, når de ikke kan gennemskue, hvilken ydelse de har ret til.

- *KL mener, at reglerne bør gennemgås med henblik på at sikre en betydelig regelsanering.*

Gensidig forsørgerpligt for samlevende

Samlevendes gensidige forsørgelsespligt vil medføre store administrative omkostninger, eftersom der vil ske en betydelig stigning i antallet af borgere, der skal modtage supplerende kontant-/uddannelseshjælp i forhold til nu.

Det bliver særligt problematisk, at administrere overgangsordningen, som betyder, at der både skal foretages beregning efter de hidtidige og de kommende regler. Det vurderes unødigt kompliceret

- *KL foreslår, at der aftales en enklere overgangsordning, f.eks. med faste månedlige ydelser efter borgerens situation.*
- *KL foreslår, at Beskæftigelsesministeren udarbejder vejledning herom, så der sikres ens administration af reglerne.*
- *KL opfordrer til, at Arbejdsmarkedsstyrelsen i samarbejde med KL udarbejder de breve, som skal sendes til de personer, der helt eller delvis mister kontanthjælpen.*

Særlig støtte til studiestart

KL støtter, at kommunerne efter § 34a kan give støtte til studiestart på op til 5.000 kr. til enlige forsørgere. Det foreslås i §92a, at kommunerne i alle disse sager skal undersøge om borgeren er ophørt fra uddannelse inden for et år. Hvis det er tilfældet skal det vurderes, om der er salgsværdi i materialerne (f.eks. en studiebog) og kræve evt. tilbageværende værdi tilbagebetalt. I mange sager vil det dreje sig om et meget lille beløb, som kommunerne kan kræve tilbagebetalt. Indførslen af §92a vil derfor lægge en stor administrativ byrde på kommunerne, som slet ikke står mål med det beløb, som vil kunne kræves tilbagebetalt. (regelforenkling)

- *KL foreslår, at § 92a fjernes.*

Digital parthøring

I forslaget til § 98b fremgår det, at kommunen samtidig med parthøringen skal sende en agterskrivelse, når kommunen påtænker at træffe afgørelse om sanktion efter §§ 36-41. I dag er det typisk jobcentret, der parthører borgere ift. udeblivelser m.v. Herefter sender jobcentret en indstilling til ydelsescentret. I nugældende § 3 i bekendtgørelse om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats fremgår, at jobcenteret ikke må træffe afgørelse, men skal indstille til ydelsescenteret. Hvis jobcenteret samtidig med

partshøringen skal sende en agterskrivelse i forhold til, hvilken bestemmelse i §§ 36-41, der anvendes, så har jobcentret truffet beslutningen og indstillingen til ydelses-centeret er illusorisk.

- *KL finder det derfor helt nødvendigt, at reglerne i bekendtgørelse om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats ændres, således at både jobcenteret og andre enheder i kommunen kan træffe afgørelse i disse sager.*

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i Aktivloven

- Det fremgår af lovbemærkningerne til § 2b, stk. 2, nr. 2, at kun en af betingelserne skal være opfyldt. KL mener, at det bør tydeliggøres (med mere end et ”eller”) i § 2b, stk. 2 nr. 2, at det kun er én af betingelserne i nr. 1-3, der skal være opfyldt. Der kan for eksempel stå i § 2b, stk. 2: ”Det er udover kravene i stk. 1 en betingelse, at mindst en ud af følgende tre betingelser er opfyldt...”
- Til § 2b, stk. 3. KL ønsker en tydeliggørelse af, hvad et samliv af ægte-skabslignende karakter er. Gerne eksemplificeret. Herudover bør det præciseres, at sanktioner ikke skal regnes med, når regler i 2014 kun skal slå igennem med halv kraft.
- Til § 14, stk. 7. KL finder det positivt, at kræftpatienter, der er kontant-hjælpsmodtagere, ikke får modregnet engangsbeløb op til 150.000 kr. fra privategnet forsikringsordninger i deres kontanthjælp i op til 5 år efter beløbets udbetaling.
- KL foreslår, at det tilføjes i § 41, at kommunen kan lukke en sag automatisk, hvis borgeren efter 4 uger slet ikke er mødt frem i det åbne tilbud. Begrundelsen er, at borgeren i så fald betragtes som selvforsørgende, og kommunen kan framelde borgeren tilbuddet. (regelforenkling)
- KL foreslår, at ydelsesændringer, som følge af en begivenhed (f.eks. at en borger fylder 25 år eller bliver gift/samlevende) først skal træde i kraft fra den efterfølgende første. Det vil både betyde mere enkle og forståelige beregninger, samt gøre it-understøttelsen mere enkelt. (regelforenkling)
- KL gør opmærksom, at modellen med udbetaling af aktivitetstillæg kan vise sig at have en uheldig konsekvens. I forbindelse med princip 164-11 blev det klarlagt, at borgere som får efterbetalt et beløb (som man var berettiget til), efterfølgende skal modregnes i hjælpen. Unge som i første omgang ikke tildeles aktivitetstillæg kan stå i denne uheldige situation,

hvis de f.eks. i forbindelse med en klagesag får efterbetalt flere måneders aktivitetstillæg.

- Beskæftigelsesministeren kan tillade forsøgsordninger med lempeligere fradrag for arbejdsindtægter til udsatte kontanthjælpsmodtagere. KL mener, at det bør præciseres, at dem under 30 (der jo modtager uddannelseshjælp) også er omfattet af reglerne om forsøgsordninger med lempeligere fradrag for arbejdsindtægter.

4420

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K

Kristelig Fagbevægelse
Klokhøjen 4
8200 Aarhus N

Tlf. 8911 2233
Fax 7227 7200

28. maj 2013
4400/459-6300/2002-2529
ROW

pol.sekr@krifa.dk
krifa.dk

Åbningstider:
mandag: 9.30-16.30
tirsdag-torsdag: 9.30-15
fredag: 9.30-14

Høring over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Krifa har modtaget ovennævnte forslag til lov i høring.

Krifa har følgende bemærkninger til forslaget:

Der foreslås ændringer for nytteindsats (arbejde på en kommunal arbejdsplads til gengæld for kontanthjælp), hvilket vil medføre, at der vil komme flere personer i nyttejob. Under forudsætning af, at nyttejobbene ikke etableres på bekostning af ordinære stillinger, så har vi ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer på dette område. Det kan dog frygtes, at kommunerne i en økonomisk trængt tid kan blive fristet til at udfordre grænserne for nyttejob, hvilket vil være til skade for udbuddet af ordinært arbejde, da kommunerne umiddelbart får øget adgang til billigere arbejdskraft.

Der foreslås ændringer i mentorordningen, så mulighederne for, at forsikrede ledige kan få bevilget en mentor fra jobcenteret reelt afskaffes. Mentorordningen er i dag en tillægsydelse, som jobcenteret kan bevillige, hvis en ledig har brug for ekstra hjælp til f.eks. jobsøgning. Ifølge forslaget bortfalder kommunens refusion fuldstændigt, hvis en forsikret ledig får en mentor. Den foreslåede ændring vil desuden indebære, at mentor ændrer karakter fra at være en tillægsydelse, som man kan få samtidig med et aktiveringstilbud, til at være et selvstændigt tilbud. Da forsikrede ledige primært får virksomhedsrettede tilbud eller tilbud om opkvalificering, og der ikke gives flere tilbud på samme tidspunkt, så reducerer dette yderligere mulighederne for, at en forsikret ledig kan få en mentor. Hvor mange forsikrede ledige der i dag har gavn af mentorordningen ved jeg ikke, forslaget vil i det store perspektiv have begrænset betydning for a-kassen, men for dem der ville kunne have haft gavn af ordningen, er det en klar forringelse.

Kristelig Fagbevægelse er en fællesbenævnelse for:

Kristelig Fagforening
og Kristelig A-kasse

Venlig hilsen

Søren Fibiger Olesen
Formand

Rolf Weber
politisk konsulent

- et værdifuldt valg

KOMMUNALE TJENESTEMÆND
OG OVERENSKOMSTANSATTE
LØNGANGSTRÆDE 25, 1
1468 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 97 00 - FAX 33 11 97 07
www.kto.dk - E-mail: kto@kto.dk

Arbejdsmarkedsstyrelsen
E-mail: ams@ams.dk, tbi@ams.dk,
nh@ams.dk og aml@ams.dk

Sagsnr.: 3177.72
SR/lstj
Direkte tlf.nr.: 3347 0624
27. maj 2013

Vedr.: Høring over lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love og forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love

KTO har ved e-mail 15. maj 2013 modtaget ovenstående i høring med frist for eventuelle bemærkninger den 5. juni 2013.

KTO har ikke bemærkninger til høring over lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love og forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love, idet det skønnes, at ændringerne ikke har løn- og ansættelsesmæssige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

KTO henviser til eventuelle høringssvar fra CFU, LO, FTF og Akademikerne samt fra KTO's medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Susanne Rehm

Arbejdsmarkedsstyrelsen

**Svar på høring
om forslag til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den
aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af
kontanthjælpssystemet - indsatsdelen), og
forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om
statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis
udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af
kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig
forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og
sanktioner m.v.)**

København
Den 4. juni 2013

Arbejdsmarkedsstyrelsen har den 15. maj 2013 bedt om bemærkninger til ovennævnte lovforslag, der udmønter den politiske aftale om en reform af kontanthjælpssystemet. Lederne har valgt at besvare høringen på de to lovforslag i samme høringssvar, da bemærkningerne er af generel karakter.

Lederne tilslutter sig ambitionerne og intentionerne i aftalen om kontanthjælpsreformen. Det er afgørende, at de fleste unge gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse, hvilket er forudsætningen for at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det vil på længere sigt hæve arbejdsstyrkens kompetenceniveau og samtidig mindske udgifterne til overførselsindkomster.

Det er fornuftigt, at kontanthjælpen for alle unge under 30 år uden uddannelse afskaffes og erstattes af en uddannelseshjælp på niveau med SU, således at der ikke forskel mellem niveauet for uddannelseshjælp og SU. En forskel i niveauer ville kunne medføre en uhensigtsmæssig adfærd.

Der er hensigtsmæssigt, at kommunerne får mulighed for at etablere en særskilt enhed, der alene varetager indsatsen over for uddannelseshjælpsmodtagere. Der er en risiko for, at det kan påvirke få studiemiljøet negativt, hvis for mange unge, der ikke er uddannelsesmotiverede, optages på uddannelsesinstitutionerne. Det stiller krav til den visitations- og afklaringsproces, der skal foregå i jobcentrene forud for start på uddannelse og til samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionen og jobcentret. I den forbindelse er muligheden for at etablere "efterværn" i form af mentorstøtte vigtig.

Lederne

Vermlandsgade 65
2300 København S

Telefon 3283 3283
Telefax 3283 3284

ledeme@ledeme.dk
www.ledeme.dk

Muligheden for at få aktivitetstillæg for de unge under 30 år, der ikke vurderes at være uddannelsesparate i de uger, hvor de deltager i aktive tilbud, er ikke hensigtsmæssig. Det kan få nogle unge til at undgå uddannelse alene ud fra rent økonomiske betragtninger.

Endelig skal Lederne bemærke, at man støtter indførelsen af gensidig forsørgelsespligt for samlevende par, hvor begge er fyldt 25 år.

Med venlig hilsen

Kim Møller Laursen

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K

Sagsnr. 12-3446
Vores ref. EKH/csø/lgy
Deres ref. 2013-0005869/
2013-0005891. BEST 2 kon-
tor/AML 1. kontor

*Sendes pr. e-mail til ams@ams.dk, tbi@ams.dk, rnh@ams.dk, aml@ams.dk,
act@ams.dk, anh@ams.dk og bst@ams.dk.*

Den 28. maj 2013

Reform af kontanthjælpssystemet

LO har modtaget høring vedr. Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen) samt Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.).

Regeringen indgik den 18. april 2013 en bred politisk aftale med Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance om en reform af kontanthjælpssystemet.

Den politiske aftale er nu udmøntet i to lovforslag, som LO har modtaget i høring.

Når reformen implementeres, vil LO være meget opmærksom på, at ministeriet arbejder for, at der sikres tilstrækkelig med kvalitetstilbud i form af en ordentlig nytteindsats, en god indsats der understøtter de unge, der har svært ved at tage en uddannelse og kvalificerede uddannelsestilbud til kontanthjælpsmodtagerne.

Det er meget vigtigt for LO, at reformens intentioner også føres ud i praksis.

Øget uddannelse til unge samt udvidelse af målgruppen for ungeindsatsen

Alle uddannelsesparate skal ifølge lovforslaget have uddannelseshjælp, som er på niveau med SU. For de såkaldte aktivitetsparate unge, dvs. unge med andre problemer end arbejdsløshed, indføres et aktivitetsstillæg som sikrer, at den unge modtager den samme ydelse som efter de nugældende regler. Ifølge aftalen træder aktivitetsstillægget først i kraft efter tre måneder.

LO skal hermed protestere mod, at ydelsen for de unge aktivitetsparate sættes ned i forhold til regeringens udspil.

Unge med andre problemer end arbejdsløshed kommer ikke hurtigere i beskæftigelse af, at man reducerer deres ydelse. Tværtimod kan det virke modsat i retning af yderligere marginalisering af en i forvejen udsat gruppe.

LO mener, at så mange som muligt af de unge skal have en kompetencegivende uddannelse, såfremt de er i stand til det, og LO deltager gerne i diskussioner angående, hvordan målet nås.

Det forudsættes, at personer der i fremtiden pålægges at tage en uddannelse får mulighed for – på lige fod med øvrige studerende – at optage SU-lån, søge billige uddannelsesboliger m.m.

LO skal samtidig pointere, at uddannelsespålægget ikke må misbruges til at fratage ikke uddannelsesparate deres kontanthjælp eller til at tvinge unge i uhensigtsmæssige uddannelser mod deres vilje. Af disse grunde er der i dag regler i LAB-loven, der tilsiger, at uddannelsespålægget skal udformes efter dialog og i samarbejde med den unge. Reglen indebærer også, at det er forbundet med sanktioner ensidigt at sige nej til uddannelse. Det er vigtigt at holde fast i denne regel.

Uddannelsespålægget må ikke bruges til at straffe de unge, men skal bruges som et – af flere – motiverende redskaber.

I regeringens udspil til en kontanthjælpsreform er opgjort, at uddannelseseffekten som følge af uddannelsespålæg vil være 1.000 personer i 2014 stigende til 4.600 personer i 2017. Størsteparten af disse vil blive henvist til erhvervsuddannelserne eller skulle have tilbud om en erhvervsgrunduddannelse (egu) eller et produktionsskoleophold. Dette vil betyde en forøgelse af tilgangen til dette område på ca. 10 procent.

Det er vigtigt, at uddannelsesinstitutionerne er i stand til at modtage disse ekstra personer.

Disse personer har ingen afsluttet uddannelse ud over folkeskolen, men statistikken viser, at de i gennemsnit vil have opholdt sig to år i uddannelsessystemet efter folkeskolen. Samtidig vil en del af dem have nogle erhvervs erfaringer, der kan bygges på. Imidlertid skal man også være realistisk overfor, at der i en vis udstrækning er tale om grupper, der er langt væk fra uddannelsessystemet, og som historisk aldrig tidligere har været i stand til at tage en erhvervsuddannelse.

Således vil der være behov for en realkompetenceafklaring, en vurdering af personlige forudsætninger og motivation samt en evt. faglig kompetenceforbedring inden de pågældende kan begynde på en egentlig erhvervsuddannelse.

Derfor foreslår LO:

- At kontanthjælpsmodtagere, der gives et uddannelsespålæg (og er erklæret uddannelsesparat af kommunen) henvises til et afklaringsforløb på en erhvervsskole af X ugers varighed som indgang til uddannelsesforløbet.
- At der på denne baggrund kan tilrettelægges forløb på mellem 0 og X ugers varighed afhængig af resultatet af afklaringsforløbet, der skal klargøre den enkelte til den aftalte erhvervsuddannelse.

Hovedparten af de personer, der i dag pålægges uddannelse, pålægges en erhvervsuddannelse. Dette er formentlig ganske udmærket i langt de fleste tilfælde, men pålægget til en erhvervsuddannelse bør ikke ske pr. automatik. Pålægget kan med fordel bruges også til andre uddannelsesformer, såsom fx gymnasiet og andre mere boglige uddannelser.

Særligt for den lidt svagere gruppe af unge som er i risiko for at afbryde en påbegyndt uddannelse er det vigtigt, at indsatsen er håndholdt, individuel og helhedsorienteret. Problemet for de svagere unge i dag er, at overgangen fra jobcentret/kontanthjælps-systemet stiller store udfordringer, idet jobcentret slipper kontakten med den unge, i det øjeblik den unge starter på uddannelsen. Jobcentret bør følge op på den unge, og så efter vedkommende er startet på uddannelsen.

Ikke uddannelsesparate unge

Nogle af de under 30-årige er ikke uddannelsesparate. For disse personer vil det være umuligt på kort sigt at gennemføre en ordinær uddannelse. For disse personer bør man i stedet lave en "uddannelsesplan", der i samarbejde med den arbejdsløse beskriver, hvordan personen får en passende uddannelse. En passende uddannelse kunne være uddannelser/kurser, som giver specifikke erhvervsrettede kompetencer. Gerne målrettet det lokale arbejdsmarkeds behov. AMU-systemet vil udgøre en væsentlig del af disse uddannelser.

Selv korte erhvervsrettede kurser kan være et uopnåeligt mål for en del af gruppen. Særligt for denne gruppe bør man give hurtig aktivering og eventuelt nytteaktivering, men også aktivering som sigter på kompetenceudvikling og på at afhjælpe de andre problemer, personen eventuelt har udover arbejdsløshed.

For de ikke uddannelsesparate unge, foreslår LO, at:

- Der etableres kompetencegivende uddannelsesforløb (fx af egu- eller produktionsskolelignende karakter evt. med inddragelse af AMU-kurser) til de kontanthjælpsmodtagere, der ikke på kort sigt kan blive i stand til at tage en erhvervsuddannelse på normale vilkår. Disse forløb kunne bygge på kompetencepakker defineret af de faglige udvalg og dermed udgøre en afgrænset del af en erhvervsuddannelse. Det må ligeledes overvejes, hvordan den kommende flex-uddannelse kan anvendes som et redskab i forhold til denne gruppe.

Øget aktivering samt nytteindsats

Helt grundlæggende er tanken bag reformen, at aktiveringen skal øges. Ifølge aftalen fremrykkes den aktive indsats til at træde i kræft efter tre måneder.

Ifølge lovforslaget, kan kommunen ikke få refusion de første ni måneder for udgifter til tilbud om ordinær uddannelse, bortset fra regne-, læse- og stavekurser og ordblindundervisning. Og de første 24 måneder vil kommunen ikke kunne få refusion for udgifter til tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering.

LO kan frygte, at den manglende refusion for opkvalificering og vejledning, vil føre til et fald i denne type aktivering. LO mener, at der skal være plads i aktiveringssystemet til at tilbyde opkvalificering og vejledning til dem, som har behov.

LO finder nytteindsatsen bekymrende. Der er allerede i dag en del faggrupper, særligt inden for det offentlige, hvor rimelighedskravet ikke overholdes, og hvor mere end halvdelen er ansat med offentligt tilskud. Derfor bør nytteindsatsen også omfatte det private arbejdsmarked.

LO ser nytteindsats, som job der supplerer det eksisterende arbejdsmarked, og ikke job som erstatter "ordinære" job.

Det kraftige fokus på nytteindsats i regeringens kontanthjælpsudspil indebærer risiko for, at nytteindsats fortrænger ordinære ansættelser. Derudover kan selve konceptet for nytteindsats – at kontanthjælpsmodtagere skal arbejde for kontanthjælpen og udføre samfundsmæssige opgaver, der skaber nytte – være problematisk. Ifølge lovforslaget, er det ikke hensigten, at nytteindsats skal have en arbejdsmarkedspolitisk effekt udover skræmmeeffekten, der består i at skræmme den arbejdsløse væk fra kontanthjælp. LO finder det kritisabelt, at der ikke indgår et opkvalificerende element i definitionen af nytteindsats.

LO er bekymret for, hvordan det nye redskab – nytteindsats – vil blive brugt ude i kommunerne. Desuden er LO foruroliget over muligheden for, at nytteindsats fortrænger ordinære job.

Ifølge det udsendte lovforslag, er nytteindsats langt fra indhegnet tilstrækkeligt. LO har tidligere stillet forslag til principper, som vi mener, skal gælde for nytteindsats. Disse principper er oplistet i bilaget til LO's høringsvar. LO finder, at disse principper bør indarbejdes i den endelige lov.

Ifølge lovforslaget vil kommunen ikke fremover kunne modtage refusion fra staten ved tilbud om mentorstøtte til beskæftigede, arbejdsløshedsdagpengemodtagere samt jobparate kontanthjælpsmodtagere. LO er modstander af, at mentorstøtten fjernes for disse grupper. Mentorer har vist sig at være et godt redskab også for denne gruppe.

Det er flere gange dokumenteret, at revalidering har bedre effekter end aktivering.

Revalideringsinstrumentet bør derfor bruges langt mere aktivt i aktiveringsindsatsen. LO finder, at det endelige lovforslag bør åbne op for øget brug af revalideringsinstrumentet. LO har tidligere stillet et konkret forslag til ændring af revalideringsbestemmelserne.

Bevillingen til LBR-puljen reduceres

Bevillingen til LBR-puljen reduceres med 18 millioner kroner i 2016 og med 36 millioner kroner for 2017 og frem.

LO finder det ulogisk, at bevillingen til LBR falder samtidig med, at LBR tilføres nye opgaver.

Udvidet karensperiode for ATP

Karensperioden for hvornår der indbetales ATP udvides fra 6 til 12 måneder for kontanthjælpsmodtagere på voksensats.

Gruppen af kontanthjælpsmodtagere har i forvejen begrænsede muligheder for selv at spare op til alderdommen. LO er imod, at man nu via dette forslag medvirker til at skabe en gruppe af fattige pensionister i fremtiden.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst

Regler angående nytteindsats

LO foreslår, at:

- Nytteindsats skal reguleres efter samme regelsæt i LAB-loven, som regulerer ansættelse med løntilskud.
- Personer i nytteindsats skal ansættes og aflønnes i henhold til gældende overenskomst på området. Kontanthjælp skal dermed omregnes til et antal arbejdstimer i forhold til den overenskomstmæssige løn (antal timer x overenskomstmæssig løn = beløb svarende til kontanthjælpen).
- I opgørelsen af merbeskæftigelseskravet skal der ikke udelukkende ses på den samlede arbejdsplads, men der skal også ses på omfanget inden for det enkelte arbejdsområde/overenskomstområde.
- Når arbejdsløse kommer i nytteindsats, skal der indgås skriftlig aftale med tillidsrepræsentanten for at undgå fortrængning af ordinært ansatte¹.
- Det normale rimelighedskrav (forholdstalskrav) som gælder for virksomhedspraktik, skal også gælde i fremtiden for personer ansat i virksomhedspraktik som led i nytteindsats.
- Nytteindsats kun må omfatte arbejde, der ellers ikke hidtil ville blive udført som almindeligt lønnet arbejde.
- LBR skal godkende brugen af nytteindsats inden de igangsættes, og skal løbende følge udviklingen i forhold til fortrængning af ordinært ansatte.
- Kommunen skal have pligt til at udarbejde en liste over alle job/personer omfattet af nytteindsats i kommunen.
- De nuværende regler om konkurrenceforvridning bør gennemgås, og der skal skabes sikkerhed for, at en uvildig instans kan kontrollere, om der er tale om konkurrenceforvridning.
- Der bør etableres en overvågningsenhed, som dels overvåger, at reglerne overholdes og dels fungerer som klagemyndighed.
- Såfremt kommunen ikke overholder rimelighedskravet, mister kommunen refusion².
- Reglerne for offentligt løntilskud skal afskaffes og erstattes af reglerne for privat løntilskud.
- Efter udløbet af perioden med nytteindsats, skal der tilbydes kompetencegivende uddannelse inden for det fagområde, man har arbejdet indenfor.
- Nytteindsats bør også kunne etableres på private arbejdspladser.

¹ Det skal bemærkes, at det allerede i dag fremgår af vejledningen til loven, at der er visse krav til skriftlig dokumentation af, at aftalen om løntilskud/virksomhedspraktik har været drøftet. Det foreslås, at bestemmelsen om skriftlighed skærpes og udvides.

² "Rimelighedskravet" måles ved det såkaldte "forholdstal" som definerer, hvor mange der må være i støttet beskæftigelse set i forhold til antallet af ordinært ansatte.

Høringssvar ang. kontanthjælpsreform

PROSA er enig i intensionerne om, at unge skal have et arbejde eller færdiggøre en uddannelse. Vi kan dog dårligt se, at reformen overordnet set vil hjælpe til at opnå dette resultat.

Hovedelementerne i reformen er 1) lavere ydelse til kontanthjælpsmodtagere under 30 år, 2) uddannelsespålæg, 3) større brug af nyttejobs, 4) forsørgerpligt for samboende samt 5) større sanktioner 6) hurtigere opfølgning på ledige samt 7) digital sagsbehandling.

Lavere ydelse til kontanthjælpsmodtagere under 30 år

PROSA finder det uacceptabelt, at personer under 30 år skal have en lavere kontanthjælpssats, blot fordi de er under 30 år. Mange er på dette tidspunkt etableret og har faste udgifter til bolig. Dem, der har en kompetencegivende uddannelse, vil fremover blot vil få 6.767 kr. om måneden, hvis de kommer i berøring med kontanthjælpssystemet. Det bringer dem ikke tættere på arbejdsmarkedet, at de får en så lav sats – tværtimod kan det medføre en deroute for unge mennesker, der har gjort, som samfundet har bedt dem om, nemlig at tage en uddannelse, hvorefter de uforskyldt bliver ledige.

Det underliggende argumentet for at indføre reformen er, at det skal kunne betale sig at tage en uddannelse, så derfor må der ikke være stor forskel på SU og kontanthjælp for de unge. Problemet med argumentet er, at stort set ingen studerende kan leve blot for SU, selv om de har adgang til billige kollegieboliger. Stort set alle studerende supplerer SU'en med SU-lån eller arbejde – sidstnævnte i en grad, så politikkerne med den samtidige SU-reform har sat det månedlige beløb, som de studerende må tjene ved siden af SU'en, op med 2500 kroner. Summa summarum bliver kontanthjælpsmodtagerne under 30 år stillet markant ringere end studerende på SU.

Flere af kontanthjælpsmodtagerne under 30 år, der har en kompetencegivende uddannelse allerede, vil i øvrigt være forhindret i at tage en ny uddannelse, fordi de ikke har SU-klip nok til at tage en ny uddannelse. Hvis de ikke kan finde nyt arbejde, er de tvunget til at være på en ydelse, der er så lav, at de kan risikere ikke at kunne betale deres bolig, hvilket kun skubber dem længere væk fra arbejdsmarkedet. Satsen virker som en aldersdiskrimination af mennesker under 30 år. Det er i øvrigt ikke motiverende for at tage en uddannelse, hvis der gennemføres en så dårlig behandling af dem, der har taget en uddannelse.

Det er et plaster på såret, at de aktivitetsparate unge under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse får ret til et aktivitetstillæg til kontanthjælpen på 3.733 kr., når personen har modtaget kontanthjælp i 3 måneder, og når personen deltager i aktiviteter i form af tilbud eller har tilkendegivet, at pågældende ønsker at deltage i tilbud. Det er uacceptabelt, at aktivitetstillægget kun gives i aktive uger, og helt grundlæggende er grundsatsen på 6.767 kr. uantageligt lav, og satserne virker uigennemskuelige for menigmand.

PROSA mener, at nedsættelse af kontanthjælp for personer under 30 år er generelt i strid med Forskelsbehandlingslovens principper og i særdeleshed for personer, som har taget en uddannelse.

Uddannelsespålæg

Vi støtter intensionen om, at flere unge skal have en uddannelse, men pålæg om uddannelse er ikke vejen frem. Hovedparten af de unge under 30 år uden uddannelse, som ender i kontanthjælpssystemet, har typisk allerede gjort deres erfaringer med uddannelsessystemet. Erfaringer der er fyldt med nederlag og afbrudte uddannelser. Det er naivt at tro, at et pålæg vil gøre, at de unge pludselig bliver klar til at gennemføre en uddannelse.

Vi er endvidere bekymrede for, hvad konsekvenserne er for studiesteder og studiemiljø, hvis der optages mange studerende, der ikke er det mindste motiverede for at tage og færdiggøre uddannelsen, men som udelukkende er tilmeldt uddannelsen for at modtage en ydelse. Vi frygter, at uddannelsespålæg vil mindske kvaliteten på uddannelsesstederne, samtidig med at de unge menneskers svære sociale situation bliver skjult i statistikker, hvor det ser pænere ud at være i gang med en uddannelse, end at være på en social ydelse.

PROSA er enig i, at det er et problem, at en stor del af de unge ikke får en uddannelse. Der er ikke tvivl om, at vi har brug for at hæve uddannelsesniveaet i Danmark. Men det er ikke gjort med tvang og trusler. Tværtimod er der behov for at se på de barrierer, som medfører fravalget af uddannelse.

Nyttejobs

Et andet element i kontanthjælpsreformen er indførelse af såkaldte nyttejobs, hvor arbejdsmarkedsparete kontanthjælpsmodtagere skal arbejde for kontanthjælpen på kommunale arbejdspladser.

Vi er bekymrede for, at funktioner indenfor det offentlige, som tidligere blev løst af fastansatte til ordinær løn, kan blive erstattet af kontanthjælpsmodtagere i nyttejobs, og det er en bevægelse, som vi må advare imod. Det er fint med indslusningsordninger, der skal føre til ordinær ansættelse, og det er fint at udfordre kontanthjælpsmodtagere, men krav om nyttejobs kan dårligt undgå at medføre fortrængning af ordinære ufaglærte jobs.

Endvidere er det en dequalificering af højtuddannet arbejdskraft at sende dem ud at samle affald op fra gaderne. Det handler ikke om, at nogle er for fine til at lave noget arbejde, men om at vi skal sørge for at opdatere vidensarbejderne i Danmark, så deres mangeårige kompetencer ikke sander til. Vi forventer vel alle, at vi igen får brug for kompetencerne – forhåbentlig inden alt for længe.

I stedet for at indføre nyttejobs burde regeringen skabe arbejdspladser til ordinære løn- og ansættelsesforhold samt lave længere forløbs efter- og videreuddannelse for ledige, eksempelvis med ret til at tage relevante certificeringskurser for it-professionelle, så de ledige igen kan blive attraktive at ansætte for arbejdsgiverne. Ellers vil der ske et stort kompetencespild blandt vidensarbejderne. Det er under alle omstændigheder vigtigt, at der bliver et jobperspektiv i "tilbuddet" om nyttejob.

Forsørgerpligt for samlevende

Vi vender os imod, at samlevende skal have gensidig forsørgelsespligt. Vi forudser, at der skal bruges mange ressourcer på at kontrollere borgerne, og disse kunne være anvendt på andre mere produktive måder.

Vores største bekymring ved forslaget er, at der kan forhindre singler og enlige forsørgere i at indgå et nyt bindende parforhold, hvis man fra start af skal have gensidig forsørgelsespligt. I dag er der jo mange, der flytter sammen og afprøver, om relationen kan bære til et længerevarende forhold. Det vil mange nok betænke sig på, hvis man fra dag 1 skal forsørge hinanden.

Vi er også bekymrede over, at dette forslag vil forhindre boligformer, hvor man f.eks. for at spare penge deler en lejlighed. Det vil betyde stor boligmangel, hvis denne løsningsmodel forhindres.

Idet mindste bør der indføres en længere karenperiode på f.eks. to år, hvor samboende undtages fra den gensidige forsørgerpligt.

Større sanktioner

Vi finder det unødvendigt, at en person, der er uddannelses- eller jobparat, kan miste retten til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i op til 3 måneder, hvis personen gentagne gange uden rimelig grund ikke har opfyldt sin pligt til aktivt at stå til rådighed for uddannelse eller arbejde eller er udeblevet fra eller har afvist tilbud. Hvis man fratager personer indtægt i op til 3 måneder, kan det medføre, at personen bliver sat på gaden og permanent ender udenfor arbejdsmarkedet. Punktsanktioner må være rigelige.

Hurtigere opfølgning på ledige.

Vi kan til gengæld støtte, at ledige hurtigere får tilbud og samtaler, når de kommer i berøring med kontanthjælpssystemet.

Vi kan støtte, at den eksisterende regel om, at personer, der modtager kontanthjælp alene på grund af ledighed, skal deltage i cv-samtaler, bliver afskaffet. Det har langt fra været relevant for alle ledige at få en CV-samtale.

Vi støtter også, at alle modtagere af hjælp indkaldes af kommunen til en samtale senest en uge efter henvendelsen om hjælp, hvor der foretages en visitation af, om personen er jobparat, aktivitetsparat eller uddannelsesparat. Vi ser gerne, at der følges op med hurtige, virksomhedsnære tilbud, og vi håber, at jobcentre og virksomheder lykkes med at arbejde tættere sammen om at skaffe folk i arbejde gennem virksomhedsrettede forløb. Vi håber, at der bliver afsat tilstrækkelige midler til denne indsats.

Digital sagsbehandling

Lovforslaget pålægger kommunerne at sende partshøring og agterskrivelse digitalt til en person, før der træffes afgørelser om blandt andet sanktioner. Samtidig stilles der krav om, at en uddannelsesparat uddannelseshjælpsmodtager og en jobparat kontanthjælpsmodtager skal besvare

partshøringen digitalt. Aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere kan besvare partshøringen digitalt, men der stilles ikke krav om det.

PROSA vil som de it-professionelles fagforening advare mod, at digitaliseringen bliver et absolut krav til nogle af kontanthjælpsmodtagerne, idet vi ved, at mange borgere ikke vil magte at anvende digitale løsninger, selv om de er uddannelsesparate eller jobparate. Det vil medføre manglende besvarelser og misforståelser, der ikke er til gavn for borgerne, og som risikerer at svække deres retssikkerhed.

It-systemer skal anvendes, så de er til gavn for både administration og borgere, og det virker som om, at det sidste er glemt i lovforslagets krav. PROSA vil derfor foreslå, at såfremt der ikke kommer en reaktion fra en borger indenfor et fastlagt antal dage, skal der forsøges kontakt ad andre veje end de digitale kanaler. Alternativt bør man kunne meddele, om man ønsker skrivelser på papir eller i elektronisk form.

Økonomi og konklusion

Grundlæggende virker lovforslaget som et besparelsesforslag, der kun i begrænset omfang bringer kontanthjælpsmodtagere tættere på arbejdsmarkedet, hvorimod vi ser en stor risiko for, at flere bliver marginaliserede på lave sociale ydelser, der må betragtes som nye fattigdomsydelser.

Venlig hilsen

Hanne Lykke Jespersen

Næstformand i PROSA

Høringssvar fra Randers Kommune v/arbejdsmarkedschef Ole Andersen:

Udkast til Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet – indsatsdelen).

Sendes til: ams@ams.dk, tbi@ams.dk og aml@ams.dk

Overordnet og gennemgående:

Forslagene indeholder en øget detailstyring af beskæftigelsesindsatsen, hvor der modsat er behov for en opblødning af de nugældende regler, som – ved at medføre et ikke ubetydeligt bureaukrati – optager ressourcer, der i stedet kunne anvendes til gavn for en effektiv beskæftigelsesindsats.

Hvor den politiske aftale indeholder en målsætning om "... at kontanthjælpssystemet skal bygge på klare rettigheder og pligter", trækker de foreliggende forslag i modsat retning.

Sammenholdt med "Kommissorium for udredning af den aktive beskæftigelsesindsats" ses, at nærværende forslag til udmøntning af den politiske aftale på væsentlige punkter går i modsat retning af, hvad regeringen har sat som overordnede mål for det arbejde, som en ekspertgruppe skal udføre i henhold til dette kommissorium.

Til § 1, nr. 1-6:

Mange målgrupper:

Der vil fremover være 13 målgrupper, hvor blandt andet rettigheder og pligter, kontaktførelse og forsørgelsesydelse er forskellige.

Idet denne udvidelse af antallet af målgrupper næppe kan undgås ved udmøntningen af den politiske aftale, kunne og burde der ved udarbejdelse af lovforslagene øvrige bestemmelser være gjort forsøg på at minimere de i kraft af de mange målgrupper uheldige konsekvenser (bureaukrati).

Uddannelsesparat / aktivitetsparat:

Jobcenterets vurdering af, om en ung er omfattet af enten § 2, nr. 12 eller § 2, nr. 13, har betydning for den unges forsørgelsesydelse.

Uheldige konsekvenser:

- Et økonomisk incitament for de unge til at ønske sig vurderet som værende aktivitetsparat.
- Et for de unge usikkert og uklart regelgrundlag, der strider mod målsætningen om "klare rettigheder og pligter".

Har den unge ikke klageadgang i forhold til jobcenteret vurdering om "uddannelsesparat" henholdsvis "aktivitetsparat", må det imødeses, at der vil blive indgivet klager over, at der ikke i tillæg til uddannelseshjælpen udbetales et aktivitetstillæg. Der vil altså være (endnu) en situation, hvor "ydelsescentret" har den formelle kompetence. "Ydelsescentret" skal træffe afgørelser, og behandle klager over afgørelser, som i et og alt er baseret på vurderinger foretaget af jobcenteret.

§ 1, nr. 41:

Første samtale – beskæftigelseslovens § 20a, stk. 1:

En uheldig og uklar formulering. F.eks. ville "... 1 uge fra første henvendelse om hjælp" være klar – d.v.s. ved udeladelse af den del af sætningen, der begynder med "når" og slutter med "sammenhængende". Hvad der kunne formuleres tydeligt i selve lovteksten, bør efter Randers Kommunes opfattelse ikke henvises til en nærmere definition i bekendtgørelse m.v.

§ 1, nr. 52 og 114:

Mentorstøtte:

Set i forhold til at et betydeligt antal borgere vil have ret til et tilbud i form af mentorstøtte – altså en pligt for kommunen til at tilbyde denne støtte – forekommer det betænkeligt, at der fastsættes en øvre grænse, inden for hvilken staten medfinansierer udgifterne. År for år vil der på dette område for kommunerne være knyttet en uheldig budgetmæssig usikkerhed.

Tilsvarende som forholdet er omkring den statslige medfinansiering af udgifter til tilbud efter kapitel 10 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, betyder denne – fra statens side – økonomisk betingede "adfærdsregulering" af kommunernes brug af lovens tilbudsmuligheder, en indskrænkning af kommunernes mulighed for at yde den mest hensigtsmæssige støtte til blandt andet – og især – borgere med særlige behov.

§ 1, nr. 64:

Virksomhedspraktik som nytteindsats:

En anvendelse af muligheden efter beskæftigelseslovens § 42a vil forudsætte anvendelse af så mange ressourcer (bureaukrati), at udbyttet – den unge arbejder i op til 13 uger "for sin ydelse" – næppe vil opveje det betydelige administrative arbejde, der vil være forbundet med afgivelse af disse tilbud.

Beskæftigelseslovens § 48, stk. 4 fortæller ikke – ej heller i bemærkningerne hertil – om det vil være i forhold til hver enkelt påtænkt tilbud om nytteindsats efter § 42a, der fra det lokale beskæftigelsesråd kan gives dispensation fra rimelighedskravet.

§ 1, nr. 104:

Beskæftigelseslovens § 96b, stk. 1:

Bestemmelsen om ret og pligt til kontinuerlige tilbud harmonerer efter Randers Kommunes opfattelse dårligt med de begrænsninger, som varighedsbestemmelser og finansieringsbestemmelser sætter for kommunes optimale anvendelse af tilbudsmulighederne.

Set i forhold til de vanskeligheder, som nogle under, der bliver omfattet af lovens § 2, nr. 13, har, er det tillige Randers Kommunes opfattelse, at den unges ret og pligt til tilbud efter kapitel 10-12 udvides til også at omfatte tilbud efter kapitel 9b (mentorstøtte). Der er muligvis tale om en forglemmelse ved udarbejdelse af lovudkastet?

Dette er i øvrigt et af flere eksempler på, at formuleringen i lovteksten bør være klar og utvetydig. En måned fra første henvendelse om hjælp? Eller en måned med sammenhængende modtagelse af uddannelsesydelse? – jf. "klare rettigheder og pligter".

§ 1, nr. 110:

Beskæftigelseslovens § 118, stk. 1 og 2:

Hvor den politiske aftale som målsætning har, at flest muligt af de unge skal gennemføre en uddannelse, er disse bestemmelser om en mindre statslig medfinansiering af indsatsen i form af vejledning og opkvalificering efter beskæftigelseslovens kapitel 10 udtryk for en "incitamentsstyring" (i forhold til kommunerne), som kan medføre, at den enkelte unge ikke gives det/de tilbud, der bedst gør den pågældende i stand til at påbegynde og gennemføre en uddannelse.

05.06.13

OA/srj

REU

Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20
1016 København K
(Sendt pr. e-mail til: ams@ams.dk)

Rådet for de Grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

Rådssekretær
Per Pagh Aarestrup
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf 3392 7332
Fax 3392 5302
e-mail: reu@uvm.dk

Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers (REUs) høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen)

4. juni 2013

Arbejdsmarkedsstyrelsen har ved mail af 16. maj 2013 sendt ovennævnte udkast til lovforslag til høring i REU med frist for bemærkninger senest onsdag den 5. juni 2013, kl. 11.00.

REU behandlede udkastet til lovforslag på mødet den 22. maj 2013, og rådet beklager indledningsvist, at REU – som det centrale råd i forhold til de grundlæggende erhvervsrettede uddannelsers område, hvor en betydelig del af de uddannelsesopgaver, der må forventes at skulle løses som konsekvens af lovforslaget – ikke ses på den vedlagte høringsliste. Således har REU også først har fået høringen tilsendt dagen efter de organisationer m.v., der fremgår af den tilsendte høringsliste.

I forhold til lovforslagets indhold anerkender REU, at lovforslagets formål om at sikre uddannelse og opkvalificering af unge kontanthjælpsmodtagere under 30 år med henblik på, at flest muligt får en mulighed for at blive en del af arbejdsmarkedet.

Lovforslaget indebærer, at unge under 30 år, som ikke har en erhvervs-kompetencegivende uddannelse, fremover skal kunne få uddannelseshjælp og samtidig omfattes af reglerne om uddannelsespålæg. Dette må forventes at medføre en betydelig øget søgning til de skoler, der udbyder grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, fra unge under 30 år med uddannelsespålæg. REU skal derfor udtrykke bekymring for, om presset fra disse potentielt socialt og på anden vis udfordrede unge kan give problemer i forhold til institutionernes varetagelse af deres kerneopgave, som er undervisning og uddannelse.

Rådet finder det afgørende vigtigt at understrege, at de unge, der på den-

ne måde søger de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, skal være i stand til at gennemføre disse på ordinære vilkår, og at de adgangskrav, der gælder og i fremtiden måtte komme til at gælde, også skal gælde fuldt ud for kontanthjælps- og /eller uddannelseshjælpsmodtagere, som for alle andre, der søger de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, herunder skal de være vurderet uddannelsesparate i forhold den pågældende uddannelse.

Dette stiller krav til kommunernes beredskab i forhold til opmærksomhed på og tydeliggørelse af kravene og forventningerne, som der stilles i forbindelse med optagelse på de pågældende uddannelser. Det er herunder helt afgørende, at kommunerne i videst mulig omfang sikrer, at de uddannelsessøgende er uddannelsesparate. Og for at dette kan lykkes, forudsætter det, at kommuner, skoler og andre interessenter indgår i et positivt samarbejde herom.

Men det er ikke nok, at de unge opfylder adgangskravene og er uddannelsesparate m.v. Rådet finder det også vigtigt, både at der både sikres en overlevering af relevant information fra kommune til skole, så skolerne bliver gjort bekendt med de eventuelle udfordringer, som eventuelt måtte være i forhold til den uddannelsessøgende, men også at der sikres, at kommunerne får ansvar for at stille et efterværn til rådighed i forhold til den uddannelsessøgende med henblik på at undgå frafald.

Ved eventuelt frafald eller afbrud af et uddannelsesforløb finder REU det endvidere vigtigt, at der fortages en fornyet vurdering af hvorvidt en ung, som er omfattet af et uddannelsespålæg, fortsat er uddannelsesparat. I denne forbindelse skal rådet pege på vigtigheden af, at der sikres mulighed for udveksling af informationer mellem uddannelsesinstitutioner og kommunens jobcentre m.v. for eksempel om frafaldshistorik m.v.

Rådet finder det endvidere vigtigt, at de unge finder frem til det rigtige uddannelses tilbud for den enkelte inden for inden for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, herunder erhvervsuddannelse, produktionskole og egu. Det er derfor afgørende, at der sikres optimale vejledningsmuligheder til de unge, så de unge selv har mulighed for at undersøge relevante uddannelser i forhold til egne kompetencer. Vejledningen kan evt. ske i regi af Ungdommens Uddannelsesvejledning, og da der er tale om en ny målgruppe skal vejledningen tilrettelægges i samarbejde mellem alle aktører, herunder uddannelsesinstitutionerne. Der er i den forbindelse behov for klare rammer og retningslinjer for alle kommuner i arbejdet med uddannelsesindsatsen, så de unge fra forskellige kommuner ikke udsættes for forskellig sagsbehandling i forhold til uddannelsesindsatsen.

I sammenhæng hermed opfordrer rådet også til, at der sikres nogle hensigtsmæssige incitamentsstrukturer, således at der ikke er forskel på, hvor

meget det set fra en kommunes side koster at sende en uddannelsessøgende på forskellige uddannelses tilbud, og dette uanset om den pågældende tidligere har deltaget i et uddannelses tilbud på f.eks. produktions-skoleområdet.

Rådet peger afslutningsvist på, at en stor tilførsel af voksne 25-30 årige som konsekvens af initiativerne i lovforslaget kan have en effekt på ungdomsuddannelsesmiljøerne på skolerne, og at dette kan have betydning for frafald m.v. for forskellige aldersgrupper ved de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser. Rådet opfordrer derfor til, at der løbende er opmærksomhed herpå, og at det overvejes, om der er behov for initiativer i forhold hertil.

Venlig hilsen

Lars Mahler

Formand

Tom Bjelke Iversen

Fra: Birgitte Staffeldt
Sendt: 4. juni 2013 13:11
Til: Jens Erik Zebis; Birte Iversen; Lotte Horsholt; Rikke Hassett; Anne Marie Møller Larsen; Tom Bjelke Iversen; Rosa Navarro Hammer; Vibeke Dalbro
Cc: Anne Cathrine Tjellesen; Leo Torp; Lillis Jarby Søndergaard; Anne Louise Hennings
Emne: VS: Udkast til lovforslag til udsendelse i ekstern høring
Vedhæftede filer: Ændring af lov om aktiv socialpolitik_Ekstern høring.pdf; Lovforslag om ændring af LAB mv til ekstern høring - 15052013.pdf; Høringsbrev 15 05 2013.pdf; Høringsliste ekstern høring 15 5 2013.pdf

ingen bemærkninger fra AST

hilsen Gitte

Fra: Pia Sommer
Sendt: 4. juni 2013 10:50
Til: Birgitte Staffeldt
Emne: VS: Udkast til lovforslag til udsendelse i ekstern høring

Husk journalisering

Fra: Charlotte Buus Kjær [mailto:cbdnor@statsforvaltning.dk]
Sendt: 4. juni 2013 07:52
Til: Pia Sommer
Emne: VS: Udkast til lovforslag til udsendelse i ekstern høring

Til Arbejdsmarkedsstyrelsen

Statsforvaltningerne har ingen bemærkninger til de fremsendte udkast til lovforslag om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen) og ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

Med venlig hilsen

Charlotte Kjær
kontorchef

Statsforvaltningen Nordjylland
Slotspladsen 1, 9000 Aalborg
Telefon 7256 8804 / 2298 2873
E-post: cbdnor@statsforvaltning.dk
Hjemmeside: www.statsforvaltning.dk

Fra: Pia Sommer [mailto:PS@ams.dk] På vegne af POSTKASSE ARBEJDSMARKEDSSTYRELSEN

05-06-2013

Sendt: 15. maj 2013 13:24

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; gfm@atp.dk; ase@ase.dk; ast@ast.dk; samvirke@ak-samvirke.dk; pote@atp.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; di@di.dk; hoeringssekretaer@gmail.com; ds@socialrdg.dk; mail@danskeadvokater.dk; regioner@regioner.dk; dt@datatilsynet.dk; dch@dch.dk; FA@FANET.DK; foa@foa.dk; fsd@rk.dk; ole.pass@rk.dk; SJL Hovedmail; Lene M. Larsen; mhtmids@statforvaltning.dk; fsr@fsr.dk; info@frivilligraadet.dk; info@humanrights.dk; info@jobraadgiverne.dk; kl@kl.dk; kto@kto.dk; kr@bdo.dk; pol.sekr@krifa.dk; kaf@kaf.dk; lap@lap.dk; post@retssikkerheds-fonden.dk; info@rigsrevisionen.dk; post@udsatte.dk

Cc: pote@atp.dk; ncl@atp.dk.

Emne: Udkast til lovforslag til udsendelse i ekstern høring

Høring over udkast til

- Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen) og
- Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)

Hermed sendes udkast til de to lovforslag, der udmønter "Aftale om en reform af kontanthjælpssystemet – flere i uddannelse og job", idet der anmodes om eventuelle bemærkninger senest onsdag den 5. juni 2013 kl. 11.00."

Med venlig hilsen
Arbejdsmarkedsstyrelsen

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Arbejdsmarkedsstyrelsen
Holmens Kanal 20

1016 København K.

ams@ams.dk + tbi@ams.dk + rnh@ams.dk + aml@ams.dk act@ams.dk
anh@ams.dk + bst@ams.dk

KRONPRINSESSEGADE 23

1306 KØBENHAVN K.

TEL: 33 96 97 98

FAX: 33 36 97 50

DATE: 4. juni 2013

SAGS NR.: 2013 - 1624

ID NR.: 238870

**Høring - over forslag til lov om ændring af lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive
beskæftigelsesindsats og forskellige andre love**

Ved e-mail af 15-05-2013 har Arbejdsmarkedsstyrelsen anmodet om Advokatrådets
bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Arbejdsmarkedsstyrelsen
ams@ams.dk

Dato: 5. juni 2013

Høringssvar vedrørende reform af kontanthjælpssystemet

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen. Dette høringssvar gælder for alle lovforslagene.

Rådet finder, at lovforslaget indeholder gode elementer, der ligger på linje med en del af de forslag som Rådet tidligere har fremsat. En stor tidsel i reformen er dog ydelsesniveauet jf. nedenstående.

Rådet foreslår helt konkret, at lovforslaget ændres på følgende punkter:

- Den lave uddannelseshjælp bør fjernes og erstattes af almindelig kontanthjælp.
- Hvis uddannelseshjælpen opretholdes, skal aktivitetsparate kunne få et aktivitetstillæg fra starten, og ikke først efter en karenperiode på tre måneder.
- Unge på uddannelseshjælp skal have adgang til særlig støtte efter aktivlovens § 34, når uddannelseshjælpen ikke rækker til både husleje og daglige fornødenheder som mad, medicin og transportomkostninger.
- Hvis uddannelseshjælpen opretholdes, bør der laves en kvartalsvis monitorering af unge i hjemløshed, så det ikke kun er hvert andet år, der tælles hjemløse.
- Der bør ikke kunne iværksættes sanktioner overfor socialt udsatte modtagere af kontant- og uddannelseshjælp.
- Rammerne for at sikre en kvalitativ, personlig og nærværende indsats med udgangspunkt i socialfaglige vurderinger og helhedsorienterede løsninger, bør forbedres, i stedet for udelukkende at lægge vægt på frister og bureaukratiske kontrolfunktioner.
- Der bør sættes faglige krav til mentorstøtten. Det bør endvidere overvejes at etablere mentorfunktionen i regi af serviceloven, således at den fornødne sammenhæng til de øvrige sociale indsatser, som denne målgruppe ofte har behov for, sikres. Der bør ikke være en grænse for refusionen i de tilfælde, hvor mentorstøtten har en god effekt.
- Muligheden for kontanthjælp på almindeligt niveau for personer under 30 år med særlige psykiatriske diagnoser, bør ændres til en vurdering på grundlag af sociale- og sundhedsfaglige faktorer. Menne-

Bredgade 25, opg. F, 4.sal
1260 København K

Tlf. 4185 1100

www.udsatte.dk

E-mail: post@udsatte.dk

Jr. nr.

sker, der ikke kan reagerer på det økonomiske incitament i de særlig lave ydelser skal friholdes for dem.

For en uddybning af disse punkter, jf. resten af høringsvaret.

En helhedsorienteret og tværfaglig indsats

Reformens ambition om en helhedsorienteret og tværfaglig indsats for de mest udsatte kontanthjælpsmodtagere er kærkommen. Det gælder også forslaget om en koordinerende sagsbehandler, som kan have en stor betydning, når socialt udsatte med komplekse problemer, skal navigere i hjælpesystemerne. Også forslagene om en koordinator og mentor, der minder om Rådets forslag om et personligt ombud, finder Rådet særdeles vigtig, når socialt udsatte har brug for støtte til at tackle særlige udfordringer.

Det store spørgsmål er dog, om kommunerne er gearet til at forvalte disse ordninger. Allerede i dag har kommunerne muligheder for at leve op til de intentioner om helhed og tværfaglighed i hjælpen som kontanthjælpsreformen lægger op til. Men det er Rådets indtryk, at det sker alt for sjældent. Sagsbehandlerne har alt for snævre vilkår til at udføre et arbejde, der tager udgangspunkt i socialfaglige vurderinger og helhedsorienterede løsninger. I stedet lægges der vægt på frister og bureaukratiske kontrolfunktioner, som ikke rykker i forhold til at hjælpe den enkelte borger videre. Alt for ofte visiteres borgere til tilbud, der ikke stemmer overens med deres behov og med det resultat, at mange ikke profiterer tilstrækkeligt af indsatsen. En ændring kræver ikke blot nye regler, men også en ændring af kulturen på bl.a. jobcentre, ligesom det fordrer, at kommunerne kan levere de relevante indsatser. Rådet ønsker, at reformen tilrettelægges, så dette sikres.

Ydelser til kontanthjælpsmodtagere

Et rimeligt forsørgelsesgrundlag er grundstenen i ethvert menneskes livsførelse, og et rimeligt forsørgelsesgrundlag er samtidig en vigtig forudsætning for at indsatser har en positiv effekt. Det er baggrunden for, at Rådet har kritiseret den nuværende ungedydelse, som er den eneste af de såkaldte fattigdomsydelser, som beklageligvis ikke er blevet afskaffet.

Rådet finder derfor også, at der er en række problemer i forhold til ydelsesniveau og prioriteringen af ydelser som lovforslaget lægger op til.

Rådet vurderer, at uddannelseshjælpen for mange unge er utilstrækkelig til at kunne finansiere udgifter til en selvstændig bolig, også selv om varigheden måske kun vil være nogle få måneder. Modsat de unge som omfattes af forslaget, og som fremover vil modtage uddannelseshjælp, har SU-modtagere mulighed for lån, arbejdsindtægter ved siden af SU uden fradrag i SU, og adgang til billige boliger. Meget få studerende lever alene af SU-stipendiedelen. Det er derfor Rådets vurdering, at uddannelseshjælpen i de fleste tilfælde ikke er tilstrækkelig til at sikre et rimeligt forsørgelsesgrundlag. Rådet er stærkt bekymret for, at reformen vil føre til, at uddannelsesparate kontanthjælpsmodtagere økonomisk skubbes ud over kanten i et sådant

omfang, at det potentielt kan generere flere unge ud i udsatte positioner såsom hjemløshed. Den nuværende ungedyelse må alt andet lige være en af forklaringerne på, at antallet af unge hjemløse under 25 år stiger voldsomt.

Det vil være en uacceptabel udvikling, hvis reformen fører til en stigning i hjemløsheden blandt unge. Rådet skal derfor anbefale at boligsituationen for unge på uddannelseshjælpen følges meget tæt bl.a. ved, at det kvartalsvis offentliggøres hvor mange unge på uddannelseshjælp, der har uholdbare boligforhold, som fx manglende egen bolig, ophold på forsorgshjem mv.

For at forebygge hjemløshed foreslår Rådet, at der indføres en ret til, at også unge på uddannelseshjælp får adgang til særlig støtte efter aktivlovens § 34. I de tilfælde, hvor økonomien åbenlyst ikke hænger sammen til faste udgifter og daglige fornødenheder, og hvor det ikke er muligt for den unge eller kommunen at finde en billigere bolig, bør den lave ydelse således kunne suppleres med særlig støtte efter aktivlovens § 34. Niveauet for uddannelseshjælpen bør ikke kun sammenlignes med SU, men med SU, SU-lån og evt. indtjeningsmuligheder for en studerende, for at give et realistisk billede af, hvad en modtager af uddannelseshjælp skal kunne leve af, når denne starter i ordinær uddannelse.

Med til perspektiverne om nedsatte ydelser for mennesker under 30 år, hører også de overvejelser, der ligger til grund for, at mennesker med handicap fx har adgang til dobbelt SU. Det sker i en erkendelse af, at de ikke har mulighed for at arbejde ved siden af, ligesom unge på uddannelseshjælp heller ikke vil have mulighed for.

I aktivlovens § 24 lægges der op til muligheder for differentierede ydelser for unge under 30 år, der er uddannelsesparate, men har forskellige særlige udfordringer. Det omfatter mennesker, der har en dokumenteret bidragspligt overfor et barn og mennesker, der har en dokumenteret psykisk lidelse. Rådet kvitterer for videreførelsen af muligheden for at forhøje ydelsen i særlige tilfælde. Det er helt afgørende, at mennesker der åbenlyst ikke kan reagere på de incitament, der ligger til grund for en nedsat ydelse, har mulighed for tillæg for at sikre et rimeligt forsørgelsesgrundlag. Men det må samtidigt gøres klart, at det alternative lave forsørgelsesgrundlag kan bidrage til en ensidig fokusering på problemer, da problemer og bestemte diagnoser gøres til forudsætning for at udløse højere ydelser.

Det er Rådets holdning, at diagnoser som de står beskrevet i forslaget til aktivlovens § 25, stk. 3, nr. 5, og som udløser tillæg, ikke udgør et fyldestgørende grundlag for vurdering af et eventuelt behov. Mennesker med diagnoser, som ikke er beskrevet i forslaget, kan have et tilsvarende behov for tillæg, ligesom det samme kan være tilfældet for personer med problemer som ikke er diagnosticerede. Rådet vil derfor fraråde, at udvalgte diagnoser gøres til forudsætningen for at udløse den forhøjede ydelse. Mennesker med andre sammensatte og komplekse problemer, som er uddannelsesparate, bør også omfattes af muligheden for differentierede ydelser - også uden at være diag-

noticeret med en af de udvalgte psykiske lidelser. Tildelingen af differentierede ydelser bør altid bero på en konkret og individuel social- og sundhedsfaglig vurdering, da det er den eneste måde at sikre, at der tages højde for de komplekse og sammensatte problemer, som socialt udsatte som oftest kæmper med.

Rådet kvitterer for forslaget § 24 (aktivloven) om, at unge under 30 år, som åbenlyst ikke er uddannelsesparate, får mulighed for det såkaldte aktivitets-tillæg og dermed en ydelse på niveau med kontanthjælpen. Dog vil Rådet advare imod den visitationsproces forslaget lægger op til. Det er svært at finde den logiske begrundelse for, at en person som ikke vurderes åbenlyst uddannelsesparat, skal afvente en grundigere visitation for derefter at vurderes endeligt efter tre måneder. Ikke uddannelsesparate unge står som oftest i en meget vanskelig livssituation og har i mange tilfælde en række komplekse og sammensatte problemer. Det er netop de problemer som må formodes at ligge til grund for, at den unge ikke er uddannelsesparat, men har behov for en anden indsats. Det er derfor dybt problematisk, at den unge skal vente yderligere tre måneder på afklaring, ligesom det kan have fatale konsekvenser fortsat at fastholdes på den lave ydelse. Rådet frygter, at det vil ramme i forvejen udsatte unge meget hårdt.

Sanktioner

Indledningsvist, anerkender rådet det store fremskridt der følger af nr. 51 til ændring af aktivloven, den ny § 35, stk. 5, hvorefter kommunen skal være i personlig kontakt med en aktivitetsparat modtager for at vurdere, om der er rimelig grund til udeblivelse mv. før en nedsættelse af hjælpen iværksættes.

Bortset fra det, fraråder Rådet som udgangspunkt at anvende sanktioner overfor socialt udsatte mennesker, som modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp. Sanktioner er et middel, som rammer mennesker i udsatte positioner særdeles hårdt og medfører en markant øget risiko for hjemløshed, og for at andre sociale problemer forøges. Som sagt er et rimeligt forsørgelsesgrundlag det bedste udgangspunkt for at indsatser har en effekt, og sanktioner er således særdeles kontraproduktive, når de anvendes overfor mennesker som ikke er i stand til at honorere de fremsatte krav.

De skærpede sanktioner som forslaget lægger op til må på det stærkeste frarådes. Ikke mindst fordi sanktioner ikke synes at have den ønskede effekt, jf. bl.a. rapporten "*Når kassen smækkes i*" fra 2011. Der er ligeledes meget, der peger på, at der alt for ofte sanktioneres på et forkert grundlag. Det er en oplevelse som går igen hos en del udsatte unge som Rådet har været i dialog med, og underbygges i en praksisundersøgelse udarbejdet af Beskæftigelsesankenævnet Midtjylland. Heraf fremgår det, at der i kun 4 ud af 80 undersøgte sager var blevet sanktioneret korrekt i forhold til lovens bestemmelser. I 95 % af tilfældene havde borgeren fået medhold, hvis de havde adresseret en klage. Det er beskæmmende. Når kommunerne ikke kan finde ud af at benytte sanktionsmulighederne på en korrekt måde i så mange tilfælde, er

det hasard at give dem yderligere mandat til dette. Hvad med de udsatte mennesker som ikke har ressourcerne til at klage!

Problemet med den megen fokus på skærpede sanktioner er, at det trækker opmærksomheden væk fra udvikling af de indsatser, der gør gavn. Socialt udsatte borgere har brug for en ordentlig og helhedsorienteret indsats og forudsætningen for det er et samarbejde med den enkelte om at nå det ønskede mål. Straf er ikke vejen frem!

Rådet frygter særligt anvendelsen af sanktioner i forhold til unge under 30 år, som modtager den meget lave uddannelseshjælp. Det er åbenlyst, at det kan have omfattende konsekvenser at anvende sanktioner i forhold til personer, der i forvejen oplever store økonomiske vanskeligheder, som følge af den lave ydelse. Vi oplever i disse år en stigning i antallet af udsatte unge (unge der er hjemløse, har misbrug, psykiske vanskeligheder mv.) og det må derfor på det stærkeste frarådes at belaste gruppen yderligere ved at øge mulighederne for sanktionering. Risikoen er, at alt for mange opgiver troen på, at de kan få en relevant hjælp fra kommunen med det resultat, at de bliver yderligere marginaliseret fra samfundet.

Det handler ikke kun om uddannelse for unge

Det store og noget ensidige fokus på ordinær uddannelse risikerer også at hægte nogle unge af. Det er helt afgørende, at bestræbelserne på at bringe unge i uddannelse ikke overskygger de behov, der kan være for andre indsatser. En stor del af de udsatte unge, som Rådet har været i kontakt med, har haft mange nederlag i uddannelsessystemet. De har på trods af hjælp og støtte meget svært ved at honorere de krav som mange ordinære uddannelsesinstitutioner stiller. Rådet er enig i, at det ville være godt for så mange som muligt at få en kompetencegivende uddannelse, men i bestræbelserne for dette bør uddannelsesinstitutionernes evne til at rumme denne type af unge også blive udviklet. Der er virkelig behov for at udvikle alternative uddannelses tilbud og et alternativt arbejdsmarked til disse unge.

Nyttejobs og dag-til-dag-job

Forslaget om nyttejob er interessant. Spørgsmålet er, om de er rettet mod den rigtige målgruppe. Hvis det er meningsfyldt arbejde med det sigte at inkludere mennesker i et arbejdsfællesskab, så bør det måske i højere grad være socialt udsatte, der får tilbuddene fremfor de jobparate? Ellers kommer de udsatte blot endnu engang bagerst i køen!

Udspillet forslag om dag-til-dag-jobs har Rådet længe efterlyst. Det er vigtigt, at aflønningen bliver rimelig. Forslaget bør også kombineres med en ordning, så der er lempelige fradrag til modtagere, som kun kan arbejde nogle få timer ugentligt, men på en mere permanent ordning.

Vejledning

I forslaget til ændringerne af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats lægges der op til at afsætte en pulje, hvor kommunerne kan opnå støtte til at skabe nye organisatoriske rammer for beskæftigelsesindsatsen for unge under 30 år, fx ved at yde vejledning på en erhvervsskole. På den måde skal den unge nemmere kunne se sig selv som uddannelsessøgende. Men uanset hvor vejledningen ligger, er det centrale at sikre, at unge får en bedre vejledning end det aktuelt er tilfældet. Alt for mange unge påbegynder den ene uddannelse efter den anden, men falder fra, når de faktiske jobfunktioner og jobmuligheder bliver tydelige. Oplysninger som den unge nemt havde kunnet forholde sig til inden uddannelsesstart, hvis de havde fået vejledning og hjælp, og ikke blot var startet en mere eller mindre tilfældig uddannelse, fordi de blev presset til det af jobcenteret. Her er det igen kvaliteten der halter.

Visitation

Forslaget lægger op til at fjerne matchsystemet til fordel for et visitationssystem, hvor der ikke er nogen der fredes, som det ofte var tilfældet med match 3-gruppen. Det er som udgangspunkt en god tanke, at der ikke er nogen der efterlades uden et tilbud om hjælp. Men omvendt kræver det en værdig tilgang, hvor samtalerne/indsatsen er givtig og ikke blot en kontrolfunktion. Det handler ikke bare om kvantitet, men om kvalitet i den indsats der tilbydes. Når antallet af gange, jobcentret skal tale med den ledige fastsættes så detaljeret, sikres den kontinuerlige formelle kontakt. Risikoen er dog, at den målbare kvantitet kommer mere i fokus end den kvalitet og det udbytte der skal komme ud af kontakten. Der er virkelig brug for, at der sikres nogle rammer, der giver mulighed for en personlig og vedkommende tilgang. Det er ikke klart, at lovforslaget sikrer og ligger den fornødne vægt på tilstrækkelig tid til kvalitet i visitationen.

Mentorstøtte

Ændringen i reglerne der i højere grad skal anspore kommunerne til at anvende mentorstøtte til de mest udsatte, er i god tråd med Rådets holdninger. Den øvre refusionsramme for kommunens udgifter vil kunne gå ud over kvaliteten af mentorstøtten, hvis kommunerne lader refusionsrammen udgøre en maksimumstandard. Det bør derfor være muligt for kommunerne at gå ud over refusionsrammen, hvis kommunen kan dokumentere, at de har god succes med ordningen.

En vigtig forudsætning for, at mentorfunktionen bliver vellykket, er mentorer der kan yde en god socialfaglig indsats, hvilket indebærer en kvalitetssikring af ordningen. På nuværende tidspunkt er det op til den enkelte kommune, at sætte standarder for det faglige niveau. Det er ikke altid vellykket. En anden forudsætning for en vellykket indsats med mentorordningen er at sikre en koordinering og sammenhæng mellem mentoren og myndighedssagsbehandleren, således at det optimale udbytte sikres. I den forbindelse er det vigtigt, at mentoren også kan bistå modtageren i at rejse krav om den relevante indsats.

Det undrer Rådet for Socialt Udsatte, at mentorstøtte til de allermest socialt udsatte skal tilbydes efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Mentorer forankret i socialforvaltningerne ville være i tættere berøring med de øvrige indsatser som det sociale system varetager. Det er fx den sociale stofmisbrugsindsats, botilbud, tilbud af behandlingsmæssig karakter mv. Mentorstøtte efter den sociale lovgivning bør også kunne gives med refusion på lige fod med mentorstøtte efter LAB.

Det forekommer paradoksalt, at man med lovslovene ønsker en mere sammenhængende og helhedsorienteret indsats i den kommunale indsats for borgerne, mens det fra centralt hold stadig synes vanskeligt at inddrage og tage højde for fx de indsatser, der også iværksættes efter den sociale lovgivning. Med andre ord fremstår lovforslagene med et temmelig ensidigt fokus på job og uddannelse, selvom mange af indsatserne for at nå dertil nødvendiggør en række sociale indsatser.

Digitalisering

Der lægges med lovforslagene op til en øget digitalisering. Det er imidlertid vigtigt at holde sig for øje at ikke alle, heller ikke unge, har de nødvendige it-færdigheder og udstyr til at udnytte denne mulighed, og det er vigtigt at det ikke kommer til at virke diskvalificerende i indsatsen og modtagelsen af ydelserne.

Med venlig hilsen

Jann Sjørnsen
Formand

Høringsvar fra Danske SOSU-skoler vedrørende lov om den aktive beskæftigelsesindsats

Danske SOSU-skoler kvitterer med dette høringssvar for Arbejdsmarkedsstyrelsens henvendelse vedrørende forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love

Danske SOSU-skoler oplever, at der er et misforhold mellem på den ene side skoler, parter og politikeres ønske om at skabe et bedre image for erhvervsuddannelserne og tiltrække flere unge, kvalificerede elever til uddannelserne og på den anden side beskæftigelsespolitikens fokus på at få ledige indsluset i uddannelsessystemet. Dette misforhold går igen i lovforslaget, hvis overordnede fokus er at få alle unge ledige ind i det ordinære uddannelsessystem. Danske SOSU-skoler vil i den forbindelse opfordre til, at uddannelsespolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag fremover i langt højere grad tænkes sammen, så der opnås større overensstemmelse mellem krav og muligheder inden for de to politikområder.

Konkret er Danske SOSU-skoler positiv over for, at lovforslagets foreslår nye målgrupper for beskæftigelsesindsatsen, idet vi håber, målgruppeinddelingen vil medføre en bedre kompetencevurdering af de ledige og sikre mere målrettede indsatser for de ledige.

Danske SOSU-skoler forudser dog, at den nye målgruppeinddeling vil medføre, at flere af de ledige, der i dag tilbydes andre aktiviteter end uddannelse, fremover vil blive vurderet uddannelsesparate. På den baggrund frygter Danske SOSU-skoler, at erhvervsskolerne og herunder social- og sundhedsskolerne fremover vil skulle varetage en omfattende uddannelsesopgave over for en målgruppe, der reelt ikke er uddannelsesparate i den nuværende betydning.

I den forbindelse er det vores vurdering, at social- og sundhedsskolerne nok er i stand til at løfte en uddannelsesopgave i forhold til at gøre en ny og tungere målgruppe mere livsduelig og bedre rustet til uddannelse, men det er afgørende at tænke denne uddannelsesopgave som en indsats, der er adskilt fra den ordinære uddannelse. Uddannelsesopgaven i forhold til en tungere målgruppe skal understøttes finansielt, da opgaven ikke kan løftes inden for rammerne af de nuværende taxametre.

Danske SOSU-skoler hæfter sig endvidere ved forslaget om oprettelse af koordinerende kommunale sagsbehandlere i forhold til koordinering af indsatsen over for de ledige. Danske SOSU-skoler mener, der er et stort behov for koordination mellem kommuner, forvaltninger og uddannelsesinstitutioner for at løfte lovforslagets initiativer. Det er væsentligt, at de koordinerende sagsbehandlere rustes tilstrækkeligt til at varetage denne funktion. Vi mener, at de koordinerende sagsbehandlere gennemgår en målrettet uddannelse i forhold til lovforslagets initiativer, og at de koordinerende sagsbehandlere har indgående kendskab til uddannelsesmiljøet, så det sikres, at koordinationen i tilstrækkelig grad tager udgangspunkt i de kommunale uddannelses tilbud og arbejdsmarkedets behov.

Endelig mener Danske SOSU-skoler, at det bør overvejes nærmere, hvordan man ruster mentorer til at varetage opgaven med at støtte de unge ledige. Lovforslaget nævner ikke noget om forudgående kvalifikationer eller uddannelse for mentorerne, men foreslår forsøg med frivillige seniorer. Danske SOSU-skoler mener imidlertid, at støtteopgaven i forhold til at få aktivitetsparate igennem en ordinær uddannelse

vil være så krævende, at der bør afsættes betydeligt flere ressourcer til etablering af et professionelt mentorkorps, der kan tage hånd om social og øvrige problemstillinger hos begge målgrupper, både uddannelses- og aktivitetsparate.

På vegne af Danske SOSU-skoler

Ida Zirle Munch Jacobsen

Konsulent

Tom Bjelke Iversen

Fra: Dorthe Bech Hansen - DHA [dha@atp.dk]
Sendt: 4. juni 2013 16:53
Til: POSTKASSE ARBEJDSMARKEDSSTYRELSEN
Cc: Tom Bjelke Iversen; Rosa Navarro Hammer; Anne Marie Møller Larsen; Anne Cathrine Tjellesen; Anne Inger Hedegaard; Birgitte Staffeldt; Annemarie Lauritsen - ANN; Michel Weber - MWE; BNI@sm.dk; Anders Elbo (ael@sm.dk)
Emne: Høring vedr. Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag m.fl.

Vedhæftede filer: Høringssvar_04062013.pdf

Til Arbejdsmarkedsstyrelsen

Arbejdsmarkedsstyrelsen har den 15. maj 2013 fremsendt

Høring over udkast til

- **Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen) og**
- **Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)**

Vedhæftet fremsendes ATP og Udbetaling Danmarks høringssvar vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats samt lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Venlig hilsen
Dorthe Bech Hansen

udbetaling danmark=

Afdelingschef · Udbetaling Danmark - Jura
 Direkte nummer 48204297 · Mobil 24817883
 e-mail dha@atp.dk

Udbetaling Danmark · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
www.borger.dk

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Arbejdsmarkedsstyrelsen

4.juni 2013

Ref. nr.: ATP-01-04-255

UDK-01-04-3

Oplys venligst ved
henvendelse

Høring over udkast til

- **Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om statens uddannelsesstøtte, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, gensidig forsørgelsespligt mellemsamlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.)**

og

- **Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet - indsatsdelen)**

Arbejdsmarkedsstyrelsen har den 15. maj 2013 fremsendt ovennævnte to lovforslag og anmodet om eventuelle bemærkninger fra ATP til de to forslag.

I den forbindelse skal ATP og Udbetaling Danmark meddele, at vi har følgende bemærkninger:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik

I lovforslagets § 1, pkt. 4 foreslås det i § 2 b, stk. 2, nr. 2, at kommunen - i forbindelse med at den vurderer, om en ansøger er samlevende med en anden person - undersøger, om ansøger og samboen er eller har været noteret som samlevende i ATP.

ATP skal gøre opmærksom på, at ATP-loven er blevet ændret pr. 15. maj 2013 (jf. lov nr. 472 af 13. maj 2013), således at det nuværende krav, om at et samlevende

par skal have noteret deres samliv hos ATP, for at en efterlevende samlever kan være berettiget til et engangsbeløb efter et afdødt ATP-medlem, blevet suppleret med en mulighed for, at den efterlevende samlever efter anmodning kan få engangsbeløbet udbetalt, hvis kravene for at kunne blive noteret hos ATP som samlevende var opfyldt på tidspunktet for dødsfaldet.

Denne nye mulighed gør, at ATP kan udbetale til en efterlevende samlever, selv om denne ikke fremgår af ATP's samleverregister. ATP's samleverregister vil derfor ikke være nogen sikker kilde i forhold til, hvem der i forhold til ATP's lovens regler vil kunne anses for samlevende, herunder om de selv har anset sig for samlevende.

Derudover fremgår det af lovforslaget, at karenperioden for indbetaling af ATP-bidrag af kontanthjælp foreslås udvidet fra 6-12 måneder, og at uddannelseshjælpen også omfattes af karenperioden på de 12 måneder. Samtidig foreslås det, at det kun er uddannelseshjælpen og kontanthjælpen grundlagt, som danner grundlag for beregningen af, om der skal indbetales ATP-bidrag. For at der skal indbetales ATP-bidrag skal ydelsen være på mindst 13.952 kr. for forsørgere og 10.500 kr. for ikke-forsørgere.

Den foreslåede ændring vil – som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget - medføre, at der fremover kun i meget få tilfælde vil blive indbetalt ATP-bidrag for personer under 30 år, som modtager uddannelseshjælp og kontanthjælp.

ATP skal i den forbindelse anføre, at ATP-ordningen er etableret som en overbygning til folkepensionen og omfatter som udgangspunkt alle beskæftigede lønmodtagere. Igennem de seneste 21 år er ATP-ordningen udbygget til også at omfatte modtagere af en lang række overførselsindkomster. Det er således gennem årene blevet sikret, at der betales ATP-bidrag af langt de fleste ydelser – uanset, om man er på arbejdsmarkedet eller ej. Dermed sikres det, at der ikke opstår 'huller' i pensionsindbetalingen – til gavn medlemmerne.

Det er ATP's umiddelbare opfattelse, at en karenperiode på 12 måneder for indbetaling af ATP-bidrag af kontanthjælp og uddannelseshjælp samt en begrænsning af beregningsgrundlaget til kun at medregne grundloven principielt ikke harmonerer med den udbygning af ATP-ordningen, som har fundet sted gennem de senere år.

Forslag til lov om ændring af lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

I lovforslagets § 2, pkt. 19 og pkt. 23 foreslås det, at der i lovens § 63 og § 68 b, stk. 3 indsættes en hjemmel til, at udveksle data med ATP, således at kommunen i forbindelse med afgørelse om samlever kan kræve oplysninger fra ATP om, hvorvidt en ansøger og/eller sambo har eller har haft samlevemøtning i ATP.

Det fremgår af de generelle bemærkninger til lovforslaget, at der med forslaget etableres hjemmel til registersamkøring af oplysninger i kontroløjemed med ATP og NemKonto-registeret på linje med den registersamkøring af oplysninger, der i dag indhentes fra andre offentlige myndigheder og fra arbejdsløshedskasseme.

Derudover fremgår det af bemærkningerne, at adgangen til at foretage kontrol af samleverstatus ved opslag i fx ATP's samleverregister gælder alene for kontanthjælp og uddannelseshjælp, der udbetales for perioder efter lovens ikrafttræden. Kommunen skal derfor, inden de eventuelt foretager en samkøring for personer, der også før lovens ikrafttræden modtog kontanthjælp, og som også efter lovens ikrafttræden modtager kontanthjælp, orientere de berørte personer, inden samkøring foretages.

ATP bemærker i den forbindelse, at der udestår en vurdering af, hvorvidt ATP herudover efter persondatalovens § 28, stk. 1, nr. 3, vil være forpligtet til at oplyse de berørte personer om videregivelsen af oplysninger til kommunerne, med den administrative byrde, som deraf følger for ATP.

ATP har noteret sig, at det fremgår af høringen, at lov om ansvaret for og styring af den aktive beskæftigelsesindsats rummer hjemmel til fravigelse af persondatalovens § 8, stk. 3, idet der vil være tale om videregivelse af følsomme personoplysninger om samlivsforhold omfattet af persondatalovens § 8. ATP noterer sig endvidere, at lovforslaget tager stilling til opfyldelse af persondatalovens krav om, at adgangen til data begrænses til alene at omfatte de nødvendige data og for en begrænset personkreds.

Endelig bemærker ATP, at behandlingen af de pågældende oplysninger af rent privat karakter vil være omfattet af anmeldelsespligten i persondatalovens § 43, stk. 1, for den modtagende myndighed. Myndigheden vil samtidig være forpligtet til at indhente udtalelse fra Datatilsynet, førend der kan iværksættes behandling og samkøring i kontroløjemed, jf. persondatalovens § 45, stk. 1, nr. 1 og 4.

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Udbetaling Danmark har gennemgået forslaget § 5 vedrørende ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Indledningsvis bemærkes, at der foreslås indført en helt ny ydelse, supplerende børnetilskud i visse praktik- og skoleperioder. Ydelsen foreslås beregnet individuelt; det vil sige på en måde, der ikke i forvejen er kendt i børnetilskudssystemet, og med nye udbetalingsterminer i forhold til de øvrige børnetilskudsydelser. Derudover foreslås det, at ydelsen skal efterreguleres.

Det forudsættes i bemærkningerne til § 5 nr. 4, at "eksisterende modtagere af særligt børnetilskud til uddannelsessøgende i relevant omfang vejledes af

Udbetaling Danmark om muligheden for (i stedet) at søge supplerende børnetilskud". Da det ikke er præciseret yderligere i bemærkningerne, forudsætter Udbetaling Danmark, at vejledningen sker i form af et orienteringsbrev til alle nuværende modtagere af særligt børnetilskud til uddannelsessøgende.

Det fremgår af forslag til § 10 g, stk. 5, 1. pkt., at "social- og integrationsministeren kan fremsætte nærmere regler om opgørelse af indtægt og henføring af indtægt til bestemte perioder efter stk. 1-3, herunder på grundlag af oplysninger fra indkomstregistret, forskudsregistreringen og årsopgørelsen. Social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om tilbagebetaling efter stk. 4, 2. pkt. ". Udbetaling Danmark finder, at det vil være hensigtsmæssigt at blive inddraget i den konkrete udformning af de nærmere regler med henblik på at sikre, at administrationen tilrettelægges hensigtsmæssigt og under hensyn til estimatet på 3 mio. kr. årligt.

Afslutningsvis bemærkes, at der i lovforslaget ikke er taget højde for, at der i 2013 vil være udviklingsomkostninger forbundet med at etablere en løsning pr. 1. januar 2014 til håndtering af ansøgning, tilkendelse, udbetaling, efterregulering mv. af supplerende børnetilskud.

Venlig hilsen

Annemarie Lauritsen
Kundechef, ATP

Michel Weber
Kundechef, Udbetaling Danmark

Tom Bjelke Iversen

Fra: Jørn Kjær [jkj@uddannelsesforbundet.dk]

Sendt: 4. juni 2013 16:11

Til: POSTKASSE ARBEJDSMARKEDSSTYRELSEN

Cc: Tom Bjelke Iversen; mh@ams.dk; Anne Marie Møller Larsen; Frank Jørgensen; Tina Bøgehave Christiansen; Hanne Pontoppidan

Emne: Høringsvar om LAB

På trods af, at Uddannelsesforbundet ikke fremgår af høringslisten, ønsker vi alligevel at fremkomme med følgende bemærkninger til lovforslaget:

Høringsvar om Forslag til Lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love.

Uddannelsesforbundet ønsker i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget at gøre opmærksom på følgende:

Det fremgår bemærkningerne til lovforslaget, at kommunerne også fremover vil blive kompenseret for merudgifter til læse, skrive og regnekurser (FVU test- og undervisning).

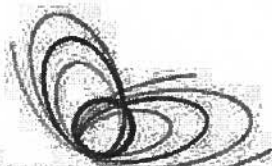
Uddannelsesforbundet kan kun bifalde en målrettet indsats overfor unge kontanthjælpsmodtagere med læse, stave- og regneproblemer. Men det er vigtigt, at FVU som bekendt er målrettet en personkreds, der har dansk som modersmål og er socialiseret ind i det dansk sprog.

En del unge, der har ikke har dansk som modersmål, har generelt et begrænset ordforråd og utilstrækkelige mundtlige og skriftlige danskforudsætninger. Disse unge får ikke et tilfredsstillende udbytte af FVU undervisningen. De har med andre ord ikke det forudsatte indgangsniveau til FVU Dansk.

Mange tosprogede unge ledige har behov for et tilbud efter Lov om Danskuddannelse for Voksne Udlændinge. Danskuddannelserne er netop tilrettelagt ud fra et andetsprogsdidaktisk udgangspunkt, der tager højde for kursisternes skriftlige og mundtlige forudsætninger og behov som tosprogede. For denne gruppe vil Danskuddannelse ofte være en forudsætning for efterfølgende at kunne påbegynde erhvervskompetencegivende uddannelse. Derfor er det væsentligt, at denne gruppe af unge tosprogede, der har læse, skrive og regne-problemer modtager et relevant tilbud på en sprogskole.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand

uddannelsesforbundet

Uddannelsesforbundet
Nørre Farimagsgade 15
1364 København K
Tlf.: 7070 2722
info@uddannelsesforbundet.dk
www.uddannelsesforbundet.dk

Det er os, med overenskomster og faglige fællesskaber

København, d. 4/6-2013

Til Arbejdsmarkedsstyrelsen

Ang. høring over lovudkast, der udmønter kontanthjælpsreform.

Hermed Lederforeningen for VUCs høringssvar om de to lovforslag, som udmønter kontanthjælpsreformen.

Lederforeningen for VUC noterer sig først og fremmest, at reformen samlet set er et udtryk for et væsentligt større fokus på uddannelse til den gruppe af ufaglærte kontanthjælpsmodtagere, der i dag er under 30. Med indførelsen af uddannelseshjælpen og nye rettigheder og pligter for kontanthjælpsmodtagere under 30 år med en uddannelse forventer vi, at flere fra gruppen vil søge VUCs tilbud.

Vi noterer os desuden, at forslaget er en illustration af et øget politisk fokus på denne gruppe og mulighederne for at øge den sociale mobilitet ved at sikre et øget uddannelsesniveau.

Ift. lovforslagenes enkelte dele har vi følgende kommentarer:

Vi er meget positive overfor den rolle, som Ordblindeundervisning (OBU) og Forberedende Voksenundervisning (FVU) skal spille i forhold til aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere. Vores erfaring siger, at mange unge i denne målgruppe mangler basale læse-, skrive- og regnefærdigheder, som har stor betydning for deres muligheder for at gennemføre deres uddannelse. Ved en styrket indsats med screening, test og efterfølgende undervisning vil målgruppens muligheder for at gennemføre uddannelsen med succes blive forøget betragteligt

Det er i den forbindelse vigtigt for os at bemærke, at også Almen Voksenuddannelse (avu) kan spille en betydelig rolle for målgruppens muligheder for at gennemføre deres ønskede uddannelse. Almen Voksenuddannelses betydning som brobygger til erhvervsuddannelserne er dokumenteret i en undersøgelse, som Lederforeningen har medvirket til og som snart bliver offentliggjort. Den vil vise, at mange af de avu-kursister, som efterfølgende går videre i uddannelsessystemet, går til erhvervsuddannelserne. Dermed spiller avu en vigtig rolle som en brobygger, når det drejer sig om at sikre, at kursisterne har de nødvendige almene kompetencer inden de starter på en erhvervsskole – og til at skabe et godt møde mellem kursisten og uddannelsessystemet.

Avu kan også være med til at sikre en bedre uddannelsesstart og formodentlig en bedre gennemførelse. Avu kan bidrage til at sikre, at en elev på en erhvervsuddannelse har et tilstrækkeligt højt indgangsniveau ift. især dansk og matematik, uanset om årsagen til eventuelle problemer kan være manglende læring i grundskolen eller at der er gået så mange år siden grundskolen.

Vores ærinde med ovenstående betragtninger er at gøre opmærksom på, at avu som kompetencegivende uddannelses tilbud er vigtigt at indtænke i en uddannelsesindsats for den enkelte modtager af uddannelseshjælpen.

Med reformen lægges der også op til, at indsatsen over for målgruppen skal foregå i et miljø, hvor uddannelse er i centrum, fx UU-centre eller erhvervsskoler. Vi vil anbefale, at de miljøer tænkes bredere, ikke mindst i forhold til de steder, hvor der er campusser med uddannelser. VUCerne kan også udgøre det uddannelsesmiljø, hvor indsatsen skal ligge. Da vores uddannelser er indrettet til at være fleksible og rumme en bred målgruppe, har vi gode forudsætninger for at levere et miljø, som kan være en god indgang til uddannelsesverdenen for den enkelte kursist.

Med venlig hilsen

Hans Jørgen Hansen

Formand

Lederforeningen for VUC